

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyre szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi Szerkesztő
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 708. Kiadóhivatal 709.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Ereszszétek hozzám . . .

Budapest, április 2.

Napsugárral és széllel támadt ma a tavaszi nap, csira-erjesztő széllel, mely mélyről szakadt sóhajokat hozott föl a tavaszi földből, föl, ide a kövezet fölé, ahol különös, emberségükről megfélemezett életet élnek emberek. Lenn, mélyen, mintha eke-nemjárta szüz földrétegek mozdultak volna meg s idefönn, hideg kögülek során, furcsa, meglepődött ábrázattal néztünk egymásra, valami megindult és nevetséges mosolylyal, a minővel már csak gügyögő kisemberre tud mosolyogni a ma fáradt embere . . . Szenvedés és öröm, könyeken keresztül mosolygás, csupa szél és napsugár volt a mai csodaszép áprilisi nap, a gyermekek napja.

A politikai és társadalmi spleen már csak azt az egyetlen hitünket hagyta meg, hogy hitre nem vagyunk képesek. Kiábrándultunk minden szolidaritásból. A messze jövőben, a szociális szemhatáron is túl, az egyéniség eszméje, a magára eszmélt egyén gyönyörű önzése szólítja az emberiséget, hogy egy végső

szolidaritással minden szolidaritástól elszakadjon. A krisztusi ideológiából, mely pusztá szokás-erkölcsöcsé sorvadt, csak egyetlenegy eszme, a legkrisztusibb, maradt illetetlenül: a gyermek szeretetének és megbecsülésének eszméje. A gyermekben megbecsülni az embert: ezt hirdeti a legújabb gondolkodás is, mely az önzés hitét építi. Ez az egyetlen altruizmus az, amit meleg szívvel adunk át a jövőnek, az egyetlen szó, melyből évezredek keresztül nem csengett ki a lélek, a názáreti szava: Ereszszétek hozzám a kisdedeket . . .

Utcasarokról-utczasarokra, az utca egész képében és hangulatában éreztük ma ennek az eszmének az elevenségét, hatásának lelkeségét. Ünnepek jelentőségét megkoptatja az idő, fogynak az emberiség ünnepei, szívzaggatóan fogynak; minden ideál halála néhány ünnep halálát jelenti. Pedig akárhogy is nézzük a dolgokat: a hétköznapi az ünnepnapokért vannak és ha nem lesznek többé ünnepnapjaink, akkor tudjuk meg, hogy *céljaink* sincsenek többé. Ami viszont egyértelmű az élet negációjával. Ma ragyogó szemmel és ragyogó lélekkel állapíthatjuk meg, hogy új ünnepnapot nyertünk, ünnepnapot, mely talán a vallási és a nemzeti ünnepeknél is szebb, mert egyetemlegesebb, az emberiséget forróbban átölelő: a gyermeknapot.

Ezzel az új ünnepnappal bizonyára szorosabban kapcsolódunk bele a nagy

népek kulturájába, mint nem egy politikai vívmánnyal. Ez a vívmány időállóbb a politikaiaknál és bizony nagyon megértünk a megszívlelésére. A statisztika számai hevesebben lázítanak mellette minden alkalmi rimeknél. Ezek a számok azt mondják, azt panaszolják és azt harsogják, hogy Magyarországon többen halnak meg gyermekek, mint aggok és betegek. És legtöbben halnak meg ott, ahol legtöbben születnek: a külvárosokban, a szegénység tanyáin. Számok mondták és mi alig hallottuk meg eddig, hogy Magyarország népességének javát a szegénység és a piszok öldösi.

Ezren és ezren halnak meg anélkül, hogy éltek volna és anélkül, hogy akár a hazáért, az emberiségért, a testvérükért, a szerelemért, az örömeikért és a szenvedésükért, a fájdalmas, nyomorult, letipró és nagyszerű emberi szenvedésükért haltak volna meg! Már felháborodunk felnőt, egy darab bűnösés ártalmas életen már túllévő emberek kivégzését és eltűnjük, hogy még ki sem nyílt szemek és néma és fogatlan ajkak és apró, szederjes testecskek kiáltanak hozzánk életért, hogy kinyilhassanak, hogy megszólalhassanak, hogy kivirulhassanak . . .

Gazdag országban maga az állam részesít védelemben minden gyermeket, aki nem tető alá született. Nálunk csak az elhagyottnak nyilvánított gyermeket veszi oltalmába és ezt is csak hét-

Könnyelmű szerelem.

Írta: Ágfi Endre.

(Utánnyomás tilos.)

— Elmegyek édesanyám, de ne busuljon. Hazajövök és akkor teljes erőmből hozzáírogok, hogy azt, amit édesapánk ránk hagyott, munkával és szeretettel megtartsam. Te meg Mártha — fordult a fiatal ember unokanővérehez, — gondoldj reám sokat, nagyon sokat, meglásd, meg fogom érdemelni.

Ezzel bucsuzott Ába László az anyai háztól és elment, bevégezni a tanulmányait.

Özvegy Ába Imréné, amikor a siránkozó Mártát látta, (nehéz volt az ő szíve is), de csitítani próbálta.

Nem olyan hosszú az a tíz hónap, csak kibírjuk valahogy. Majd iratok neked is a Lászlóval, meglásd, mennyire gondol ő reánk.

De a leányt nem lehetett megvigasztalni.

— Olyan rossz előérzetem van, — mondotta — rosszat álmodtam az éjszaka, meglásd a kedves néni, hogy valami baj éri Lászlót.

— Gyermekek vagy, hogy érhetné, olyan okos, erős embert?

S másnap már ment a levél, hogy vigyázzon a fiu magára, legyen szorgalmas, okos és gondoljon az édes anyjára, a gazda nélküli földekre, pusztá udvarházra és — Mártára. A fiu visszaírt. Hogy nincs semmi baja, hogy sokat gondol az otthonlevőkre, tanul, ír verseket is és alig várja a tavaszt, amikor talán hazamehet egy pár napra.

Őszüti volt akkor. A ranódfai udvarház virágos kertjében azonban temérdek virág virult még, a Mártha virágjai. Az öreg Küküllőben már havas víz folydogált és sok-sok pirostra hervadt

falevél uszott rajta, mit onnan felülről hozott magával a víz.

A földek, özvegy Ába Imréné földjei azonban most is vetetlenül maradtak. Mind a két dűlő, a ranódfai is, a virágosvölgyi is.

Busan mondogatta a nagyasszony Mártának.

— Ha tudta volna édes apád, hogy olyan parlagon fog heverni a virágosvölgyi dűlő, inkább eladta volna, mintsem így reád hagyja.

— Maid ellátja őket a László, ha hazajön.

Igy biztatták egymást az otthonlevők.

Közben elérkezett a tavasz is és Mártha türelmetlenül várta Lászlót haza.

— Igérte, hogy eljön, betartja-e a szavát?

A nagyasszony sokáig áltatta.

— Eljön, majd meglátod, egyszer csak betoppan s itt lesz.

De már a május is elmúlt, már a fák teljes lombjukban pompáztak, a virágok is kivirultak, László mégsem jött.

Akkor oszta a nagyasszony előállott.

— Nem jöhetett, írta, hogy nem jöhet, hogy tanulnia kell, nagy az ut, majd csak a nyáron.

A leány végtelenül elbusult.

— A nyáron, amikor az olyan messze van!

És titokban levelet írt. Arról, hogy az a rózsafa, amit a múlt nyáron együtt ültettek el, kivirágzott, hogy már fecskemadarat is látott és éppen párosával szálltak el a feje fölött . . .

László nem válaszolt a levélre. Az anyjának sem írt sokáig s otthon el nem tudták gondolni, hogy mi van vele?

Semmi baja nem történt, csak — szeretett és elfelejtette az otthonlevőket. Régi história.

És e szerelem fogva tartotta. Eljött a nyár, már végzett is, de őt csak hiába várták haza. Helyette levelek jöttek, amelyekben arról pa-

naszkodott, hogy beteg, gyógyíttatnia kell magát, el kell mennie a délvidekre s ha élve akarják viszontlátni, küldjenek pénzt, amennyit csak nélkülözni tudnak.

Mit tehetett Ába Imréné, — küldött.

És küldözgette a leveleit is.

Hogy nagyon sok a bánata, sokat busul, hogy olyan fia van, aki nem gondol azzal, amit az édes apja ráhagyott, nem gondol az anyjával és eszébe sem jut az az árva, aki fiatalágának naiv léányszerelmével csüng rajta.

— Pusztul itt minden édes fiam — írta egyik levelében. Két éve, hogy míveletlenül állnak a földek, bizony üresen áll a magtár, üresen a székelykert is. A jószág pusztul, a cselédek ott vesznek, ahol találnak, szóval így állunk. A nagy adót, a terheket mégis fizetni kell, pénz meg nincs, el kell, hogy adjak a földekből . . .

A Mártha is írt, arról, hogy milyen végtelen szomorú ő is. Hogy álmatlanok az éjjelei, mert ő még mindig a régi, ő még mindig nagyon sokat gondol Lászlóra. És megírta azt is, mintegy szemrehányásképpen, hogy a Tamás Rózsika is férjhez megy, pedig milyen csunya, milyen falusi liba.

Ezekre a levelekre László végre válaszolt. — Beteg vagyok — mondja — a szívem és a lelkem beteg, ne keserítsenek el még jobban. Tudom, mi a kötelességem, ha fiatal vagyok is, s annak meg fogok felelni, ha odahaza elpusztul minden, vagy ha mindenki el is hagy . . .

Ilyen hangon volt írva a levél, értsenek belőle, amit akarnak.

Természetes, hogy odahaza nem értették meg. Csak a végét, ahol az állott: . . . különben hogy új életet kezdhessek, kétezer forintra var szükségem, kérem édes anyám ezt a pénzt azonnal: Velence, Hotel Cavalletto, küldje el

éves koráig. Pedig éppen ezen a koron túl mennyi veszélyes, mennyi javító-intézet és fogház telik meg olyanokkal, akiknek gyermek-menedékhelyeken kellene gondozó oltalmat találniok! De ezenkívül is vannak funkciók a gyermeki lélek körül, melyeket a legtökéletesebb állami szervezetek sem tudnak ellátni, a legtökéletesebb állami szervezetek sem tudnak gyermeket gondozni és szeretni. A gyermekligák intézménye — holott csak intézmény — mégis nagyobb eredménnyel vállalhat valamit ebből a szerepből, az anya szerepéből. Differenciálódott szervek által ügyelhet fel arra, hogy az állami szervek hogyan *valósítják meg* a gyermeket védő törvényt? E ligák szerepe ott kezdődik, ahol az államé végződik. A legtökéletesebb államé is, hát még a mienké, ahol alig néhány évesek még a fennálló gyermekvédelmi intézmények is.

Párisban, a Jardin Luxembourg mellett, már évtizedek óta áll egy épület, mely ezrével nyeli évente a törvénytelen, de lázas és fiatal montmartrei és latinbéli szerelmekből született ember porontyokat. Nem komor, inkább vidám karrakterű épület ez — Párisban születni sem tragikus dolog — és a kicsiny, halovány ouvriere-k szégyenkezés és szomorúság nélkül viszik oda csecsemőjüket az államhatalom emléihez. (Jellemző és kedves adalék, hogy 1860-ban még fennállt a „forgólada” intézménye, melybe az anya egyszerűen beletette gyermekét s így még a személyes jelentkezés kényelmetlen és feszélyező momentumától is megkímélődött . . .) Franciaországban erőteljes intézmények védik a születő győtrött gyermeket, az „enfant martyr”-t is. Am a telt keblű madame France bizonyára egészségesebb önzéssel öleli magához a kisdedeket, mint a szegény ösztövére Hungária asszonya. Franciaországnak katonára van szüksége, minél

több erős, németölő és gyarmatosító katonára. Védekeznie kell az öntudatlanul is Malthusnak hódoló párisi szerelem ellen. Hát táplálja és neveli, önmagának neveli, a törvényen kívül, de teljes szemtelenséggel világra született kicsiny francziákat. Nekünk bizony azzal a tudattal kell megmentenünk a kisdedeket, hogy Amerikának mentjük meg őket. Errefelé még nem szükében, hanem bővében vagyunk az embernek, annyira bővében, hogy egyáltalában nem tudjuk eltartani őket. Részünkről tehát — s ezt méltányolni kell — igazán altruizmus a gyermek felkarolása és emberré nevelése. A saját szükös kenyérünket kell megosztanunk a növekedő suhanczczal és túrnunk a gyors nyugalmaztatást, a fiatalon kiöregedést, ami ismét jellegzetes magyar speciálitás.

Amit mi a gyermekért teszünk, azt egyelőre — fájdalom! — még nem magunkért, a magunk egészséges érdekeiért tesszük. Egyelőre csak, platonikus és szende szerelemmel, a kulturának áldozunk. Nem a nagyszámu, hanem az egészséges és boldog Magyarországnak. Végre, ez is valami, ez is ideál, melytől elég messze vagyunk még, hogy hevülhessünk érte.

Budapest, április 2.

A képviselőház holnap, pénteken, délelőtt tíz órakor ülést tart, melyen folytatja a házszabályrevízió részletes tárgyalását.

A házszabályrevízió tárgyalása. A képviselőház ma elfogadta a házszabályrevízió első pontját és holnap a részletes vita folytatásában a második pont kerül tárgyalás alá. A balpárt ma este értekezletet tartott Babocsay Sándor elnökle alatt, amelynek egyetlen tárgyát a házszabályok szigorítása ellen indított parlamenti akció további taktikájának megbeszélése képezte. Felháborodással tárgyalták a képviselőház elnökségének eljárását és a többségnek a kisebbséggel szemben tanúsított erőszakos viselkedését és elhatározták, hogy a „balpárt a szólásszabadságért tovább is rendíthetetlenül harcolni fog”. Végül

ből gondtalanul megélhetnek, az udvarház pedig jó meleg fészek lesz, onnan kirepülni nem is fognak soha.

— Milyen édes lesz — mondotta az asszony.

— Milyen édes volna — szölt a férfi és eszébe jutott Mártha.

Már második éve is elmúlt, hogy Aba László távol volt hazulról.

A második évben már nagyon gyéren kapott levelet, mert nem is tudták, hová küldjék utána.

Pedig beh sok ujságot irhattak volna!

Mert két év nagy idő, sok minden történik azalatt még olyan helyen is, mint amilyen az a kis falu ott a Küküllő mellett.

Elmúlt a harmadik ősz László távozása óta. És ez már végső pusztulásban találta a ranódfai udvarház kertjét. Azon a tavaszon is már csak gyéren virult ott a virág s azt is mind leszakították a nyáron a szép Mártha menyasszonyi koszorújába. Igen, mert ő is férjhez ment, mint mondta: — szegény, de becsületes emberhez — a virágosvölgyi tanítóhoz.

Ott tudta meg ezt Aba László az édesanyja pesti lakásán. Mert időközben ő is elköltözött Ranódfáról. A mi földjei megmaradtak az adósságok rendezése után, azokat eladta, el az udvart, a malmot, mindent, úgy jött fel a megmaradt pénzzel nyugodtabb életet keresni.

Hogy talált-e, ki mondhatná, hogy igen? Egy anya, aki csalódott a fiában, vajon élhet-e nyugodtan?

Aba László amikor elbeszélte Benőy Klárának, hogy mindenét elvesztette, az asszony pajzánul mondotta:

— De itt vagyok én!

— És a férfi boldogan borult a vállaira.

megállapították az országban tartandó népgyűlésről sorrendjét és az országos pártszervezkedés módjait. A nemzetiségiek ma hírül adják, hogy bár ma voltak huszan a képviselőházban, névszerinti szavazásokat taktikai okokból nem kértek.

Ami a házszabályrevízió feletti vita további részét illeti, úgy a második, mint a harmadik pontnál ugyanazon mederben fogják a vitát folytatni, mint eddig. Az értekezleten kijelölték a legközelebbi napok szónokait és megállapodtak az előterjesztendő módosításokban is. Az értekezleten megállapították, hogy a Nagy Emil-féle javaslat első pontja feletti vitának befejezése és megszavazása a házszabályok folyamatos megsértésével történt és kifejezést adtak azon meggyőződésüknek, hogy a győzelem, melyet a többség aratott, nagyon is drágán meg van fizetve.

Politikai körökben ma hire járt, hogy gróf Andrássy Gyula belügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy a házszabályrevízió hatálya kiterjed az újoncz-javaslatokra is, amelyek Magyarország belső ügyeire vonatkoznak. Gróf Andrássy Gyula egy hozzáintézet kérdésre e tárgyban így felelt:

— Természetes, hogy nekem is megvan a magam álláspontja ebben a kérdésben, melyről a Házban legközelebbi felszólalásom keretében nyilatkozni is fogok, s akkor fejtem ki felfogásomat arról, mire terjed ki a jelenlegi házszabályrevízió.

A kiegészítés. A hivatalos lap ma közli a kiegészítésre vonatkozó szentesített törvények szövegét. A törvények cziméi a következők: 1908. évi XII. törvény a kölcsönös kereskedelmi és forgalmi viszonyoknak az ő feisége uralkodása alatt álló többi országokkal való szabályozása tárgyában Budapest 1907. évi október 8-án kötött szerződés beczikkelyezéséről; 1908. évi XIII. törvény a 1851. évi vasuti üzletrendtartás hatályának további fentartásáról, valamint a musta- és minta-oltalom ideiglenes szabályozásáról; 1908. évi XIV. törvény a kétszeres megadóztatások elkerülése végett, valamint az egyenes adók körébe tartozó némely más ügy iránt létrejött egyezményről; 1908. évi XV. törvény a gőzhajón szállítás használatát után járó adónak megszüntetéséről; 1908. évi XVI. törvény az államadósságok után a magyar szent korona országai által vállalandó évi járuléktárgyában létrejött egyezményhez kötött pótegyezményről.

A függetlenségi pártkörből. Az orsz. függetlenségi és 48-as pártkörben az est folyamán nagy élénkség volt. A pártnak számos képviselő és kültagja járt fenn a pártkörben, ahol hét óra után megjelent Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, majd kevéssel utána Wekerle Sándor miniszterelnök is. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök és Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a kör nagy társalgó-termében a párt tagjaival hosszasan elbeszélgettek, fél kilenc órakor pedig a függetlenségi pártnak rendes heti vacsorájára mentek, amelyen a minisztereken kívül résztvettek Meskó László államtitkár, Hoitsy Pál, Barabás Béla és Holló Lajos alelnökök, Leszky Gyula háznagy, Sággy Gyula, Papp Elek, Eitner Zsigmond, Földes Béla, Szatmári Mór, Lovász Márton, Vertán Endre, Mérey Lajos, Szentiványi Gábor, Hammersberg László, Bernáth Béla, Zakariás János, Sziklay Ottó, Várady Károly, Ferenczy Géza, Laehne Hugó, Ság Manó, Geréb János, Kubinyi Márton, Lázár Pál, Várnay Imre, Németh Imre, Botzenhardt János, Petrogally Oszkár, Szebeny Antal, Szabó Kálmán, Muza Gyula, Lázár Zóárd, Szemere Huba, Kecskeméthy István, Bernát Zoltán, Markos Gyula, Horthy Béla, Pozsgay Miklós, Meltzer István, Csizmazia Endre, Tutsek Sándor, Halász Lajos, Draskóczy László, Gyelmis Gerő, Bárczay Sándor, Gotthardt Sándor, Nagy Barna orsz. képviselő, Gyapay Pál főispán, Sebess Dénes táblabíró és még számosan.

Szappanos kiáltványa. Kecskemétről jelentik: Szappanos István orsz. képviselő a törvényhatósági közgyűlés által megszavazott, a kormányhoz intézett bizalmi felirat felolvasásától visszavonulást kért, melyben tiltakozik azon vád ellen, hogy ő kilépett a 48-as pártból, vagy hogy a párt programját cserbenhagyta volna. Egyben a jövő vasárnapra pártjának vezérbizottságát összehívja, hogy meghatározzák a választók közgyűlését, esetleg egy népgyűlés egybehívását.

A gyerekasszony, akivel Aba László a délvideket járta, idehaza körülrajongott szépség. A férje huszártiszt volt s egy lovasbravur alkalmával vesztette el életét.

Amint megismerte Aba, elfelejtett mindent, még azt is, hogy az a ranódfai dűlő nem olyan nagy, hogy annak a jövedelméből akármilyen nagy lábon lehessen élni.

Elfelejtett mindent, mert előtte csak szerelme minden vágyának teljesebb lebegett s ezért kész lett volna bármire is. Fialat szívének olthatatlan szomjával csüngött az asszonyon, aki őt viszontszerette. Nem azzal az olesz szerelemmel, amivel a lovag készsége szokták meghálálni, hanem egy szerető szívnek önzetlen érzelmeivel.

Vidám, jókedvű volt mindig. Pajzán jókedve magával ragadta Aba Lászlót is, s habár ő neki egy nagy titok terhe nyomta a lelkét, igyekezett szabadulni ettől a tehertől, feledni próbálta Márhát s vele élt az asszonynyal és szerette, csodálta őt.

Özvegy Benőyné, az asszony édesanyja, türelmetlenül várta a két szerelmes végczélját, sietteté házasságukat, de László mindig halogatta.

— Majd odahaza, ha kedvünkre kimulattuk magunkat. Otthon is vár egy szerető szív, az édes anyám.

— Hogy fog örvendeni, ha a fia ott pecsételi meg a boldogságát!

Igy beszélt.

És közben elábrándoztak. Hogy milyen édes is lesz ott az erdőkoszoruzta völgy ölében, a Küküllő partján, csöndes boldogságban tölteni napjaikat, ahol nem zavarja őket senki és ahol mint két szerelmes galamb élhetnek egyedül — szerelmüknek.

— Elgazdálkodna, a kis birtok ad annyit, ami-

Kossuth Ferencz itthon.

— Az audiencia után. —

Budapest, április 2.

Kossuth Ferencz tegnapi audienciája foglalkoztatta ma is a politikai világot. A függetlenségi párt nagyevü vezére ma kora reggel megjelent a Házban és elsöbben Wekerle Sándor miniszterelnököt kereste föl, akinek elmondotta a királylyal való beszélgetését. Kossuth azután gróf Andrássy Gyula és gróf Zichy Aladár miniszterekkel beszélt hosszasan. A kihallgatás eredményéről formálisan azon a minisztertanácson fog beszámolni Kossuth Ferencz, amelyet gróf Apponyi Albertnek Brixenből történt visszaérkezése után hívnak össze.

A képviselők természetesen nagyon érdeklődtek a kihallgatás eredménye iránt, Kossuth Ferencz azonban bővebben nem nyilatkozott.

— Csupán annyit mondhatok — mondotta több függetlenségi képviselőnek — hogy bécsi utam eredményével meg vagyok elégedve.

A bécsi „Fremdenblatt“, amely tudvalevőleg közel áll a közös külügyminisztériumhoz, mai számában azt írja, hogy a bécsi politikai körök véleménye szerint Kossuth kihallgatása a katonatiszti fizetések felemelését egy lépéssel közelebb hozta az óhajtott megvalósulás felé. Valószínű, hogy a legközelebbi jövőben megindulnak a tárgyalások a magyar kormány és a hadügyminisztérium között, amelyet nyomon követnek a függetlenségi párttal való tárgyalások. Ezeknek a tárgyalásoknak az a célja, hogy a tiszti fizetések felemelése már a legközelebbi delegációban megvalósuljon.

Ezt a híradást magyar politikai körökben úgy fogják föl, hogy már most megállapodások létesítenének azon esetre, ha a koalíció a maga feladatait bevégezné, hogy így az átmenet a normális alkotmányos életre és a parlamentáris többségi kormányzás megvalósulására minden zökkenés és fennakadás nélkül történjék. Mert Kossuth Ferencz ragaszkodik ahhoz az egyedül helyes állásponthez, hogy a koalíció maradjon együtt utolsó feladatának megoldásáig. Ebből pedig az következik, hogy a katonai kérdések csak az általános választói jog megvalósítása után kerülhetnek napirendre. A tiszti fizetések felemelésének dolgát azonban a függetlenségi párt külön nem hajlandó megoldani, így tehát ezt az ügyet is csak a többi katonai kérdésekkel együtt lehet elintézni. Ha tehát a király elfogadta Kossuth Ferencz előterjesztéseit, amit abból lehet következtetni, hogy Kossuth kijelentette, hogy meg van elégedve bécsi utja eredményével, akkor a delegációs ülészaknak öszre való halasztása valószínűnek tekinthető.

Más oldalról viszont úgy tüntetik föl a helyzetet, hogy a tegnapi audiencia közelebb hozta a tiszti fizetések felemelésének megvalósítását. Erre nézve a bécsi „Neue Freie Presse“ azt írja, hogy a Nemzeti Kaszinóban elterjedt hírek szerint Kossuth Ferencz kihallgatása azért volt szükséges, hogy az uralkodó újból kifejezést adjon annak a kívánságnak, hogy a tiszti fizetések emelése még ebben az évben megvalósuljon. A kihallgatás legelső következménye az lesz, hogy a tiszti fizetésemelések biztosítására egyrészt a magyar kormány és a közös hadügyminiszter, másrészt a kormány és a koalíciós pártok között hamarosan megindulnak a tárgyalások. Ezzel kapcsol-

latban előreláthatólag a katonai kérdések egész komplexuma is aktuálissá válik. És újból megkísérlik, hogy ezeknek a kérdéseknek a megoldására valami alapot találjanak. Kossuth Ferencz a királyi kihallgatás után egy óra hosszat tartó látogatást tett Schönaich hadügyminiszternél. Ezen látogatásról általában az a fölfogás, hogy az a királyi kihallgatás következtében történt s azon a katonai kérdések megoldásáról volt szó. Kossuth Ferencz minden befolyását föl fogja használni, hogy a függetlenségi párt hozzájáruljon a fizetésemeléshez, bárha ez — nézete szerint — bizonyos föltételekhez van kötve.

A bank-kérdés.

— A bankbizottság ülése. —

Budapest, április 2.

A képviselőház bankbizottságának ma délután tartott ülésében Wekerle Sándor miniszterelnök igen nevezetes kijelentést tett. Egy hozzáintézett kérdésre ugyanis egészen határozottan nyilatkozta, hogy a kiegyezésben beczikkelyezett aranyklauzula semmiféle irányban sem akadályozhatja meg az önálló magyar jegybank föllállítását és hangsúlyozta, hogy ezt a törvényhozás a bankszabadalom lejártával, tehát 1910-ben föltétlenül elhatározhatja. A bizottság felkes éljenzéssel fogadta a miniszterelnök nyilatkozatát. Megelőzőleg a bizottság elfogadta az albizottság által megszövegezett kérdéseket és elhatározta, hogy a szakértők meghívására vonatkozólag az albizottságtól vár javaslatot. A bizottság üléséről tudósításunk a következő:

A bankbizottság ma délután 5 órakor gróf Batthyány Tivadar elnöklésével ülést tartott. A kormány részéről jelen voltak: dr. Wekerle Sándor miniszterelnök és Popovics Sándor államtitkár. Ott voltak a bizottság tagjai közül: Holló Lajos, gróf Teleki Arvéd, Földes Béla, Szemere Huba, gróf Desseffy Aurél, Gotthard Sándor, Éber Antal, Mezey Lajos, Hoitsy Pál, Bernáth István, Szivák Imre, Eitner Zsigmond és Nagy Dezső.

Gróf Batthyány Tivadar megnyitja az ülést és bejelenti, hogy az albizottság kedden délelőtt megállapította a szakértők elé terjesztendő kérdőpontok szövegét, amelyet ő a bizottság tagjainak meg is küldött. Ami az albizottság második feladatát illeti, a meghívandó szakértők személye tekintetében még nem határozott és csupán abban állapodott meg, hogy a meghívásokat nem testületek szerint eszközlik, hanem ad personam.

Hoitsy Pál szeretne volna, ha az albizottság már ma beterjesztette volna a meghívandók névsorát. A bizottság a tervezetet pontonként vette tárgyalás alá és azokat változatlanul elfogadta.

Gróf Batthyány Tivadar bejelenti, hogy a kérdőpontokat levél kíséretében küldik majd a szakértőkhöz, amelyben az is fel lesz említve, hogy a szakértők nem tartoznak minden kérdésre felelni.

Hoitsy Pál óhajtáná, hogy a szakértők közé egyes szaktestületek vezetőit is hívják meg. Nem látna semmi aggasztót abban, ha az Osztrák-Magyar Bank, a tőzsde és a nagy bankok vezetői, a kereskedelmi kamara, az OMGE képviselői mint ilyenek hívatnának meg. Ő nem akarna több időt vesztegetni, hanem már ma meg lehetne a meghívandó szakértők személyében megállapodni.

Holló Lajos azt mondja, hogy a szakértők aligha lesznek husvét előtt kihallgathatók, így az idő tekintetében nem veszünk semmit, ha a szakértők kijelölésével előbb az albizottság foglalkozik. Hangsúlyozza, hogy abban a tekintetben, hogy a pénzügy kiválóságait meghívják, tekintet nélkül arra, hogy az illetők hivatásuk az önálló banknak vagy nem, mindnyájan egyetértenek. Ő husz szakértőt kívánna összeválasztani a pénzügy, az ipar, a kereskedelem és a közgazdaság kiválóságai közül.

Széli Kálmán részben a Hoitsy Pál nézetét osztja. Azt kívánja, hogy a bizottság vegyessen állítaná össze a szakértőket. Elsősorban azokat a szaktestületeket hívna meg, amelyek quoy ilyenek hivatalból egy-egy nagy gazdasági rétegeket képviselnek. Ilyenek a Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara, az OMGE, OMKE, a Gyáriparosok Szövetsége, az Erdélyi Gazdasági Egyesület, a Horvát Kereskedelmi Kamara, a Horvát-Szlavon Gazdasági Egyesületek. Ezek mint testületek lennének meghívva és a testületekre lenne bízva, hogy kit küld ki. A bankokat nem hívná meg quoy talisokat; ezeknek a vezető férfiai közül azokat hívná meg, akik a gyakorlati gazdasági hitel és pénzkérdésekben szaktekintélyekül vannak általánosságban elismerve. Meghívna ezenkívül a tudomány kiválóságait.

Nagy Dezső ellene van annak, hogy a szakértők meghívása testületek szerint eszközöltessék. Mert a meghívott testületek képviselői jelen esetben nem a saját, hanem a küldőtestületek véleményét fogják képviselni, holott mi nem a testületek állásfoglalására vagyunk kíváncsiak.

Szivák Imre elismeri, hogy a testületek képviselői bizonyos kötött marsrutával jönnek ide. De ennek az az előnye, hogy az illető testületek a kérdést előzetesen megtárgyalják és így szélesebb körű anyag állana a bizottság rendelkezésére. Jónak látná, ha a Piumei Kereskedelmi Kamarát is meghívnák.

Wekerle Sándor: Ugy látja, hogy itt tulajdonképpen nézeteltérés nincs. Mert abban mindnyájan egyetértünk, hogy a meghívások eszközölésével egyes nagyobb körök okvetlenül figyelembe veendőek. A különbség abban van, hogy az albizottság ma akarta kijelölni azokat az egyéneket, akiket meghallgatni óhajt, holott a testületi meghívás esetén a testületek jelölnék ki képviselőiket. Az albizottság körében két indok volt amellett, hogy mi jelöljük ki a meghívandókat. Az első az, hogy mi nem akartuk a kérdést az egyes szaktestületekben előzetesen megtárgyalni, mert az esetben nem szakvéleményt nyertünk volna, hanem a meghívott testületek esetleg szavazás után eldöntött határozatát. A másik szempont, amely az albizottságot határozata meghozatalánál irányította, az idő kérdése. A testületek ugyanis meghívásuk esetén hosszas tárgyalásokat tartanának, amivel az ügy halasztást szenvedne. Ezután részletesen felsorolja, hogy mely gazdasági körök és intézmények kell a meghívásoknál figyelembe venni, amit a bizottság helyesléssel fogadott.

Gróf Batthyány Tivadar szerint a testületek képviselői a testületek véleményét adnák elő, holott mi nem vagyunk kíváncsiak erre. Egyébként a kérdés olyan fontos, hogy azt behatóan elő kell készíteni s azért kérjük a bizottságot, hogy helyezkedjék az albizottság álláspontjára.

Mérey Lajos felszólalása után Hoitsy Pál is hozzájárult ehhez.

A bizottság egyhangulag elfogadta az elnök előterjesztéseit.

Éber Antal szükségesnek tartja, hogy azok a megállapodások, amelyek a disagio hatásainak elkerülése céljából a kiegyezésnek részben beczikkelyezett, részben csak parafált részébe felvették, teljesen tisztáztassanak. Első sorban felvilágosítást kér arról, hogy mely államközi és az állammal szemben teljesítendő szolgáltatásokra terjed ki a beczikkelyezett aranyklauzula. Másodsor és különösen arra vonatkozólag, hogy mi a jelentősége a parafált jegyzőkönyvbe felvett annak a határozatnak, amely szerint a bank elkülönítése előtt a két kormány megállapodást kell létesítenie oly irányban, hogy esetleges disagio a kölcsönös áruforgalom szabadságára káros hatást ne gyakorolhasson. Az osztrák kormány és az osztrák parlamenti bizottságok tekintetben azt a nézetet fejezték ki, mintha ily megállapodás létrehozása nélkül Magyarország egyáltalán nem létesíthetné a külön bankot. Ezzel szemben és a közvélemény megnyugtatóására kormánynyilatkozatot kért a tekintetben, hogy amennyiben a parafált jegyzőkönyvben tárgyalt az a megállapodás 1910-ben nem is jönne létre, ez Magyarország törvényes jogát az önálló jegybank létesítésének nem érintheti.

Wekerle Sándor miniszterelnök ismerteti az osztrák kormánnyal a kiegyezéssel kapcsolatban létesített megállapodásokat, utal azokra a nyilatkozatokra, amelyeket erre vonatkozólag már a képviselőházban tett és konstátálja, hogy ezek a megállapodások nem szolgálhatnak jogi akadályul annak, hogy már a szabadalom megszűntével a törvényhozás a külön magyar jegybank föllállítását elhatározhassa.

A bizottság a miniszterelnök beszédét lelkesen megélejte, mire Éber Antal kijelenti, hogy őt is minden irányban a legteljesebb mértékben megnyugtatta a miniszterelnök felvilágosítása.

Ezzel az ülés véget ért.

A főváros összes kerületeinek függetlenségi pártjai, amint azt már jelentettük, a nemzeti bank kérdésében való állásfoglalás céljából április 12-én, virágvasárnapján délután 4 órakor nagygyűlést tartanak. Az előkészületek megbeszélése céljából a „fővárosi függetlenségi és 48-as párt“ központi választmánya tegnap este látogatott értekezletet tartott a VI. kerületi függetlenségi kör Andrássy-uti helyiségében. Napirend előtt Polfák Lipót indítványára elhatározta a választmány, hogy az egyes szakminisztereket felkéri, hogy a vezetőség alatt álló intézmények szükségleteinek beszerzésénél és a munkateljesítmények kiadásánál elsősorban a kisiparosok vétessenek figyelembe. Ezután a választmány beható tanácskozás után megállapította, hogy a nemzeti bank melletti manifesztáció tárgyában április hó 12-én délután 4 órára a Terézvárosi Függetlenségi Kör disztermébe nagy

függetlenségi népgyűlést hívnak egybe, amelyen való megjelenésre felkérlik a függetlenségi párt nagyevű vezérét, Kossuth Ferenczet is. A nagygyűlésen Holló Lajos orsz. képviselő tartja az elnöki megnyitói beszédet, utána Nagy Dezső orsz. képviselő, mint előadó beterjeszti a határozati javaslatot, majd Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, az országos függetlenségi párt vezére teszi meg nagy érdeklődéssel várt nyilatkozatát a bankügy kérdésében. Végül a polgárság részéről Kohn Gábor és dr. Platthy György fognak felszólalni.

Hekatomba az indítványok között.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, április 2.

Kimondhatatlan zsvaj és perpatvar között a józan ész megint elhódított egy darabot az obstruktorok birodalmából. A Ház ugyanis megszavazta a Nagy-féle indítvány első szakaszát azzal a módosítással, melyet tegnap Eitner Zsigmond nyújtott be. S úgy látszik, ez az Eitner-féle módosítás volt az a csodavarázs emeltyű, mely a Házat keresztülsegítette azon az indítványtengeren, ahová a balpárt és a nemzetiségiek napok óta hordták a vizet. Méltán gondolhatták ezek az urak, hogy ennyi indítványról — százakra ment a számuk — nem lehet csak úgy hirtelenében szavazni. Méltó bevezetést is készítettek a nagy szavazáshoz Nagy György által; Nagy György — a házszabályok címén szólva — azt vitatta, hogy tegnap nem lett volna szabad még bezárni a vitát az első szakasról. Hogy elnöki erőszakot és november tizenhétzadikát emlegetett, szinte mondani se kell. Két nemzetiségi képviselő szintén az elnök tegnapi eljárásáról zengett siralmokat — amivel szemben az elnök újból megelégedett annyival, hogy a tényeket a valóságának megfelelően állította be.

Ezután az introdukció után azt állapította meg az elnök, hogy zárószóhoz csak négy képviselőnek van joga; míg arról, vajon a többi indítvány-benyújtónak van-e joga a zárószóhoz, a Ház egyszerű szavazással fog dönteni. Az obstruktorok előre érezték ennek az egyszerű szavazásnak az eredményét és ezért kézzel-lábbal kapáldóztak az elnöki enuncziáció ellen; de hiába! Az egyszerű szavazás tuczatjával végezte ki az elkészült záróbeszédet és csak négy élhetett jogával. De ezek se voltak ott mind a Házban és aki ott volt (Maniu, Lukács), nyul farknyi beszédet mondtak csak.

Igy hát elég sebes tempóban (bárha ezt a tempót föl-fölbukkanó házszabályviták minduntalan meghusították) jutottak el a szavazásig. A kérdés fölveése irgalmatlanul komplikált volt és a disszidensek azon fáradoztak, hogy még komplikáltabbá tegyék. A pokoli lármából és zajból mégis kicsendült annyi tisztán, hogyha a Ház a Nagy-féle indítvány első szakaszát elfogadja úgy módosítva, ahogy azt Eitner Zsigmond ajánlotta, akkor a többi indítvány (egy-kettő kivételével, melyet az elnök külön kiemelt) magától elesik. Persze ez nem tetszett az obstruktoroknak. Hiszen akkor hiába szerkesztették meg azt a töméntelen indítványt, ha még egy-egy szimpla szavazást sem tudnak rája kicsikarni! Kiabáltak tehát, ahogy tudtak és ordítottak, ahogy bírtak — hogy minden egyes indítványról külön szavazzanak. De Justh erélyén megtörték ezek a mesterséges viharok: a Ház elfogadta Eitner módosítását és így a többi szerkesztési indítvány egyszerre belezuhant a semmibe. Sőt még az a maliczia is érte a disszidenseket, hogy a többség Lengyel Zoltánnak egyik formai indítványát is elfogadta.

Ez már sok volt. A szünet után Maniu

Gyula állott föl bosszuállónak és az elnöki eljárást bírálta. Ivánka Milán és Pop Cs. István szintén ezt cselekedték — igen nagy zajban és lármában. Az elnök védelmére Rakovszky kelt és heve odáig ragadta, hogy Lukács nemzetiségi képviselőnek pofonokat ígért. Ezzel a csattanóval végződött a mai ülés.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.
Jegyzők: Szentkirályi Zoltán és Zlinszky István.
Az elnök: Megnyitja az ülést.

Napirend előtt.

A napirend előtt Nagy György a házszabályokhoz kér szót. Kétségbeesetten szomorú házszabály-sértésnek mondja, (Derűtlenség) hogy Rakovszky al-elnök tegnap a napirend tárgyalására szánt idő le-teltével jelentette ki, hogy a vitát berekeszti. Fel-említi november 18-át is.

Az elnök: Nagyon merész fantázia kell ahhoz, hogy a mostani elnöklést valaki a Perczel-féle dolgokhoz hasonlítsa. (Zajos helyeslés.) Az elnökség mindig szabályszerűen jár el. Nagy György panasza megkésett. Joga lett volna tegnap nyomban felszólalni s joga lett volna ma a jegyzőkönyv hitelesíté-
sekor óvást tenni. Kétszeri elkésése miatt most már panasza figyelembe nem vehető, mert az a Ház meghozott határozatait akarja megbolygatni (Zajos helyeslés.)

Maniu Gyula: Vlád Auréltól tegnap az elnök megvonta a szót. Erről hosszasan panaszkodik s azt mondja, hogy immár folytonosan megsértik aházszabályokat.

Az elnök rendreutasítja Maniut. (Helyeslés.)

Damján Vazul amiatt panaszkodik, hogy Rakovszky al-elnök tegnap ő tőle is megvonta a szót. Mi több, képviselői önértetét és tudását is guny tárgyává tette.

Ki illet meg a zárószó?

Az elnök: Több képviselő tíz aláírással indítványt adott be. Hogy ezeket megilleti-e a zárószó joga, arról a Ház vita nélkül, egyszerű szavazással dönt.

Molnár Jenő és Farkasházy Zsigmond a házszabályokhoz kér szót. (Nagy zaj.)

Az elnök: Semmi szín alatt sem engedem meg, hogy a házszabályokat kiútszszák. Ilyenkor felszólalni senkinek sem szabad. (Élénk helyeslés.)

A Ház először Nagy György indítványáról dönt. A nemzetiségiek és disszidensek együttesen arra szavaznak, hogy Nagy Györgyöt illesse meg a zárószó joga. Nagy vihar tör ki erre.

— A szövetségeseik! Szégyeljék magukat! Gyálázatoság! — zug a kiáltás a disszidensek felé.

Molnár Jenő és Farkasházy Zsigmond: Igenis! Az a szegény, hogy a magyar szabadságot és a parlamentárizmust az oláhoknak kell megvédeni! (Nagy zaj, gúnyos taps és éljenzés.)

A Ház ezután egyszerű szavazással rendre kimondja, hogy a módosításoknak tekinthető indítványok alapján az illető képviselőket nem illet meg a zárószó joga.

Farkasházy Zsigmond: Most már jön a technikai obstrukció! Holnap megkezdjük a névszerint való szavazásokat!

Lukács László zárószó jogán szól s megokolja beadott határozati javaslatát.

Mezőfi Vilmost illetné most meg a jog, hogy beadott határozati javaslatáról záróbeszédet mondjon, azonban nincs jelen s így Maniu Gyula záróbeszéde következik. Hosszadalmasan érvel határozati javaslati mellett.

Most Lengyel Zoltán következnek sorra. Mikor az elnök felhívja, egyszerre zajosan, derűlten kiáltja az egész Ház:

— Nincs itt!

Hoffmann Ottó kifogásolja, hogy a Ház az imént nem adta meg a zárószó-jogot egyes képviselőknak.

Farkasházy Zsigmond: Kéri az elnököt, magyarázza meg, mi az az indítvány és mi a módosítás?

Az elnök: Felölttek oktatására nem vállalkozik. (Viharos helyeslés.)

Gróf Batthyány Tivadar: Menjen iskolába, ha még ezt se tudja!

A szavazás.

Az elnök: Következik a szavazás. A kérdést először Lukács László halasztó indítványára s aztán Nagy Emil indítványára fogja feltenni. Ha a Ház Nagy Emil indítványát elfogadja, az összes indítványok és módosítások elesnek. Ha a Nagy Emil-féle szöveget nem fogadják el, mint hozzá legközelebb álló, Eitner Zsigmond indítványa következik s ha azt elfogadják, az összes módosítások és indítványok elesnek. (Élénk helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond gúnyosan hahotázik.

Az elnök: Farkasházy képviselő urat felkérem viselje magát tisztességesen! (Élénk helyeslés.)

Rakovszky István: A mentelmi bizottsághoz!

Az elnök: Ha Eitner indítványát sem fogadja a Ház, akkor következik majd a Nagy Emil-féle indítványról a mondatonként való szavazás.

Maniu Gyula, Hoffmann Ottó és Farkasházy Zsigmond a kérdés feltevésének rendjéről indítvány ad be.

Mezőfi Vilmos (a függetlenségi párt padsorában ülve): Ne vessenek, aki utóljára nevet, majd annak lesz igaza.

Szenvedelmes kiáltások hangzanak feléje, viharosan kiáltják:

— Helyre, helyre! Menjen a nemzetiségiek közé mi közfiliünk ne kiabáljon ilyeneket!

Az elnök: Ha a Ház Farkasházyék indítványát figyelembe kívánja venni, egyszerűen nem fogadja majd el Nagy Emil és Eitner indítványát s akkor mindenféle indítvány sorra szavazásra kerül. De hogy összevadják az egész kérdést s kisebbségi jogok címén a Házat megfoszzák attól a szabadságától, hogy a szavazás módjáról maga határozzon, majd pedig az indítványok közül a neki tetszőt elfogadja, a nem tetszőket pedig elvesse: ezt semmiféle parlamentárizmus magával nem hozza.

Vlád Aurél, Pop-Csicsó István, Hodzsa Milán, Szklcsák Ferencz és Ivánka Milán felszólalása után a Ház a kérdés feltevésére vonatkozóan elfogadja az elnök javaslatát s a beadott ellenindítványokat elveti.

Maniu Gyula és Vlád Aurél szólásra jelentkezik. Az elnök: Szavazás közben senkinek sem ad szót.

A Ház Lukács László halasztó indítványát elveti. Vlád Aurél (szólásra jelentkezik. Viharos kiáltások: üljön le! Vlád leül s helyéről kiáltja): Az indítványok felolvasását kérem! (A nemzetiségiek zajonganak.)

Az elnök: A rendetlenkedőket a mentelmi bizottsághoz fogja utasítani. (Viharos helyeslés.) A Ház aztán, Nagy Emil szövegének mellőzésével, óriási többséggel Eitner Zsigmond szövegében elfogadja a házszabálymódosítás első pontját. Maniu Gyula indítványát a Ház elveti, ellenben elfogadja Lengyel Zoltánnak azt az indítványát, hogy a sürgősségi szakaszt három szakaszra osztva, különféle helyekre igassák be a házszabályokba. Vlád Aurél indítványát szintén mellőzte a Ház.

Rekrimínációk.

Szünet után Maniu Gyula arról panaszkodik, hogy az indítványokat nem olvasták fel, holott ő ezt kérte.

Az elnök: Az ilyen kérelemmel a kérdés feltevésekor kell előállni. Szavazás közben semmiféle felszólalásnak nincs helye. (Nagy zaj. A nemzetiségiek ellentmondanak.) Sohasem mondom valótlanágot s nem fogok mondani erről a helyről! (Élénk helyeslés.) Az angol képviselőház elnöke sem objektívabb és igazságosabb, mint én vagyok. (Élénk tetszés és helyeslés.)

Vlád Aurél a házszabályokhoz szól. Nekik joga volt a módosítás felolvasását kérni, mert azt a szavazás előtt tették.

Az elnök válaszol Vládnak, a kérdés már fel volt téve, tehát a módosításokat már nem lehetett felolvasni.

Rakovszky István a házszabályokhoz szólva konstatálja, hogy Maniuc napok óta azt a taktikát követik, hogy ráolvassák az elnökökre a házszabályok megsértését. Így párhuzamot vonnak a mostani elnökség s egy rosszemlékű elnökség közt. Ez nem járja. Az angol elnökre is hivatkozhatik. Nos, hát az angol képviselők nagyobb tiszteletet tanúsítanak az elnökök iránt. . .

Ivánka Milán: De az angol elnök megérdemli

Felkiáltások: Rendre! Rendre!

Rakovszky István: A nemzetiségiek tendenciózusan viselkednek itt. Ezt nem lehet tűrni. (Helyeslés.)

Szmrecsányi György (Ivánka Milánhoz): Most ismétlje az előbbi kijelentését! (Zaj.) Beszéljen! Nem meri ismételni?

A megígért pofon.

Hodzsa személyes megtámadtatás címén szót kér. Farkasházy megjegyzést tett az ő határozati javaslataira. Ő minden párt fegyvereit tiszteletben tartja s ezt magával szemben is megköveteli. Mindössze meg akarta akadályozni a házszabályrevíziót. (Derűtlenség.)

Maniu Gyula személyes megtámadtatás címén szól. Rakovszky állításai ellen tiltakozik. Az ő felszólalásai arra irányulnak, hogy a házszabályok sentsége megóvassék. Ő soha sem szólalt fel alaptalanul, ezt Rakovszky sem tudná beszédeiből kimutatni.

Ivánka Milán: Személyes kérdésben szól. Neki egy kifejezést kifogásoltak az imént Rakovszky beszéde alatt. Ő csak ezt mondta: „Az angol elnök megérdemli hogy tiszteljék”. Ezzel ő nem akarta a magyar képviselőház elnökségét kritizálni. Ellenben konstatálja, hogy Rakovszky István, aki tagja az elnökségnek, néhány pillanat előtt odakiáltotta Lu-

kács Lászlónak: „Felpofozom, szemtelen!” Ez nem fér össze az alelnöki tekintéllyel. Erre célzott, amikor az inkriminált közbeszólást tette. (Zaj.)

Pop-Cs. István személyes megtámadtatás címén kér szót.

Az elnök: Képviselő urat senki sem támadta.

Pop-Cs. István Rakovszkyval készült polemizálni.

Az elnök: Azt mondja meg, hogy ki támadta?

Pop-Cs. István: Rakovszky István alelnök! A mai elnökség tagjai őrizték meg tekintélyüket. Legyen különbség elnök és képviselő között, mert az bíró is. Az, aki pofonokat ígér, ne legyen alelnök. Megadjuk a tiszteletet, de csak annak, aki megérdemli.

Az elnök: Az idő előrehaladottságára való tekintettel a tanácskozás félbeszakítását ajánlja s megállapítja a következő ülés napirendjét.

Az ülés 2 órakor végződött.

A t. Házból.

I. Folyosói hangulat.

Minden ember be van rendelve a Házba, részint obstruálni, részint szavazni. Az uri hölgyek, akik a gyermeklaga javára különböző utcákban adtak ma délre rendez-vous, a politikusokkal rosszul jártak; ők ama köztudomású tényre hivatkozva, hogy a haza vesztélyben van, nem mentek el. A gavallér Muzsa Gyula kísérletet tett a toborzásra.

— Urak, gyertek, a szavazás előtt még van idő, vegyetek kalapot, kabátot és öt koronát s azzal keressük fel a hölgyeket.

— Lehetetlen, lehetetlen... Ott találunk maradni.

A teremben percéről-perczerre lármás jelenetek keletkeztek és senki sem számíthatta ki, hogy melyik pillanatban lesz reá szükség akár a „felháborodási karban”, akár a „elkesedő karban.”

— No látod, Muzsa — magyarázták, amikor az oláhok az elnököt támadták — nem mehetünk el, hisz esetleg olyasmi fog történni, ami miatt sok emberre lesz szükség.

— Mi az? Mi az? Tán pofozkodni fogunk?

— Nem. Csak ígérni fogunk pofokat.

Miután ez az utóbbi biztonság szempontjából kevésbé kockázatos, tehát itt maradtak.

Aki egyébként jótékonyt akart gyakorolni, annak módja nyílt. A Ház bejárata mellett ki volt téve egy urna és mellette állott egy rendőr. Asszonyokat nem engedélyeztek, mert a képviselők a mentelmi jog megsértésének tekintik, ha humánus célra tőlük pénzt kérnek. Máskülönben pedig báró Schönbergné, Wallenstein Róza lett volna stilszerű, de ő méltóságának ez idő szerint Magyarországon nem szabad működnie.

Az ülésen házszabályvitákkal vegyesen ama kérdések miatt veszekedtek, hogy mily módon lehetne a revíziós javaslat első pontjához beadott módosításokat akként csoportosítani, hogy pár perc alatt a többségi javaslatot megszavazhassák. A hallgatók feje belefájdult a sok okoskodásba és mindenki boldogan sóhajtott fel, amikor előkerült az Eitner Zsigmond „pucs”-csa, amelyik egy csapással lecsapta az összes nemzetiségi legyeket, amelyek indítványok által jelentkeztek.

Ha nagyon kifáradtak, egy kicsit kitekintettek a folyosóra és jókedvűen tréfálkoztak. Elvégre három elnök felváltva birkózik az okvetetlenkedőkkel és statisztálásra nincs mindig szükség.

Kossuth Ferenc bécsi utjáról beszélgetnek és reprodukálják a híreket, melyek a királyi audienciáról szólnak. Hogy miképpen várta Kossuth Ferencet a király egészen magyar környezetben. Hogy még szolgáltnak és ajtónállóknak is magyar emberek voltak kirendelve. Magyarul jelentették be Kossuth Ferencet és a király magyar szóval üdvözölte. Ezenkívül pedig sok apró részletkérdés-

sel tett bizonyosságot az uralkodó arról, hogy a politikai élet minden fázisa iránt érdeklődik. A híresztelők odáig mentek, hogy még azt is el akarták hitetni, hogy a király egyszer így fordult Kossuth Ferenczhez:

— És mit szól a házszabályrevízióhoz a Balaton asztaltársaság? Nem háborog-e a Balaton?

Tizenkét óra tájban nagyobb élénkség keletkezett a folyosón. Érdekes vendégeket vártak: gróf Széchenyi Lászlót és amerikai feleségét, Vanderbilt Gladyst. Egy fiatal mágnás négy karzati jegyet foglalt le a háznagy hivatalban s ebből következtették, hogy ők jönnek. Ők, akiket ma mindenütt vártak, tehát a képviselőházban is várták őket. A fiatal urak erősen kivásválva jártak-keltek s már az arczokat az izgatottság pirossága festette. Egy tapintatlan negyvennyolcas liberális azt találta mondani:

— Olyan élénkség van, mint amikor a színesznök jártak itt.

A többiek elhallgattatták és félrevitték az utból:

— Hogy lehet ilyet mondani! Látszik, hogy faluról jöttél. Az embert a híres nevezetességek érdeklik, de más az intim érdeklődés és más a hódolatteljes és tisztelettel jelentkező érdeklődés.

Amikor a jeles férfiú megértette, hogy mi a különbség a kétféle érdeklődés között, akkor már nem is volt rá szükség, mert akkor autentikusan közölték az urakkal, hogy nem kell vitatkozniok, mert gróf Széchenyi és a felesége ma nem jön. (Pedig nagyon szerettek volna felajánlani egy-két kerületet a dus dolláru grófnak.)

De ugyanekkor nagy toporzékolás, dörömbözés és vad kiabálás lármája hallatszott ki bévülről.

Mindannyian beszaladtak.

* * *

II. Vihar, mely tisztít.

Az oláhok hecczelődtek és akadékoskodtak, kötődtek az elnökkel, csufolták a parlamenti intézményt és a többséget s minden második mondatuk az volt, hogy:

— Önök lábbal tiporják a törvényt és a házszabályokat.

Ha valaki csak ezelőtt két évvel is azt mondta volna, hogy a magyar parlament ily helyzetbe kerül, ha azt merete volna jósolni, hogy itt lesz nyolcz-tíz, vagy tizenhat olyan lázító, aki benne a törvényhozás termében az alkotmányosságot piszkolja és guny tárgyává teszi egy óriási magyar többség jelenlétében, hát annak a legkorrektebb orvosi bizonyítványt szereztek volna, hogy megbolondult. Azt a szerencsétlen flótást, aki a Kálvin-téren kiabálva kijelentette, hogy ő az Operához van szerződötve első tenoristának és úgy bőgött, mint egy állat, kevésbé jogosan viték az elmeorvoshoz, mint ahogy ezeket a jószokot elvitték volna ama régi időkben.

Miután az oláhság uralma a t. Házban beköszöntött és a képzelődésből dühöngés lett, hát el kellett következnie a visszahatásnak. Vagyis népiesebben szólva, a megtelt pohár kicsordult.

Mindenekelőtt a balpártiak tértek észre és többször igen határozottan kijelentették, hogy az oláhokkal semmi összeköttetésük nincs. Arra azonban, hogy a lázadókat elhallgattassák, ők nem vállalkoztak, sőt egyszer-kétszer még velük is szavaztak ily indokolással:

— Mi a szólásszabadságot védelmezzük és nem tehetünk róla, szégyeljük, hogy ugyanakkor az oláhok is védik.

Azután a koalíciós függetlenségiek törtek előre. Egy-két alkalommal, amikor nemzetiségiek szavazás közben akartak beszélni, olyan gablyodás kerekedett, hogy már-már ököltre men-

tek. De mégis azoknak volt igazuk, akik azt mondták, hogy minden embernek jelen kell lennie esetleges pofok miatt, amelyek azonban nem adatnak, hanem csak ígértetnek.

Történt ma is eféle ígért, de egyéb nem történt.

A végén a vihar eredménye a helyzet tisztázása lett. Tudniillik a revíziós javaslat első pontját megszavazták. Ugy szavazták meg, hogy benne van már a tizenhatórás ülés.

Ezen többé változtatni nem lehet, amíg csak valamely más kor nem következik. De ki éli azt meg? Ki hiszi, hogy a szószaporítások korlátozását a modern fejlődés valamikor elítélné? Ki hiszi, hogy az országban hangulatot lehetne csinálni a képviselői kényelemszeretet érdekében? Most nem lehet.

És hovatovább minél erősebben alakul át a világhaladással a mi országunk is a munka értékelésében reális irányban: annál kevésbé lehet feltételezni, hogy a mai határozatot valamikor megbánnák.

KÜLFÖLD.

Az angol király látogatásai. Edvárd angol király skandináviai utazásának programját már véglegesen megállapították. A király a királynéval és legifjabb leányával, Viktória hercegnővel április 21-én érkezik Kopenhágába. Négy nappal később az angol királyi pár leányával Stokholmba utazik, ahol másfél napig marad. Azután folytatják útjukat Krisztíniába, ahol három napig maradnak. A hazautazás Dánián, Németországon és Hollandián át történik. Érdekes, hogy Edvárd király előbb tesz látogatást Stokholmba, mielőtt Gusztáv királyt hivatalosan meglátogatta volna.

A Reichsrath ülése. Az osztrák képviselőház ma ismét egybegyűlt. Az ülés kezdetén Weisskirchner elnök közölte, hogy a toszkánai nagyherceg elhunyt alkalmából a képviselőház nevében mély részvétet fejezte ki az elhunyt családjának és hogy ezért a császár, valamint József Ferdinánd királyi herceg, utóbbi úgy a saját, mint a hátramaradtak nevében a képviselőháznak legbensőbb köszönetükkel fejezték ki a tanúsított részvétért. Ezután bejelenté az elnök, hogy a beérkezett kormányjavaslatok között foglaltak a rendes ujonczjutaléokra vonatkozó törvényjavaslat, valamint egy másik törvényjavaslat, a Landwehr ujonczjutalékának az 1908. évre való felemelése tárgyában. Az utóbbi javaslat két szakaszból áll, második szakasza pedig a végrehajtási rendelkezés. E javaslat értelmében az ujonczjutalék 4740 főnyi legénységgel emeltetik fel. A felemelt ujonczjutalék által a törvényszerűen megállapított békeállományon felül fennmaradó legénység tartalékba helyeztetik. A tartalékba helyezésre a szolgálati tekintetek figyelembevételével csakis azok tarthatnak igényt, akiknek viszonyai családfenntartási, mezőgazdasági, kereseti, valamint polgári tanulmányi célokból különös figyelembevétel igényelnek. Az indoklás kifejti, hogy az ujonczjutalék felemelése által tisztán és kizárólag a Landwehr-csapatok saját, elkerülhetetlen szükségéi volnának fedezendőek és hogy az a feltétlen szükséglet legszigorubb és legpontosabb kiszámítása alapján a Landwehr-csapatok egyenes életszükségletét képezi. Egyébként nem fog rendelkezésre állani a kért teljes ujonczlétszám, mert a törvény első szakaszának harmadik bekezdése értelmében 500 ember szabad-ságolandó. Ez a szám jelentékeny felemelést jelent az eddig megállapított és még kedvezőtlen létszámviszonyok mellett is a legszűlső lehetőség határáig betartott időelőtti szabadságolások számának. A beérkezett iratok között van számos sürgős indítvány, köztük egy, amely az általános ujonczjavaslatnak végleges elintézésére, egy másik pedig a közmunkügyi minisztérium felállítására vonatkozó törvény letárgyalásáról szól. A további sürgösségi indítványok közt pedig az egyik a felemelt Landwehrjutalékra vonatkozó törvény első olvasásának azonnali megkezdésére vonatkozik. Ezután a Ház áttért Bogatsnik képviselő sürgős indítványának

tárgyalására, amely az állandó unjoncjutalékra vonatkozik. Az indítványozó a sürgősséget a költségvetési vita hosszasságával, valamint azon gazdasági károsodással indokolja, amely az állításra kötelezeteket és ezek családait a szolgálat megkezdése tekintetében uralkodó bizonytalanság miatt fenyegeti. Ezután a tárgyalást félbeszakították. A legközelebbi ülés holnap lesz.

A budapesti török főkonzul. Minthogy a budapesti főkonzuli állásra a porta által három ízben történt jelölések visszautasítottak, portakörökben azt hiszik, hogy Ali Faud basa római nagykövetségi tanácsos jelölését elfogadják.

Nikita fejedelem Oroszországban. Nikita montenegrói fejedelem Pétervárot nem fog kiszállani, hanem egyenesen Carskoje-Szeloba utazik. A fejedelem látogatása a cárnál nemcsak a Balkán vasutak kérdésével, hanem Montenegró belügyeivel is összefügg. Figyelemreméltó, hogy az azok a montenegrói tisztak, akik az orosz hadseregben szolgálnak s akiknek száma körülbelül 200, parancsot kaptak, hogy térjenek haza Montenegróba. Nikita fejedelem mindössze egy napot fog tölteni Carskoje-Szeloban.

A cseh nyelv-kérdés. A költségvetési bizottság mai ülésén az igazságügyi költségvetés folytatódó tárgyalása folyamán Kramarz képviselő kijelentette, hogy jobbnak tartja a becsületes békét az örökös harcznál. A csehek mindenkor készek a becsületes és méltányos kiegyezésre, természetesen annak az alapelvek érintetlenül hagyása mellett, hogy Csehország két népe teljesen egyenrangú. Ha a csehektől a németek részéről már eddig is elismert jogokat elveszítik, egy a mostani alapon a további együttműködés lehetetlen.

D'Elvert kijelenti, hogy a kilenczes-bizottságban képviselt német pártok nem látják a miniszterelnök beszédében a német törvényes álláspont kellő figyelembe vételét és különösen kifogásolják, hogy a miniszterelnök a csehek követeléseivel szemben olyan messzemenő figyelmet tanúsított és egyáltalában említést sem tett a belső cseh hivatalos nyelvnek önhatalmulag történő behozataláról. A németek készek arra, hogy a nyelv-törvény létrehozatalában komolyan segítsenek, de kitartanak azon alapelv mellett, hogy a nyelvkérdést csak az összes érdekelt tényezők egyetértésével lehet megoldani, nem pedig a kormány önhatalmu eljárása után.

A bizottság végül egyszerű szavazásban elfogadta az igazságügyi központi igazgatás tételét és ezután ugyancsak elfogadta az összes még hátralevő igazságügyi tételeket.

A német birodalmi gyűlés. A mai ülésén az egyesülési törvény tárgyalása során Jung nemzeti liberális a bizottsági tárgyalásokról tett jelentést. Az 1. §-hoz több javaslatot nyújtottak be, többek között az elzásziak, akik a francia nyelvvidéken a francia nyelv használatát kívánják. Heine szociáldemokrata haladást lát abban, hogy a nőknek megadják a gyűlekezési jogot. Ezenkívül azonban a javaslat „porosz nivón” áll. Bethmann-Hollweg államtitkár kijelenti, hogy a külföldiek a jövőben is részt vehetnek egyesülésekben és gyűlekezésekben, ha a javaslat a bizottsági jelentés szellemében elfogadják. De nem ismer oly idegen állambeli törvényt, amely külföldieknek biztosítja az egyesülési és gyűlekezési jogot. Dr. Hieber nemzeti liberális pártja nevében helyesli a bizottsági határozatot és az összes módosítványokat elveti.

Legien szociáldemokrata kijelenti, hogy azokat az alapelveket, amelyeket Poroszország az egyesülési jog tekintetében évtizedek óta szem előtt tartott, most feladják, hogy oly törvényt alkothassanak, amely a block-pártok szerzeménye. Bethmann-Hollweg államtitkár megjegyzi, hogy a porosz törvény azon rendelkezése, mely szerint az egyesületek kötelesek tagjaikról felvilágosításokat adni, nem foglaltatik benn a birodalmi törvényben. A törvény szerint nem áll fenn általános gyűlekezeti jogi valómási kötelezettség. A rendőrség csak oly esetekben kérhet az egyesületektől felvilágosítást, amelyekben magán személyektől is követelheti azt. Az első szakaszt a bizottság fogalmazása szerint 194 szavazattal 64 ellenében elfogadják, elvetvén az összes módosításokat. Az első szakasz a) pontját, amely arról szól, hogy oly egyesületek, amelyek célja ellenkezik a btkv-vel, a második szakaszt, mely szerint minden

politikai egyesületnek elnökkel és alapszabályokkal kell bírnia és alapítása két hétre bejelentendő, valamint a második szakasz a) pontját, amely választási egyesületekre vonatkozik, amelyek a választás napjának közzétételétől a választási aktus befejezéseig állanak fenn és amelyek ezért nem tekintendők politikai egyesületeknek, rövid vita után az összes módosítások elvetésével a bizottság fogalmazásával fogadták el.

A szent szinódus iskolái. A birodalmi дума mai ülésén egy 94 képviselő által benyújtott javaslatot tárgyalta, amely azt javasolja, hogy az 1908. évi költségvetésben a szent szinódus által állítandó iskola céljaira négy millió rubel vétsék fel. Puricskevics szélső jobbpárti szintén hozzászólott a javaslatához, de eltért a tárgytól, miert az elnök rendreutasítja. Puricskevics erre elhagyta a szónoki emelvényt, visszatért helyére és onnan bírálta az elnök eljárását, aki ennek következtében a mai ülésről való kirekesztését javasolta, mit a ház majdnem egyhangulag elfogadott. A javaslat ellen a szélső jobboldal szavazott. Az amu-vasut kiépítésére vonatkozó javaslatot hétfőn tárgyalják.

Német tőzsde-javaslat. A birodalmi gyűlés tőzsdebizottsága ma két órai tanácskozás után letárgyalta és 15 szavazattal 12 ellen elfogadta a tőzsde-reformról szóló törvényjavaslatot. A szavazáskor a gazdasági egyesülés tagjai különváltak a blocktól, a lengyelek képviselője pedig hiányzott. Csak a fontosabb szakaszoknál volt felszólalás. Így a büntető rendelkezéseknél a szabadelpárt szónoka kifejtette, hogy igazságtalannak és túlságosan szigorúnak tartja ezt az intézkedést, de pártja mégis megszavazza, mert különben az egész javaslat meghiúsulhatna. Most már a javaslat a birodalmi gyűlés plénuma elé kerül s aztán a szövetségtanács elé fogja utalni a kormány.

Oroszország javaslatai. Az Echo de Paris egy előkelő diplomata nyilatkozatait közli, amelyek szerint Franciaország, Anglia és Olaszország hajlandók kedvezően fogadni a Macedóniára vonatkozó oroszországi javaslatokat. Különösen Olaszország örömmel fogadja a javaslatokat, mert a velencei találkozó Olaszországra nézve nagy csalódással végződött. Kiderült ugyanis, hogy Németország mindenek előtt Magyarország-Ausztria felé hajlik és nem szándékozik Olaszországnak a Balkánra vonatkozó törekvéseit támogatni. Németország abban reménykedik, hogy az orosz javaslatot nem fogják elfogadni és erre az esetre új javaslatokat tart készen. Ezeket a javaslatokat tárgyalta Bülow herceg és báró Aehrenthal legutóbbi találkozója alkalmával. Bizonyos, hogy Törökországnak már tudomása van a javaslatokról, mert báró Marsal konstantinápolyi német nagykövét kétségtelenül közölte már a javaslatokat a portával.

Párisi jelentések szerint Pichon külügyminiszter azon fáradozik, hogy egyengesse az ellentéteket az orosz macedóniai reformjavaslat és angol kormány terve között, amely utóbbit a porta elfogadhatatlannak tart. A francia kormány álláspontja az, hogy nagy hiba volna ok nélkül felbőszíteni Macedónia izlám lakosságát. A leghelyesebb politika a macedóniai vidéki megbízható középosztály megnyerése s ezeknek az elemeknek meggyőzése arról, hogy csak európai befolyással lehet a macedóniai vilajeteket megszabadítani a vagyont és életbiztonságot fenyegető bandáktól.

A japán-orosz háború utóhangja. Szenzációs pör fog Pétervárot legközelebb megkezdődni, amelynek előzményei a következők: Pavlov vajáságos birodalmi államtanácsos az orosz-japán háború kitörésekor koreai követe volt Oroszországnak. 1904. február 12-én a pétervári kormány visszahívta állomáshelyéről, mert a diplomáciai viszony megszakadt Koreával. Pavlov mindenképpen azon mesterkedett, hogy Alexejev helytartó közelébe jusson és diplomáciai ügynöke lehessen. De fáradozásai nem vezettek eredményre, a pétervári kormány pedig titkos megbízással Shanghai-ba küldte. Az volt a feladata, hogy onnan titkos jelentéseket küldjön Pétervárra a japánok helyzetéről. Pavlov azonban e helyett gazdasági operációkkal, zsirosi üzletekkel foglalkozott. Ő szállította az eleséget Port-Arturba és ő vállalkozott a tábori kórházakban ápolat sebülteknek hazaszállítására. E nagy üzletre társképen

szövetkezett Dessinov tábornokkal, Oroszország sanghaji katonai ügynökével. Pavlov államtanácsos busás árat szedett a sebesült katonák hazaszállításáért. Egy-egy katona transzportja fejében az orosz államkincstártól 280 rubelt szedett. Szénszállító hajókon vitette haza a távol keletről a megsebesült katonákat s az üzlet fényesen bevált. 25.000 sebesült katonáért bevasalt az orosz államkincstáron fejenként 280 rubelt, mignem egyszer csak drágának találta a pétervári kormány a szállítási díjat s maga vette kezelésbe a transzportot. 90.000 sebesültet vitetett így haza a pétervári kormány és egy-egy sebesült katona szállítása 125 rubelbe került. A hadjárat befejezése után Pétervárot a birodalmi ellenőri hivatal hozzálátott e számlák revidálásához, majd a czár egyenes rendeletére külön vizsgálóbizottságot küldtek ki a rémséges gazdálkodás titkainak leleplezésére. Ez a bizottság meglepő felfedezéseket tett. Kiderült, hogy milliókra menő kiadásokat nem számoltak el okmány szerint, semmiféle irás nincs több millió rubel elköltéséről s ezek a pénzek főképpen Pavlov birodalmi államtanácsos kezén usztak el.

A perzsa hadsereg újjászervezése. A Tageblatt pétervári tudósítója jelenti, hogy Perzsiában újjászervezik a hadsereget. A terv az, hogy öt hadtestet állítsanak föl, amelyeknek parancsnokságai Teheránban, Kermanban, Azer-Bajcsanban, Korosanban és Fereban fognak állomásozni. Először a teheráni hadtestet fogják felállítani s a tervet most vitatja meg egy parlamenti bizottság. Egyidejűleg a főpapság aláírásával kiáltványt intéztek a néphez és különösen a határmenti törzsek főnökeihez azzal a felszólítással, hogy hagyjanak föl a polgárháborúval és lássanak hozzá az ország megmentéséhez.

Az amerikai elnökválasztás. Indiana állam republikánus pártja elhatározta, hogy Fairbanks alelnöknek az Unio elnökévé való megválasztását fogja támogatni. Fairbanks egyik irásában, amelyet a párthoz intézett, szükségesnek hangoztatja, hogy a tarifarevizió az elnökválasztás után azonnal, nem pedig 1909 tavaszán, mint azt Rooseveltt elnök a kongresszushoz intézett legutóbbi üzenetében hangoztatta, vitessék keresztül. Fairbanks abban a nézetben van, hogy csak kevés változtatás volna a tarifákra vonatkozó határozmányokon végzendő, ezeknek azonban mielőbb meg kell valósulniuk.

Az Unio diplomáciája. Tower amerikai nagykövet érdekesen nyilatkozott az Egyesült-Államok berlini képviseletéről. Tower hangoztatta, hogy az amerikai nagykövetség fizetése teljességgel elégtelen. A berlini nagykövetség például tizenhetezer dollárból kell a követség számára megfelelő helyiséget bérelni és azonkívül állásának megfelelően élni. Ez persze lehetetlen és ez az oka annak, hogy általában fölfogás szerint nagykövetté csak gazdag embert lehet kinevezni, de ez a fölfogás igen káros az amerikai érdekekre nézve és éppenséggel nem amerikaias fölfogás. Az elégtelen fizetés ugyanis lehetetlenné teszi, hogy tehetséges emberek, akiknek megfelelő vagyonuk nincsen, ily állásra vállalkozzanak, mert a kinevezésük már eleve ki van zárva.

A francia amnesztia-javaslat. A kamara a mai ülésén 497 szóval 5 ellenében elfogadta az amnesztia-javaslatot néhány módosítással, melyek azonban nem érintik a javaslat politikai jellegét. Ezután a kamara elfogadta azt az indítványt, mely felszólítja a kormányt, hogy a 17. gyalogezred azon katonáival szemben, akiket annak idején Gaffisába küldtek büntetésből, a fegyelem által megszabott határon belül jóakarólag járjon el. Azt az indítványt azonban, mely szerint az 1904. évben besorozott katonák szabadságolándók, Clemenceau miniszterelnök hozzászólása után 432 szavazattal 105 ellenében elvetették. Ezzel az ülés véget ért.

A haiti-i forradalom. New-Yorkból jelentik a Kölnische Zeitungnak, hogy Port au Princeben még mindig nagy a veszedelem. A kormány ellen újabb összeesküvést szöttek, amelyet erőszakosan akadályoztak meg. Az összeesküvők ellen razziait indítottak és statárium után kivégezték őket. A kormány tagadja, hogy Cherry költőt kivégeztette volna más foglyokkal együtt, még a múlt szerdán. Később érkezett jelentések szerint az üldözött forradalmárok a francia követségre menekültek, de nem maradhattak ott, mert a francia követ azt tanácsolta nekik,

hogy fegyverkezzenek föl és távozzanak a követésről, ahol ő nem volna képes nekik védelmet nyújtani, ha a kormány csapatai megtámadnák a követés épületét, ami nincs kizárva. A Bremen nevű német hadihajó Port au Prince kikötőjében horgonyoz.

A kicsinyek nagy napja.

Budapest, április 2.

Jaj de szép ez a Pest, istenem, de szép! . . . A naiv, elbűvölt falusi kis lány szavai beteljesedtek. A felhőkkel ölelkező rideg paloták rejtekeiből előbújtak a tündérek, a főváros szebbnél-szebb asszonyai, karcsu hajadonai, hogy mosolyukkal varázssá tegyék a tavaszi levegőt. Ünnepeket rendeznek, meseünnepeket. S amint végig-lengnek a szürke utcáikban s csoportba verődnek a hatalmas utcasarkokon, szinte rózsaszínt ölt ez a nagy, szürke város. És megindul a mese valami ismeretlen csacsogó aikról és teli tüdővel, kielevegve szívia magába minden élő lélek. Thália filemiléi melodramát csinálnak belőle s a mesét zengő áriákkal kísérik. Szól a mese az elhagyott szegény gyermekekről, a nemzet lerongyolódott árváiról, a kisdedekekről, kik a sors mostohasága miatt nem idevezülhetnek az édesanyák lágy ölén s a jószívű humánus emberekről, kik felemelik a porból a társadalom kis szerencsétleneit. És amint folyik a mese, megindul a hosszú áradat, a fillérek hadserege csengve-pengve, hogy összetömörülve küzdjenek majd a nagy cél érdekében. Itt-ott fel-felcsillámlanak fényesebb pénzdarabok is, sőt a fillérek generálisaképpen egy-egy bankó is befurakodik a gyűjtő-kaszárnyába, az urnák belsejébe. S még mindig tart a mese s vége csak akkor lesz, ha az Országos Gyermekevédő Liga reménydus statisztikája fogja befejezni.

A főváros képe.

Reggel nyolcz óra felé, mikor a gyermekek az iskolába mentek, megindult a krajczárok áradata az urnák körül. Olyan környéken, ahol több iskola is van, egészen körülfogták az iskolásgyermekek az urnát és boldogan dobták be filléreiket. Majd jöttek a cselédek. Ő rájuk is gyakorolt hatást a Gyermekevédő Liga akciója, ők is bedobták filléreiket az urnákba. Igen sok helyen megálltak a bérkocsisok, a teherkocsisok és bedobták filléreiket. Munkás, rendőr, portás hivatalszolga, inasgyerek, mind adott egy-két krajczárt, mikor az urnák előtt elment.

Összesen kilenczvennégy urna volt felállítva a fővárosban és pedig a következő helyeken: Krisztina-tér Kereskedelmi minisztérium, Budai Vigadó, Várház-körút, Kálvin-tér, Keckeméti-utca, Múzeum-körút, Kossuth Lajos-utca, Károly-körút, Központi városház, Deák-tér, Deák Ferencz-utca, Bécsi-utca, pesti Lánchíd, Gizella-tér, Váci-utca, Haris-bazár, Koronaherceg-utca, Ferencz-utca, Szervita-tér, Kristóf-tér, Szervita-téri templom, Dorottya-utca, Kereskedelmi Bank, Kigyó-tér, Fürdő-utca, Bazilika, Váci-körút, Alkotmány-utca, Lipót-körút, Podmaniczky-utca, Vigaszínház, Andrassy-ut, Opera, Oktogon, Nagymező-utca, Körönd, Teréz-körút, Rákóczi-ut, Baross-tér, Rotenbiller-utca, Lövölde-tér, Erzsébet-körút, Dohány-utca, New-York-kávéház, Üllői-ut, Nemzeti Színház, Uránia, Rókus-kórház, Iparművészeti Múzeum, stb., stb. Természetes, hogy a jelentősebb és forgalmasabb utvonalakon és tereken több urna volt felállítva.

Az urnák.

A déli korzón a szokottnál nagyobb ma az élénkség, pedig ugyanez barátságos, hívős, szeles idő járja. De azért a toilette, a mosolygó nő arcok és sok-sok virág tavaszi hangulatot teremt. Hölgyek és urak kétszer is megnézték, mielőtt sétára indultak, nem hagyták-e otthon pénztárcájukat?

A korzó egy-egy szögletén van az urna, előtte egy sor szék. A székeken hölgyek ülnek, — csupa méltóságos urhölgy — és várják ismerőseiket, vendégeiket, látogatóikat, akiket külön meghívókon hívtak meg. Ezrével vitte szét a posta ma reggelre a nyomtatott blankettákat, melyen olvashatók, hogy:

X. Y. urhölgy ma délből 12 órakor, vagy este hatkor szívesen látja N. N. urat, vagy urhölgyet ennél és annál az urnánál egy kis barátságos csevegésre.

Ilyen levelet kapott egy országgyűlési képviselő is. Hogy azonban a méltóságos asszonnyal, aki

öt egy kis barátságos beszélgetésre meghívta, a levelezést folytathassa, a következő választ írta:

Méltóságos asszonyom! A meghívást nagyon szépen köszönöm, legalább megtudtam, hogy hová nem szabad mennem.

De azért elment és nagyobb összeget adott, mint amennyit erre a célra szánt.

A beszélgetés a lehető legbarátságosabb és igen közvetlen. Bizonyos tekintetben fordulatosság is nevezhető, mert az udvarias gentleman, aki figyelmesen érdeklődött a bájos hölgy egészsége iránt és megkérdezte:

— Hogy van, méltóságos asszonyom?

Erre ezt a meglepő, sőt fordulatosságos választ kapta:

— Csak egy krajczárt adon, legalább egy krajczárt, barátom.

Valóban, a hölgyek csak egy krajczárt kértek, de hát a szeretetreméltóan szerény kérelmet azok, akik a megszállással megtisztultak, sokszorosan honorálták. Az adakozások tizenegy óra táiban kezdődtek és mégis, a déli órákban egy-egy urna már egész tekintélyes summával dicsekedhetett.

A Szervita-tér és a Kristóf-tér szögletén elhelyezett urnánál Edelsheim Gyulai Lipótné grófné és Karsay Sándorné urhölgyek fogadták szívélyesen az arraméno adakozókat. Nem mehetett el ottan társaságbeli hölgy vagy férfi anélkül, hogy meg ne adóztatták volna. De nem kell azt képzelni, hogy ezeknek az adakozási jeleneteknek tulontul arisztokratikus jellegük volt. Polgári hatások, sőt proletári rézfillek is megtalálták helyüket az aranyak, a bankók és a középzerű czüstforintosok mellett.

A Múzeum-körút és a Kossuth Lajos-utcai urnánál gróf Teleky Sándorné, gróf Mikes Arminé, Korányi Sándorné, Stepháni Ervinné, és báró Harkányi Jánosné fogadták az adományokat. Dél felé megjelent az urnánál gróf Tisza István és egy száz koronást, meg egy nadrággombot adott át gróf Teleky Sándornénak.

— A nadrággombot csak azért adom — mondotta gróf Tisza István, — mert a közhit azt tartja, hogy minden persely tele van gombokkal. Legyen tehát itt is!

A Kossuth Lajos-utca meg a Koronaherceg-utca sarkán gróf Batthyány Lajosné intézte a gyűjtést. A főrangú urhölgy szeretetreméltó és lebilincselő modora állandóan nagy és előkelő adakozótáborot tartott a jótékony oltára körül; mindenkihez volt egy bájos, egy jószágos mosolya és a mágnások gavalléros adományát sem köszönte meg hálásabban, mint az éppen arra vetődő iparoslegény tizfilléres nikkelpénzét.

Gróf Almássy Györgyné a Kereskedelmi Bank Dorottya-utcai palotája előtt gyűjtötte az adományokat, szintén igazán szép eredménnyel. Nem kisebb pénztári forgalommal dicsekedhetik az Egyetem-téri urna, melynél Jekelfalussy Zoltánné, és Hollaky Arthurné fogadták az adományokat.

A Koronaherceg-utczában, a Marton-féle díszmáru-üzlet előtt Koritschner Margit, dr. Visontai Sománé, Dietrich Adolfné, Hédeváry Erzsébet és Emerling Adolfné hívták föl a járó-kelők figyelmét az adakozásra.

A kereskedelmi minisztériumnál Förster Gyuláné, a Deák Ferencz-tér és a Bécsi-utca sarkán gróf Keglevich Béláné, a Váci- és Lipót-körutak szögletén Deseffy Emma urhölgy voltak. Mindegyikükről külön-külön kellene megemlékeznünk, valamint arról a több száz uri hölgyről is, akiket felsorolni nincs sem érkezésünk, sem helyünk. Úgy tudjuk azonban, hogy méltánylásukat bőven megtalálják végzett munkájukon érzett öntudatukban. Olyan jót és olyan nagy jót tettek, amelynek elismerését és hállját csak saját jószívük sugallata adhatja és adja meg.

Zene, rákopogás.

A színházak karcsu, fiatal is dicsekedtet érdemlő ambícióval dolgozott a mai napon. Kóristák járták be a Váci- és Koronaherceg-utczát, meg az Andrassy-utat. Persze, a nótázás végeztével gyűjtöttek az összesereglett közönség körében.

Több urna mellett cigányzenekari tárogatók karucz-dalokat játszottak.

Mulatságosak voltak a muzsikás omnibuszok. Ezeknek a tetején énekkarok, meg cigányzenekarok

helyezkedtek el. A virágokkal, szalaggal és a liga pirosszegélyű pajzsával dekorált omnibusz döcögve járta be az utcákat és hangzott a muzsikaszó, szólt a nóta utcahosszat. Gyűjtések folytak még a kávéházakban is, amit a kávécsok ipartársulata intézett szép sikerrel.

A New-York kávéház körüli ablakaiban egy csomó színész és író-ember állt, akik minden járó-kelőre rákopogtattak. Az illető természetesen figyelmes lett a kopogtatásra és visszazétt. Erre az ablakon állók fölmutatták a Liga plakátjára, amelyen ez a kegyes felhívás áll:

Csak egy krajczárt! . . .

És ad mindenki. A honorárium érette kalaplengetés és éljenzés. Az urna pedig szép lassan megtelik.

A főkapitány minden urnához kirendelt egy rendőrt, hogy a közönség nagyobb csoportosulása esetén föntartsák a rendet. A rendőrök buzgón végzik a kötelességüket, sőt többet is tesznek: maguk is adnak és másokat is buzdítanak adakozásra. Az iskolák is kivesszik részüket a jótévesből: csoportosan vezetik a tanítók és tanítónők a gyermekeket az urnához, s a közönség meleg szimpátiával nézi a kis jótévedők örömet. De nemcsak az utcán és az üzletekben gyűjtenek az elhagyott gyermekeknek: a Nemzeti Színház mai előadásának haszna is az övék. Már délelőtt látszott, hogy az utcazi gyűjtés eredménye sokkal szebb a tavalyinál, s ha az üzletekben is növekedik a forgalom, akkor a Liga számottevő összeget kap nagy czéljának a szolgálására.

A gyermeknap befejezése után, tehát holnap délután öt órakor Budán, a Szilágyi Dezső-téri ev. ref. templomban egyházi ünnepély lesz.

Epizódok.

A nagyobb utvonalak képe egész nap egyenlő volt. Minden urnánál ember ember hátán állott, úgy, hogy bizony nem egy helyen kellett sürgősen új urnát kérni. Estefelé a hivatalok emberei kerültek ki az utcára. Ezek vették körül az urnákat és adakoztak a jótékony oltárán.

Egyet azonban be kell vallanunk. Nemcsak a szegény gyermekek iránti szánalom készítette az embereket az adakozásra, hanem a gyűjtő hölgyeknek — hogy ne mondjuk — „üzleti” fogása.

Természetes, e közben vig és szentimentális epizódok játszódottak le.

Többek közt a Teréz-körüti „Bonboniere” előtt. Itt ugyanis a kabaret tagjai közül László Rózi és Kepf Jolán vállalkoztak az emberbaráti feladatra. Virágot árultak jótékony célra. Bizony nem mehetett el arra egy jókabátos ember sem anélkül, hogy ne szurt volna le egy pár hatost. Akár tetszett, akár nem, muszáj volt az erszénybe nyulni, mert László Rózi és Kepf Jolán se szó, se beszéd, az emberek gomblyukába tűztek egy szerény kis virágszálat. Az udvariasság pedig azt követeli, hogy ne fogadjunk el ingyen — kiváltképp gyermeknapon — semmit sem.

Egy ur azonban nem elégedett meg László Rózi mosolylyal kísért virágszállal.

— Kérem — mondta a szerény ember — fizetek, ha . . . ha eldudolja a „mozi-kuplé”-t.

És mit tesz László Rózi? Természetes, hogy örömmel eldudolja és örömmel dobja a kapott ötkoronást az urnába.

— Ez is pénz — mondotta a körülötte levőknek — de meg kell hagyni, ez az ur is olcsón hallgatta meg a mozi-kuplét.

Ez is itt történt.

Egy elegáns ur megkapja a virágot. Zavar, nagy zavar következik. Végül az ur szinte hebegve, kipurultan elnyögi:

— Nagysád, nincs pénzem, vegye kérem vissza a virágot.

— Nem baj — feleli a színésznő — majd elhozza holnap.

Ha ur, el is viszi.

Az Egyetem-téri urnánál állott egy szép fővárosi urasszony: Donáth Vilmosné. Esti újságot árul magasan felemelt áron: egy koronáért, de a forintokat sem utasítja vissza.

Egyszer csak megáll előtte egy ur. Udvariasan megemeli kalapját és bemutatkozik:

— Halász Lajos főispáni titkár vagyok. Ime, nagyságos asszonyom — mondta — olvassa el ezt a levelet. Egy asszony írta, akivel jegyben járok és feleségül akartam venni. És látja mit ír? Ezt írja. Olvassa csak kérem...

A következő pillanatban Halász Lajos egy fényesen csillogó tárgyat dob az urnába... Egy karikagyűrűt. Aztán megemelte kalapját és gyorsan eltávozott.

A Rákóczi-uti Metropole-szálloda előtt Della Donna Eugénia szólította fel adakozásra a járókelőket. Arra ment Ráthonyi Ákos is, akit a szép színésznő illetéknépp csábított:

— Ráthonyi édes, adakozz te is!

— Ugyan kérlek — feleli Ráthonyi, hogy lehet valaki olyan tapintatlan, hogy kollegáját is megtámadja. Nincs elég más ember a világon?

— Ugyan, ugyan, hisz te nem vagy már kollega, te egy közönséges főszoigabíró vagy!

— Jó, tehát adok, de csak a főszoigabírói fizetemből.

Ezzel bedob egy nadrággombot, lévén ő csak jób, tehát fizetésnélküli szoigabíró.

Később azonban megdöngölte a dolgát és a nadrággomb mellé egy szép ropogós bankót is bedobott az urnába.

— Csak egy krajczárt!...

Ez a felhívás áll a Liga zászlaján. Egy ur odamegy, elővesz egy krajczárt és kér egy csókot.

— Tévedés lesz a dologban — szabadkozik a hölgy.

— Ugyan kérem, hogy lehetne itt tévedés. Olvassa kérem:

— Csok egy krajczár!...

— Sajtóhiba lesz, vagy maga lát rosszul. Csókot nem kaphat, de pénzt azért adhat.

— És ő adott, amit isten adott.

Száz meg száz ilyen jelenet folyt le az urnák körül, de hát azt mind lejegyezni nem lehetett. Talán holnap, mikor a hölgyek ujra kiülnek az utcára, sikerülni fog többel és jobbal szolgálni.

A hazafelé baktató éjjeli lumpok fejből is kiverte a mámort néhány percze a kicsinyek nagy napja. A Duná evezős klub tagjai ugyanis éjfélkor, az egyleti társasvacsera után kizipelték az Abbázia kávéház elé az utcára egy harmóniumot s nyakukba reklámtáblákat akasztván, sorfalat állottak az Abbázia kávéház előtt. A harmóniumon Deutsch Frigyes játszott s a hálóba kerítők szerepét többek között dr. Ács Jenő, dr. Tedeszkó Lajos, dr. Deutsch Viktor, Kelemen Lajos mérnök és Detre László egyetemi magántanár vállalták magukra s csakhamar tetemes összegeket sikerült kipréselniük a dülöngélő lumpok zsebeiből. Az utcai orgonahang annyira meghatott egy öreg virágáros asszonyt, hogy marokra fogott egy nagy csomó piros szegfűt s könyezve odahajította nékik. A társaság meg akarta fizetni, a virágáros néni azonban a pénz szó hallatára elfutott a színhelyről. Így fejeződött be az első gyermeknap s így vette kezdetét a második is, mert a harmónium szava az április 3-iki napba is belejött.

EGYHÁZAK.

— (Az orsz. ref. lelkészegyesület) választmányára dr. Balthazár Dezső elnöklésével ma ülést tartott a ref. főgimnázium Lónyay-utcai disztermében. Rövid íma után az egyesületi elnök megemlékezett az egyesület örvendetes fejlődéséről, a tagok szaporodásáról. Megemlékezett az egyesület nagy czéljának, az 1848:20. t.-cz. végrehajtásának megvalósításáról, amely t.-czikk a megvalósításban még mindig csak a jövő zenéje. Szólt a lelkészképzésnek korszerű reformálásáról, a bevásárlási szövetkezetnek szükségszerű megalakításáról és mindannak végzéséről, ami a magyar ref. egyháznak és annak lelkési karának boldogulását biztosítja. A beszédet jegyzőkönyvbe iktatták és az elnöknek bizalmat szavaztak. Ezután felolvasták a jelentéseket a tagok belépéséről. Az egyesületi lapnak megindításáról, a pénztár állásáról, a bevásárlási szövetkezetnek megalapításáról szóló bizottsági munkálatnak elkészítéséről. A bevásárlási szövetkezetnek megalakítását a választmány szükségesnek ígérve, a régi bizottságnak kötelességévé tétetett, hogy a legközelebbi közgyűlésig jelentést tegyen. A ref. lelkészképzés reformjának kérdésében a választmány arra az álláspontra helyezkedett, hogy amennyiben a konvent a közrebocsátott tervezetet már most akarná megerősíteni, a megerősítést függessze fel és csak akkor tárgyalja, ha a közvélemény megnyilatkozott és a választmány az egyesület véleményének előkészítésével egy külön bizottságot bízott meg. A lelkési fizetések rendezésének kérdésében a választmány annak a felfogásnak adott kifejezést, hogy az ügy az 1848:20. t.-cz. alapján oldassék meg, úgy amint azt a protestáns lelkészek képzettsége és társadalmi állása megköveteli. A protestáns szövetség ügyében a szükséges lépések megtörténtek.

A legujabb Barkóczy-ügy.

— A néppárt állásfoglalása. —

Budapest, április 2.

Báró Barkóczynek, a vallási fanatizmus hírhedt lovagjának legujabb szereplésével csakugyan sikerült országos skandalumot csinálni, sőt a friss-süített Barkóczy-ügy máttól kezdve politikai kérdéssé avanszírozott.

A képviselőházban ma sokat beszéltek erről a dologról. Néhány néppárti képviselő kivételével mindenki éles szóval bírálta báró Barkóczy eljárását. Egyértelműen hangoztatták, hogy Barkóczynek eljárása, éppen, mivel állami tisztviselő, súlyos elbírálás alá esik. Egy csoport Justh Gyula, a képviselőház elnöke előtt tárgyalta az ügyet és közben Justh Gyula ezt mondta:

— Ha én vagyok az anyakönyves és velem szemben törvénytelenül viselkedik, én azonnal kivezettem!

Bródy Ernő képviselő interpellációt jegyzett elő a Barkóczy-ügyben és ezt bejelentette az elnöknek is. Wekerle Sándor miniszterelnök és gróf Andrássy Gyula belügyminiszter is elítélték Barkóczy eljárását, Bródyt azonban arra kérték, hogy álljon el az interpelláció előterjesztésétől, mert bizonyos, hogy történni fog valami ebben a dologban. Bródy azonban még nem nyilatkozott. Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter nem jött el a Házba, az ő véleményét tehát nem lehet tudni, de bizonyosnak látszik, hogy a maga nézetével nem fogja dezavualni miniszterársait. Az után az egyhangú elítélés után, melylyel a Barkóczy eljárása politikai körökben és a sajtóban találkozott, kétségtelen, hogy elítelt ember s távozni fog abból a fontos pozícióból, melynek betöltésére elfoglaltsága miatt alkalmatlan. Hir szerint Barkóczyt a középiskolai osztály élére helyezik át. Bródy interpellációjára a szombati ülésen nem kerül sor.

Bródy Ernő erről a tervbe vett interpellációról ma egy hírlapíró előtt így nyilatkozott:

— Báró Barkóczy esetében nem lehet hivatkozni arra, hogy magánegyéni minőségben való jelenléte elveszi a kritika jogát. Ő nem szünt meg kultuszminiszteri tanácsos lenni akkor, mikor, mint tanu tiszteletlenül viselkedett egy szentesített törvény rendelkezéseivel szemben. Báró Barkóczynek nem volt kötelessége tanuskodni az esketésnél. Ha ő mégis elment tanunak, hogy azután megtagadja a tanu kötelességét: ez az eljárás egyes tüntetés és kihívás olyan intézmény ellen, mely törvény léteire követel tiszteletet. Mások tehetek bármit, de egy aktív kultuszminiszteri tanácsos, aki a tanári testületnek a minisztériumban legfőbb intézője, már ezen minőségénél fogva sem töltheti fel magát a klerikális törekvések vezéréül.

A hirtelen támadt politikai affér különben komoly bonyodalmak csiráját reitheti magában, mert a néppárt Barkóczy érdekében erős akcióra készül. A párt ma este gróf Zichy Aladár elnöklése alatt értekezletet tartott, amelyen Rakovszky István kelt a magáról megfelelkezett osztálytanácsos védelmére. Az ő indítványára határozatot is hoztak ebből az esetből kiírólag és kimondták, hogy „amennyi-

ben a lelkiismereti szabadság és a vallási érület megnyilatkozása, amely a törvénnyel az adott esetben nem ütközik össze, bármely oldalról megtámadatnék, akkor annak védelmére a néppárt elszántan sikra fog szállani.”

A határozathoz Buzáth Ferencz, Ernst, Szmrecsányi, Beniczky, Zboray szóltak hozzá s valamennyien azt hangoztatták, hogy a pártnak fedeznie kell Barkóczyt. Anynyira, hogy ha a kormány őt elejtené, a néppártnak ebből le kellene vonnia a konzekvenciákat. Ilyen értelemben szombaton elleninterpellációt fognak intézni gróf Apponyi Alberthez.

A néppárt tehát jezsuita csel fogással a lelkiismereti szabadság nevében fogja Barkóczyt pártfogásába, holott éppen a lelkiismereti szabadság szorul védelemre azzal a Barkóczyval szemben, aki a maga fanatizmusával keresztül gázol a mások vallásos meggyőződésén és törvénytiszteletén. Hogyha a néppárt azonosítja magát a bigott báróval, ezzel csak komplikálja a helyzetet, de nem változtatja meg a végső elintézés: báró Barkóczynek mennie kell, mert az ország középiskolai oktatásának az élén csak olyan embert szabad megtűnni, akinek elfogulatlansága minden kétségen felül áll.

TÁVIRATOK.

Áthelyezések a diplomáciai karban.

München, április 2. (Saját tudósítónktól.) Gróf Szapáry Frigyes, az osztrák-magyar követség titkárát kormánya a külügyminisztériumba rendelte be. Gróf Szapáry vasárnap fog bucsukihallgatáson megjelenni a régenshercegnél. A távozó követségi titkár április végével tartja esküvőjét Bécsben Windischgrätz hercegnővel.

A magyar földmívelési minisztérium itteni szaktudósítóját, Leitgeb Imre királyi tanácsost, aki Délnémetország és Svájc részére volt szaktudósítói kiküldetésben évek hosszú sora óta, a magyar földmívelési miniszter Belgrádba helyezte át.

Török-román konfliktus.

Konstantinápoly, április 2. Alaptalan a Kölnische Zeitung azon jelentése, hogy a dobudzsai birtokok ügyében kitört török-román konfliktusban egyezség jött létre. A román és török delegátusok még meg sem állapították a kárpótlási összeget. Egy hét óta különben is szünetelnek a közös tárgyalások, mivel a felek a kölcsönös előterjesztéseket teszik vizsgálat tárgyává.

A szandzsák vasut.

Konstantinápoly, április 2. (Saját tudósítónktól.) A szultán tudatta az osztrák-magyar nagykövettel, hogy már kijelölte a szandzsák-vasut tracirozási munkáihoz a megbízottakat, akik április 15-ére Mitroviczában fogják várni az osztrák-magyar delegátusokat s akkor azonnal meg lehet kezdeni az előmunkálatokat. Valószínű, hogy az építés még a nyáron meg fog indulni.

A finn főkormányzó Pétervárott.

Pétervár, április 2. (Saját tudósítónktól.) Böckmann tábornok, Finnország kormányzója ma ideérkezik, hogy előterjesztést tegyen a czárnak a finn országgyűlés feloszlására.

Luxemburg régensnöje.

Génuva, április 2. Santa-Marguerite-Ligureben a luxemburgi nagyhercegnő, ki régenssé nevezetett ki, ma tette le az esküt az Imperialszállóban Laval elnök és a luxemburgi kamara küldöttsége előtt.

Visszaélések a francia hadseregben.

Páris, április 2. (Saját tudósítónktól.) A Matin közli, hogy Piquart hadügyminiszter a minisztertanács elé terjesztette a keleti helyőrség csapatainak élemezése körül elkövetett visszaélésekről szóló jelentést, amely bűnös üzelmeket derített ki a husszállításban. Egy tábornok is kompromittálva van s a minisztertanács fog dönteni a bűnösök ügyéről.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.		ápr. 1.	ápr. 2.
Buza	locobuza	100	100 ¹ / ₂
	májusra	101 ¹ / ₂	102
	júliusra	96	96 ³ / ₄
Tengeri	szeptemberre	—	—
	májusra	75 ⁵ / ₈	75 ⁵ / ₈
	júliusra	73 ¹ / ₈	73 ¹ / ₈
Cskagó.			
Buza	májusra	93 ¹ / ₄	92 ³ / ₄
	júliusra	88 ¹ / ₄	88 ⁷ / ₈
Tengeri	májusra	66 ¹ / ₄	66 ¹ / ₈

New-York, ápr. 2. Gyapot New-Yorkban helyben 10.40 (10.50 tegnap), gyapot áprilisra 10.58 (10.71), gyapot júniusra 10.66 (10.77), gyapot New-Orleansban helyb. 10¹/₂ (10¹/₂), petroleum stand white New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Cskagó, április 2. (Zárlat.) Zsír májusra 8.40 (tegnap 8.47), zsír júliusra 8.67 (tegnap 8.72), szalonna short clear, 7.37 (tegnap 7.24), sertészsír májusra 13.50 (tegnap 13.72).

Uj német kölcsön-kibocsátvány.

Berlin, április 2. A német birodalmi bank és a Seehandlung vezetése alatt alakult konzorcium átvett 250 millió márká értékű új német kölcsön-kibocsátványt és 400 millió márká értékű porosz konzolt. Mindkét kölcsön 4%-os és 1918 április elsejéig fel nem mondható. A címleteket folyó évi április hó 11-étől kezdve fogják 99.80 árfolyamon jegyzésre kibocsátani. Azokra a címletekre, amelyek 1908 október 20-ig vinkulált kötelezettséggel bírnak, a kibocsátási árfolyam 99.30. Ugyanez a konzorcium átvált a porosz pénzügyi kormánytól 200 millió márká 4%-os 1913. évi április elsején esedékes kincstári utalványokat, melyek azonban nyilvános jegyzés alá nem bocsátatnak.

Széchenyiék itthon.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 2.

A sok-sok millió gazdája, gróf Széchenyi László és neje, Vanderbilt Gladys itthon vannak már. Hosszu várakozás és nagy érdeklődés várta őket, de mindezt — sajnos — kielégíteni nem lehet, mert a grófi pár úgy elzárkózott a nyilvánosság elől, hogy könnyebb egy hétfeji sárkány által őrzött barlangba behatolni, mint Széchenyiék Hungária-szállóbeli családi fészékének még csak közelébe is eljutni.

A tegnapi megérkezésükről és vacsorájukról még csak kiszivárogtak valahogy a hírek, de a mai eseményeknek igazán csak a legnagyobb kitartással és munkával lehetett nyomára jönni.

Tehát este tíz órától reggeli kilencz óráig hallgatott róluk a krónika. Kilencz órakor reggelihez ültek. A reggeli angol löncs volt s tea, csokoládé, kávé, sonka, tengeri halak és imbiszekből állott.

Tíz órakor látogatója érkezett a Széchenyi-párnak. Gróf Széchenyi Béla koronaőr látogatta meg őket. A koronaőr fél óra hosszat tartózkodott náluk, aztán eltávozott.

Tíz órától kezdve nagyon megélenkiült a grófi pár lakosztálya előtt levő folyosó. Ujságírók sürögtek-forogtak és érdeklődtek olyan apró részletek után, amelyek elárulásával valóban nem követhetett volna el indiszkrétciót senki a gróf környezetéből. Mészáros István, a komornyik azonban kemény gyerek. Alig áll szóba az emberékekkel s mindössze egy-egy vállvonogatással felel a hozzá intézett kérdésekre. A szigorú parancsot, amelyet gróf Széchenyi Lászlótól kapott, következetesen állja és a legfurfangosabb ostrom sem hozza ki nyugodt egykedvűségéből.

Az ujságírók sorba beküldték névjegyeiket a grófhöz, természetesen mindegyiknek az volt a szerény óhaja, hogy beszélgetni szeretne vele.

A komornyik közölte a választ. Minden esetben ugyanazt:

— A gróf ur ő méltósága nagyon sajnálja, hogy a hírlapíró urat nem fogadhatja, de nincs semmi mondani valója.

A délelőtt minden különösebb esemény nélkül telt el. Tizenegy óra tájban gróf Széchenyi István telefonon érdeklődött gróf Széchenyi Lászlónak és ifiu feleségének hogyléte iránt.

A hiábavaló várakozás alatt akadt azért elég bámolni való. Ott volt mindjárt a komornyik, Mészáros István. Barna arcú, kunkorodó bajszú alföldi gyerek, olyan szigorú vonásokkal, mint egy diplomataé.

— Mit csinál ma a gróf ur? — kérdeztük tőle.
— Azt én előre nem tudhatom, volt az egykedvű válasz.

Többet azután már igazán nem lehetett kiszedni belőle.

A komorna, akinek Sulter Helén a neve, erős, magas, haragos nézésű amerikai nő. Születlenül a folyosón jár-kél s haragos villám cikázik át a szemén, amikor a szokatlanul nagy érdeklődést szemléli. Nyilvánvalóan látszik, hogy nincs inyére. Pedig amerikai nő s az ujjvilágban az ilyen dolog éppen nem szokatlan.

A folyosó két oldalán, szorosan a falhoz simulva előkelő, nagy bördöndök fekszenek. Mindegyiken annyi szilj, amennyit csak előkelő fogatok elé fogott paripákön láthatni és ezenkívül ragyogó, arany keretben egy-egy „V” betű. Valószínűleg a méltóságos asszony holmijait rejtegetik ezek a bördöndök.

A szálló földszinti nagy órája éppen tizenkét órát mutat, amikor egyszerre megnyílik a 111. számú szoba ajtaja: Sápadt, kissé rideg arc látható egy pillanatra és egy elegáns szürke kabát villanása. Gróf Széchenyi László volt. A komornyik faképnél hagyja a hírlapírókat és milliomos urához siet. Amikor kijön a szobából, egyszerre tizen rohanják meg ugyanannyi kérdéssel. Mészáros csak ennyit mond:

— A gróf ur ő méltósága látta itt az urakat, s megkérdezte tőlem, hogy maguk kicsodák. Mondtam neki, hogy ujságírók. Erre megismételte, hogy az urak hiába várnak, mert nem fogadhat senkit.

Ebben a pillanatban ismét nyílik az ajtó. A Schenker Co. vállalat egyik alkalmazottja távozik, miután sikerült elérferálnia a grófnak, hogy a társaság által szállított holmik minden baj nélkül eveztek át az oceánon az ó-világba.

Délután félhárom órakor gróf Széchenyi László és felesége elhagyták lakosztályukat. Egyszerű, szürke utcai ruha volt a grófnén, a gróf felöltöt vitt a karján. Gyalog lementek a lépcsőn s a szálló előtt várakozó gummikerekű kocsiába ültek. A komornyik felült a bakra, s sugott valamit a kocsinak; a kocsi a lovak közé csapott és az Andrásy-utra hajtatott. A gróf és felesége egy óra hosszág tartó sétakocsizást tettek. Végighajtottak az Andrásy-uton, Stefánia-uton, néhány percze betértek a Parkklubba is, azután visszatértek a szállóba.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Orvosi kinevezések. Gullner Gyula főispán dr. Bán Sándor ismert fővárosi orvost Pestvármegye tiszteletbeli főorvosának nevezte ki.

Máramaros vármegye törvényhatósága báró Perényi főispán elnöklésével közgyűlést tartott, melyen egyhangulag elhatározták, hogy a kormányhoz bizalmi föliratot intéznek és hogy a törvényhatósági bizottság a kormányt programja megvalósítására irányuló odaadó munkásságában támogatja. Azután a közgyűlés jóváhagyta Máramarossziget város ama határozatát, hogy új városházát építtet. Határozatba ment, hogy föliratot intéz a kormányhoz a rendezett tanácsú városok tisztviselői helyzetének javítása érdekében, valamint a görög keleti vallású magyarajku lakosok részére a magyar nemzeti egyháznak országos független egyházként való szervezése tárgyában. Ezután napirendre kerültek a törvényhatósági tisztviselők részéről bejelentett incompatibilitási esetek, melyek tudomásul vétele után a közgyűlés kimondta, hogy az érdekelt tisztviselők jogosítva vannak pénztünteteteknél és iparvállalatoknál elfoglalt állásukat megtartani.

Torda város képviselőtestülete rendes közgyűlést tartott, amelyen gróf Bethlen Bálint főispánt és dr. Vertán Endrét, a város országos képviselőjét, a város diszpolgárává választották. Este a két ünnepelt tiszteletére fáklyászene és lakoma volt.

Verecz város törvényhatósági bizottsága rendes havi közgyűlést tartott, amelyen sajnálattal vették tudomásul Zákó Milán főispánnak állásáról való távozását.

Arad új polgári iskolája. Gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter ma értesítette Arad városát, hogy a második polgári iskolának 50 évre évi 30.000 korona államsegélyt utalványoz.

Mozgó képek.

Futnak a lovcskák.

A NEVETŐ SPORTSMEN: Hát látja, most már nincs semmi baj. Megkezdődött a lóverseny-szezón, szerényen futkosnak a lovcskák és mindig lesz pénz.

A SIRÓ SPORTSMEN: Ön mindig nyer?
A NEVETŐ SPORTSMEN: Én sohasem nyerek, mert ha én a legnagyobb favoritra teszek, az a ló nyomban kitöri a nyakát.

A SIRÓ SPORTSMEN: És mégis örül a lóversenynek?

A NEVETŐ SPORTSMEN: Örülök, mert én mindennek örülök, ami egy kis derít lop ebbe a szomorú életbe. Látja, én nekem egy nagy ellenségem van, a saját sorsom. Az engem rug, bök, döf, lök és én egy darabig iszonyuan keseregtem, ha valami baj ért. De utóbb kitaláltam, hogy ezen az én ellenségemen pompásan lehet mulatni.

A SIRÓ SPORTSMEN: Ezt én is megtanulnám...

A NEVETŐ SPORTSMEN: Egyszerű dolog. Most már semmin se kesergek, hanem direkt gusztálom, hogy a sors hogy huzza körösztil a számításaimat. Ez uram filozófia és én jól mulatok, amikor figyelem, hogy milyen verejtékes munkájába kerül a sorsnak, hogy engem ugrasson.

A SIRÓ SPORTSMEN: Szomorú kis multság...

A NEVETŐ SPORTSMEN: Nem is szomorú. Egész vidám kis csatákat vivünk mi és véreseket, mert én alaposan hadakozom ám. Itt van például a lóverseny. Ismerem az összes lovakat, a családjaikat, ismerem a történetiket. Jó viszonyban vagyok egy sportújság szerkesztőjével. Van pompás szakönyvtáram és ebből meglátom, melyik ló hol, hogyan futott. Ki tudom számítani a táv és a suly viszonyát, kombinálok lovassal, időjárással, kalkulálok a zoké szeretőjével, az orfeum cigányprimásával, a tréner borbélyával. Figyelmem kiterjed mindenre és minden legesekélyebb dolog mérlegelése után megállapodom egy tippben. A próbagalopp után megállapítom, hogy minden stimmel: a lovatam nem verheti le még a néhai Kincsem felhőkkel versenyt száguldó szelleme sem.

A SIRÓ SPORTSMEN: Most jön?

A NEVETŐ SPORTSMEN: Igenis, most jön. Amikor mindennel rendezben vagyok, egy kicsit elmerengek és örvendezek. Nevetve gondolok arra, hogy ezuttal legyőzöm az ellenségemet. Végig gondolom az összes eshetőségeket, nem játszhat ki sehol.

A SIRÓ SPORTSMEN: Persze, a ló állva marad a startnál?

A NEVETŐ SPORTSMEN: Sőt győz és nagy osztalékot fizet. De engem lecsengettek. Mialatt arra gondoltam, hogy fog megrugdosni a sorsom, elindították a lovakat. Hát így rugdosott meg.

A SIRÓ SPORTSMEN: Ez egy butaság.

A NEVETŐ SPORTSMEN: Téved, ez igen érdekes. Mindig új fordulat, sok finom új trükk. Mert én sok munkát adok ám az ellenségemnek.

A SIRÓ SPORTSMEN: Jó, hát azt még valahogy megértem, hogy ön ebben mulatságot talál. De ha mindig megrugdosják, miért mondja, hogy most mindig lesz pénz?

A NEVETŐ SPORTSMEN: Mert én keritek a föld alól. Amig lóverseny van, én mindig keritek. Lehetetlenségekből préselek pénzt. Ha nincs lóverseny, öt pengő kölcsönt nem tudok felhajsolni. Ha futnak a lovcskák, csupa ötlet vagyok. És tudja miért? Mert évközben öt forinttal egy csomó hasznos és szükséges dolgot tudnék elintézni, ilyenkor pedig az utolsó vasig a versenyen veszem el a pénzemet. De az nem baj, mert ez is hozzájárul a mulatsághoz.

Ray.

Az eltűnt negyedmilió.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 2.

Báró Fecchtig Nándor nyugalmazott huszárezredes eltűnt értékpapirjai ügyében a rendőrség ma teljesen befejezte a vizsgálatot és az iratokat már át is küldte az ügyészséghez. A vizsgálat végérvényesen megállapította, hogy az eltűnt vagyon kétszázhetvenháromezer korona. A rendőri nyomozás szerint ez a vagyon a Fecchtig-család jogtanácsosának, dr. Novák Sándor kezén tünt el. A báró értékpapirokból álló vagyonának kezelésére vonatkozólag olyképpen állapodott meg ügyvédjével, hogy a vagyon kamataiból havonként ezer koronát köteles neki átadni, a többi pedig a tőkéhez kell csatolnia. A báró pontosan meg is kapta a pénzt, de nem a kamatokból, hanem a tőkéből, amely így természetesen egyre fogyott. A pénz oly módon tünt el, hogy a báró átadta azt Nováknak azzal az utasítással, hogy azon értékpapirokat vásároljon. Novák azonban, mint a vizsgálat minden kétséget kizáróan megállapította, nem felelt meg a megbízásnak, hanem ahelyett, hogy értékpapirokat vett volna ezer az összegben, elköltötte azt, de azért ügyreferált a bárónak, mintha pontosan teljesítette volna a megbízást. Hogy a pénzt mire fordította, azt nem lehet megállapítani, hanem minden valószínűség mellett szól, hogy költséges életmódja emésztette azt fel.

Mindezen adatokat egy magánkutató-iroda derítette ki báró Fecchtig megbízásából, amelyet így a rendőrség már készen kapott. A nyomozás ezen részében legföljebb az a szerep jutott neki, hogy a kiderített adatok valódiságát megállapítsa.

A rendőrségi nyomozás közben azonban igen sok oly gyanus körülmény halmozódott össze, amelyből arra lehet következtetni, hogy dr. Novák Sándor nem természetes halállal múlt ki, hanem öngyilkos módon vetett véget életének.

A rendőrség ezen gyanújára azok a homályos körülmények szolgáltattak okot, amelyek Novák halálát megelőzték. Egy héttel az ügyvédnek váratlanul bekövetkezett halála előtt ugyanis báró Fecchtig fölszólitotta Novákot, hogy készítse el értékpapirvagyonának leltárát. Novák erre egy heti halasztást kért a bárótól, aki ezt meg is adta. Azon a napon azonban, amelyen a terminus lejárt, az ügyvéd hirtelen meghalt. Holttestét irodájában találták meg és azt hitték, hogy szívizélhűdés ölte meg. Most azonban a rendőrség gyanusnak találja a dolgot és Novák holttestének exhumálását indítványozza az ügyészségnek.

Megerősíti a rendőrség ezen gyanúját az a körülmény, hogy a tegnapi házkutatás alkalmával az elhunyt ügyvéd íróasztalának fiókjában egy hatlövétű töltött revolvért találtak. Ugylátszik Novák látta végzetét, de talán félt a botránytól, amely öngyilkossága után kitört volna. Ezért választhatta a mérget.

Az egész ügy azonban az előjelek után itélve, el fog simulni. A nyomozás ugyanis megállapította, hogy Nováknak büntetése nincs, a halott ellen pedig nem lehet — természetesen — semmit sem tenni.

Igen jellemző, hogy báró Fecchtig még ma sem hiszi, hogy Novák bűnös lett volna. A báró szerint csak végtelen tévedésről lehet szó, de azt, hogy az az ember, akivel ő harmincz évig szoros baráti viszonyban állott, sikkasztott volna — még ha a nyomozás meg is tudja ezt állapítani — ő nem hiszheti el.

Dr. Fürst Mátyás is védelmére kel Nováknak.

— Történetek ugyan szabálytalanságok, — mondotta Fürst, — de ezek Novák részéről csak jóhiszeműek lehettek. Aki ismerte Novákot, az nem hiszheti és nem is hiszi, hogy az elhunyt az ellene fölhozott bűncselekményt elkövette volna. Valahová eltehetette a pénzt, talán olyan helyre, amit csak ő tudott. Ezt talán a jövőben be is lehet bizonyítani.

A szerencsétlen özvegyet teljesen megtörte az ügy. Mára volt kihallgatás céljából a rendőrségre idézve, de Egrý kapitány nem tartotta már szükségesnek, hogy kihallgassa, tehát ezt mellőzve, befejezte a vizsgálatot. Novákné

folyton azt hangsúlyozza, hogy ura ártatlan. Hosszu házas életük alatt soha a legkisebb inkompatibilitást sem vette észre, férje maga volt a megtestesült tisztesség és még a legapróbb családi ügyekben is mindig korrekt volt. Nem folytattak költséges életmódot, mert hisz a Tátrában és Abbáziában is a legegyszerűbb lakásokban laktak és nagyon szerényen éltek. Ura kártyázott ugyan, de oly csekély összegben, hogy az csak szórakozásnak tekinthető.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Napár. Péntek, április 3. — Róm. kat.: Richard pk. — Prot.: Richard. — Görög-orosz: Mázcius 21. lakab. — Zsidó: Niz, 2. — A nap két reggel 5 óra 37 perczkor, nyugszik délután 6 óra 30 perczkor. — A hold két reggel 7 óra 5 perczkor, nyugszik este 9 óra 41 perczkor. — A kereskedelmi miniszter fogad délután 4 órakor. — A belügyminiszter fogad délután 5 órakor. — A földmivelési miniszter fogad délután fél 5 órakor. — A belügyi államtitkár fogad délután 2 órakor. — A kereskedelmi államtitkár fogad délután 4 órakor. — A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. — A főváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése délelőtt 10 órakor az Ujvárosban. — Országos gyermeknap. — A Népmivelési Társaság alakuló közgyűlése délután 5 órakor a központi városban. — A vendéglők közgyűlése délután 3 órakor a Vigadóban. — Dr. Boros Jenő felolvasása este 9 órakor a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületében. — Huszka Mihály hangversenye a Royalban. — A Műegyetemi Zenekar hangversenye a Vigadóban. Galamblovóverseny a Margitszigeten. — Az osztályorszátk húzása reggel 9 órakor. — Sorozás a Mária Terézia lakanyában a 691-1060. számig. — A Képzőművészeti Társulat tavaszi kiállítása a Múzeumokban nyitva 9-3-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Póvárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-2-ig. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — A Rák György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetem könyvtára nyitva 9-2-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig és 6-8-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás zárva.

— Vilmos császár korfui utazása. Korfuból érkezett távirat szerint a német császár megérkezésére vonatkozó intézkedések napról-napra változnak, aminek következtében a hivatalos körök nagyon idegesek. A görög király az április 7-iki nemzeti ünnepet valószínűleg nem fogja Athénben megülni, sőt az Athénbe küldött udvari méltóságokat is visszahívta. Kérdéssé vált az is, hogy a két hadihajó meg fogja-e várni a német császár megérkezését. Az idegenek, akik az ünnepségre való tekintettel odaérkeztek, részben elkedvetlenedve elutaztak, de minden gőzsel tömegesen érkeznek új vendégek. Janinában négy török zászlóalj és a szultán katonai zenekara van, hogy abban az esetben, ha a német császár albán területre lépne, azonnal rendelkezésre állhassanak.

Portakörökben az a hír van elterjedve, hogy a török küldöttség, az eredeti tervtől eltérőleg nem várja be Vilmos császár érkezését a török partokra, hanem üdvözlésére Korfuba fog menni. Azt a jelentést pedig, hogy két drinápolyi századot Vilmos császár üdvözlésére, az epiruszi partok felé indítanak, megczáfolják.

— Elmaradó kihallgatás. Szerényi József kereskedelmiügyi államtitkár e héten pénteki kihallgatását egyéb elfoglaltsága miatt nem tartja meg.

— Kanasuji japán tudós elutazása. Ma utazott el Budapestre Kanasuji japán tudós, aki mintegy négy hónapig tanulmányozta Budapesten a klinikai és kórházi intézményekben a modern orr- és gége-gyógyászatot. Köszönete jeléül a Magyar Tudományos Akadémiának nagyértékű, nyolczvan kötetnyi régi munkát ajánlkozott, a magyar orvosok árva számára pedig háromszáz koronát adott. Kétly Károly tanár az utóbbi adományáért személyesen fejezte ki köszönetét a japán professzornak, Berzeviczy Albert pedig, az Akadémia elnöke meleghangú levélben mondott köszönetet. A japán tudós elutazása előtt látogatást tett dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknél.

— Nagybeteg herceg. Karagyorgyevics Bozsidár herceg, a szerb király nagybátyja nagybetegen fekszik a francziskánusok kórházában Versaillesban. Tífuszban betegedett meg s állapota olyan válságos, hogy óráról-órára várják a katasztrófát.

— Campbell-Bannermann utolsó napjai. Campbell-Bannermann angol miniszterelnök ereje rohamosan fogy és az orvosok véleménye szerint tegfeljebb egy hétig élhet még, de a halál minden pillanatban bekövetkezhetik.

— Felolvasás Dalmáciáról. Dr. Havass Rezső kir. tanácsos e hó 10-én Kecskeméten a Jótékony Nőegylet meghívására folytán Dalmáciáról és a visszacsatolás kérdéséről felolvasást tart.

— Az Újságírók Egyesületéből. A Budapesti Újságírók Egyesületének választmánya legutóbbi ülésében megbizta az elnökséget, hogy a rendelkezésére álló készpénz összegéből nagyobb összeget értékpapirokba fektessen és azt az egyesület segítő-alapjának törzsvagyonához csatolja. Az elnökség megbízásából az egyesület kiküldötte ma megjelent Széll Kálmánál, a Jelzálog-Hitelbank kormányzójánál, aki kitüntető előzékenységgel fogadta és az újságírók iránti nagy előszeretetének bizonyosságául a legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtotta az intézeti záloglevelek árfolyamainak megállapításánál. Megemlítjük e helyen, hogy az egyesület segítő-alapigazgató-tanácsa Bakonyi Miksa elnöklésével tartott ülésében 450 korona segítséget szavazott meg.

— Tóth Béla emléke. Holnap lesz egy esztendeje, hogy Tóth Béla, a kiváló író meghalt. Ebből az alkalomból holnap délelőtt nyolcz órakor az erzsébetvárosi plébániatemplomban dr. Valnicsek Béla segédlelkész gyászmisét mond.

— Jótékonycélú tea a Nemzeti Szalonban. A gróf Batthyány Lajosné elnöklete alatt működő „Gondviselés” című ápolónöket képző intézet hölgy-bizottsága április 8-án, szerdán teát rendez a Nemzeti Szalonban. A fényes estély keretében többek között Jászai Mari is előadást fog tartani és már most általános az érdeklődés az estély iránt a főváros legelőkelőbb köreiből. Az estély előkészítőbizottságát gróf Batthyány Lajosné elnököl, Balás Béláné, dr. Baumgarten Egmontné, Benczur Gyuláné, dr. Hermann Béláné, dr. Korányi Sándorné és dr. Surányi Miklósné vállalták el, akik a Nemzeti Szalon választmányával tegnap tartott értekezletből kifolyólag most egészítik ki a hölgy-bizottságot. A szezon eme nagyszabású művészeti eseményének részleteit a rendező-bizottság hirtelileg fogja közölni a közönséggel.

— Lemoine szabadlábbon. Lemoine mérnököt, aki ellen család miatt törvényes vizsgálat van folyamatban, kauzció ellenében szabadlábra helyezték. Lemoine tudvalevőleg azt hiesztelte, hogy gyémántof mesterséges uton tud előállítani.

— Egy herceg balesete. Erno memingeni herceg egyetlen fiát, báró Saalfeldet, müncheni jelentés szerint, ott egy közúti vasúti kocsi elgázolta. Egyik alsó lábszárát a kerekek teljesen szétzúrták és leszakították. A szerencsétlenül járt főnemeset megoperálják. A sebesült lábát a térdcsuklóban amputálni kell.

— A naszódai diákok sztrájkolnak. Sajátságos sztrájk tört ki a naszódai alapítványi oláhi gimnáziumban. Nemcsak a sztrájkot előidéző indokok teszik furcsává ezt a sztrájkot, hanem az is, hogy a sztrájkoló diákok győztek és a tanárok beadták a kulcsot. Az ottani gimnázium hatodik osztályának tanulói Dragan, ujonnan kinevezett fiatal tanár kiméletlen és erőszakos bánásmódja miatt, de meg azért is, mert a görög óráknak a számát a tantervtől eltérően, kettőtől négyre szöktette fel, sztrájkba léptek, az előadásokat nem látogatták, sztrájkbizottságot alakítottak s a sztrájkot tartózkodtak. A gimnázium igazgatója és tanári testülete szigorral lépett fel a diákok ellen és kizárással fenyegette mind azokat, akik a sztrájkot abba nem hagyják. A diákok nem ijedtek meg a fenyegetéstől és követeléseiket pontokba foglalták s azzal az ultimátummal kézbesítették a tanári karnak, hogy ha követeléseik nem teljesítenek, feljelentést tesznek a tankerületi főigazgatósághoz és a minisztériumhoz, hogy egyes tanárok meg nem engedett, sőt megtiltott tankönyveket használnak. A tanári kar erre megretírt s a diákok követeléseit teljesíték. A kolozsvári tankerület főigazgatója, Kuncz Elek, a napokban az eset megvizsgálására Naszódra érkezik.

— A német fejedelmek nem mennek Bécsbe. Híre járt, mi is regisztráltuk, hogy a német császárral egyidejűleg több német fejedelem is látogatást tesz Bécsben, hogy királyunkat 60 éves császári jubileuma alkalmából üdvözölje. Erre vonatkozólag Bécsből azt jelentik, hogy a német szövetségi fejedelmek ilyen látogatásáról eddig Bécsben mit sem tudnak és erre nézve megbeszélések nem is folytak, mert eddig csak a német császár látogatását jelentették be, amely május elsején fog megtörténni.

— **Angol milliomos vendégünk.** Nagy-Britannia politikai és gazdasági életének egyik kiválósága: Marquis of Bute Budapestre érkezett és ma a képviselőház főrendiházi karzatáról végignézte az ülést; kíséretében volt Mr. Rowlinson, Tasmánia kormányzójának titkára. Egy óra felé lejöttek a folyosóra és ott Andrassy Sándor, Esterházy Mór és Pallavicini György grófokkal beszélgettek, majd bemutatták gróf Andrassy Gyulának is. Marquis of Bute hazájában a leggazdagabb emberek közé tartozik. Az övé Bute-sziget Skóciában (egész vármegye), az övé Cardiff városa és a cardiffi szénbányák. Amikor atyja meghalt, örökösödési adó címén tizenötmillió koronát vett meg rajta a kincstár. Ez azonban nem juttatta nagyobb anyagi zavarokba, mert az adó levonása után megmaradt vagyonából is 2400 korona a napi jövedelme. Bute márki, aki az angol főrendiháznak tekintélyes és tevékeny tagja, nemrégiben Cardiffban 50 millió korona költséggel új dockot építtetett, amelyet az angol király nyitott meg. Budapestre és Magyarországra néhány magyar főúr hívta meg, akik régebbi ismerősei. Marquis of Bute a Hungária-szállodában lakik, ahol szobája a Széchényi László lakosztálya mellett van. Holnap valószínűleg vadászati kirándulásra indul a velencei tóra.

— **Megmérgezett vármegye.** Biharban a belényesi és vaskói járás munkásnépe közt szörnyű betegség pusztit. A kiküldött hatósági orvosok hiányos táplálkozásból eredő aranyrozs-mérgezés tüneteit konstatálták. A tél folyamán a munkásnép között a megélhetési viszonyok annyira rosszabbodtak, hogy még kenyérré válójuk sem akadt. A rossz termés és a faletarolási munkálatok szünetelése következtében még kukoricázást sem szerezhettek be, amelylyel a telet átélhették volna. Kénytelenek voltak valami rozs, árpa és zabvegyüléket megöröltetni és ebből készítették kenyeret, amely mindenhez hasonlított inkább, mint táplálékhoz. A tél elején megállapított betegségeknek azt hitték, hogy pelagra, azonban a betegség későbbi lefolyása teljesen különbözött a pelagra-betegség tüneteitől. A belényesi kórházban ápoltak vagy husz e betegségben szenvedő beteget, kik közül ketten meghaltak, a többi most is kezelés alatt áll. Mindkét járás községeiben pusztit a betegség, de azt még eddig nem lehetett megállapítani, hogy mennyi áldozatot követelt. A faiparban beállott pangás már őszkor megfosztotta a lakosságot a kenyérkeresettől és minthogy a munkásélet egész télen át tartott, a munkásnép rettenetes téli időszakot élt át. Még májra sem jutott. Ötven krajczár elég egy családnak a megélhetésre, de az ősszel és a télen ennyi sem jutott. A favágás szünetel és az erdők némasága együtt jár a munkás nép szenvedésével. 5000 ember szokott dolgozni az erdőkben, akik őszől kezdve teljesen nélkülözték a munkát. Kenyeret valami ártalmas anyagokkal kevert rozs, árpa, és zabvegyülékből készítették. Természetes azt nem tudták, hogy a kenyérral együtt mérget készítenek. A betegség egyik félreismerhetetlen szimptomája az, hogy a benne szenvedők görcsöket kapnak, melyek oly erős fájdalommal járnak, mint a legkínzóbb köszvény. A beteg keze-lába megmerevedik, karjai pedig hátraszorulnak és mozdulatlanokká válnak. A görcs hat-nyolc hétig is kínozza a beteget. Eddig nagyon sokan haltak bele a betegségbe. Eleinte nem tudták a baj okát, bevitték egy beteget a belényesi kórházba és ott állapították meg az aranyrozs-mérgezést. A betegség terjedése ellen mitsem lehet tenni, mert a munkásnép táplálékának megjavulásával szűnik meg ez a betegség is.

— **A bécsi sakkverseny.** Ma szünnap lévén, csupán a függőjátésmákat fejezték be, melynek eredménye a következő:

Rubinstein megnyerte függőjátésmáját Cohn ellen. Cohn elvesztette a másik játésmáját Johner ellen. Alapin megnyerte egyik játésmáját Bardeleben ellen, de a másikat elvesztette Marshall ellen. A Spielmann-Duras játésmája, mint már közöltük, remisvel végződött.

E szerint a verseny jelenlegi állása: Maróczy, Schlechter 6½, Duras 6, Rubinstein 5½, Marshall, dr. Perlis, Spielmann 5, Teichmann 4½, Leonhardt, Tartakower 4, Alapin, Berger, Mieses, Johner 3½, Bardeleben 3, Cohn, Salve, Süchting, Swiderski 2½, Réti ½.

Pénteken mérkőzik Maróczy Cohn-nal és Schlechter Rubinstein-nel.

— **Orvosok sztrájkja.** Az Országos Orvosszövetség a következő sorok közlésére kért fel: Az Országos Munkásbiztosító Pénztár tegnapi közlésében azt állítja, hogy az orvosok „méltatlan” harcra néhol már annyira elhajult, hogy „az orvosok, mint a beérkezett írásbeli jelentések igazolják, a fizetni akaró életveszélyes sérülteknek a köteles orvosi segínyt is megtagadják abból az okból, mert az illető pénztári tag”. A legsúlyosabb vád ez, amelyet orvos ellen emelhetni. Az az orvos, aki annyira megfélemledik önmagáról, orvosi esküjéről és a törvényről, a fenytető bíróság elé való. És ha az a vád nem való, akkor a legsúlyosabb rágalom, amelylyel orvost illethet. Az Országos Orvosszövetség elnöksége tudja, hogy még sohasem akadt magyar orvos, aki elutasított volna beteget, akár tudott ez fizetni, akár nem. Az Országos Orvosszövetség elnöksége azt is tudja, hogy az orvosi kar éppen most fokozott gyorsasággal szolgálja a pénztári betegek érdekeit, azt sem kérdeve tőlük, tudnak, vagy akarnak-e fizetni, vagy sem. Az elnökség, nem kételkedve az Országos Munkásbiztosító Pénztár jóhiszeműségében, kénytelen a magyar orvosi kar ellen elhangzott súlyos vád ellen az említett okokból a legerélyesebben tiltakozni, azon írásbeli jelentéseket pedig, amelyek e könnyelmű vádra az alapot megadták, megannyi rágalmazásnak nyilvánítani; elvárja egyszersmind, hogy az említett jelentések a nyilvánosság elé kerüljenek: hadd bűnhődjön, aki bűnös, a vétkes orvos, vagy a rágalmazó. — Hont-megyében valamennyi betegpénztári orvos lemondott állásáról. Csik vármegyében a ker. pénztár és az ottani orvosi kar közt békés megegyezés létesült a tagonként és évenként 6 koronás díjazás alapján.

— **Tanulmányi kirándulások.** A tavasz beállta óta megkezdődtek a székesfehérvári iskolák növendékeinek tanulmányi kirándulásai. A kultuszminisztérium rendelete értelmében a növendékek a szaktanárok vezetésével rándulnak ki a szabadba, hogy az állat-, növény- és ásványvilágot tanulmányozzák. A diákok első sorban a budai hegyvidéket járják be, de sorra látogatják a fővárosnak összes kiránduló helyeit.

— **Horvátok kivégzése Bonnbán.** A bonni törvényszék fogházának udvarán ma korán reggel végezte ki a hóhér azt a három horvát vasuti munkást, akik ötödmagukkal Durbuschban meggyilkolták és kirabolták egy fogadó tulajdonosát s egyik bérlejtét. Az öt halálraítelt rablógyilkos közül ma reggel csak hármat, Kokotovicot, Paicicot és Kantart vitték a vesztőhelyre, mert Rupic még a halálos ítélet kihirdetésének napján czellájában felakasztotta magát, az ötödik pedig, egy Beslac nevű horvát suhancz, halálos félelmében megörült a börtönben az ítéletkihirdetés óta s a tébolydába vitték. A ma reggeli kivégzés borzalmassága fölülműlt minden képzeletet. Az udvar közepén állították föl a régi guillotint, amelyet Kölnből hoztak. A vesztőhely mellett a földön sorban állott három durván összerótt koporsó, benne gyaluforgács és fűrészpor. Először Kokotovicot vezették elő és a pribékek a hátán összekötötték kezét, szemére kendőt kötöttek, aztán vastag kötéllel a vérpadhoz erősítették, úgy, hogy mozczzanni sem bírt. Abban a pillanatban fölugrott a vérpadra a hóhér és a bíróság tagjai, meg a csekélyszámu közönség még magukhoz sem tértek rémületükből, Kokotovic feje lehullott s vastag vérsugár pirosra festette a guillotint. Az egyik hóhérlény felkapta a fejet, a másik eloldotta a rángatózó testet, aztán koporsóba tették mind a ketten a törzset és mellé a fejet. Hamarosan behintették fűrészporral a vért az emelvényen s már is elővezették a következő delinkvenst, akivel éppen olyan rövid idő alatt végzett a hóhér. Mire a harmadik fej is legördült a vérpadról, a bíróság tagjai és az egyéb jelen voltak alig állottak lábukon a kiállott borzalmaktól.

— **A forradalmárok.** Pétervárott az utóbbi napokban letartóztatott forradalmárok, mint a vizsgálat kiderítette, a múlt vasárnapra merényletet terveztek Miklós nagyherceggel ellen. A merényletet akkor akarták végrehajtani, amikor a nagyherceg a lovardába megy kocsin. Frenkel orvos lakásán tegnap éjszaka a rendőrség kutatást tartott, aztán az orvost és több vendégét a Péter Pál-erődbe hűzolták. A rendőrség dr. Frenkelt tartja annak a régóta keresett forradalmárnak, aki a katonai forradalmi szervezetnek lelke és vezére. A rendőrség más helyütt is sok házmotózást tartott, mert egy összeesküvést fedezett fel

Miklós nagyherceg élete ellen. Az összeesküvők megakarták ölni a nagyherceget, amikor kocsin a lovarsenyre hajtat.

— **Véres zavargás.** Rómában egy köztársasági képviselő temetésén nagy zavargás és vérontás volt. A szociáldemokrata munkások, akik tömegesen vonultak ki a temetésre, azután a Palazzo Venezia felé tódultak, de utjukat állotta egy század gyalogság és ötven rendőr. A munkások tüntettek a rendőrség ellen és a köztársaságot éltették. Közben arra haladt két szekér téglával megrakodva. A tüntetők megrohanták a szekereket és a téglákkal hajigálták a katonaságot és rendőrséget. Több rendőr és katona megsebesült, két katona annyira súlyosan, hogy a kórházba kellett őket vinni. Ekkor a rendőrök vezényszóra se várva, lövöldöztek a munkásokra, akik közül ketten holtan, tizenketten súlyosan megsebesülve terültek el. A halottak egyike egy ismert anarkista. A munkások egy része most a kamara elé akart vonulni, de az utakat elállotta a rendőrség, mások a miniszterelnöki palota előtt akartak tüntetni. A katonaság szuronnyal szoritotta hátra a tömeget, amely elkeseredetten védekezett és követet hajigált. Az összeütközésben hét rendőr, három csndőr és két katona sebesült meg, végre sikerült a tüntetőket szétkergetni.

Éjjel jelentik: 12 sebesült közül, kiket este a Consolazione kórházba szállítottak, egy meghalt. Konstatálták erről az emberről, hogy a kömvészek szakszervezetének titkára volt. A megsebesült rendőrügynökök és karabinierek száma tizenegy.

— **Bíróküldési kérelem.** Hollaki Imre volt országgyűlési képviselő, aradmegyei birtokos Arad vármegye közigazgatása és az aradi kir. törvényszék eljárása miatt tíz év óta elkeseredett küzdelmet folytat. Ezen idő alatt erdeiből több ezer korona értékű fáját levágták, ezer holdon felüli erdejét több ízben felgyújtották, birtokából háromezer holdat erőszakkal elfoglaltak úgy, hogy saját birtokára bírói zárlatot volt kénytelen kérni és a fogatosított zárlat után saját birtokát kénytelen volt a zárgondnoktól nyilvános árverésen kivenni. Hollaki Imre bíróküldési kérelemmel fordult a Kuriához és az aradi kir. törvényszék helyett más bíróság delegálását kérte. A Kuria Bernáth Géza elnöklése alatt tartott ülésen Valkay Bertalan bíró előadása alapján helyt adott a bíróküldési kérelemnek.

— **A newyorki börze retteg.** A legutóbbi bombamerénylet után ugyancsak rettegésben vannak a newyorkiak. Az anarchistáktól való félelemből az ottani értéktözsde, gabonabörzén és gyapotbörzén a közönség számára eddig nyitva lévő karzatokat elzárták. A rendőrség ugyanis figyelmeztette a börzetanácsot, hogy az anarchista szervezet több kapitalista ellen merényletet készül elkövetni. Newyork rendőrfőnöke százezer dollárt kért külön detektívosztály szervezésére, amelynek nem lesz más dolga, mint az anarchistákat szemmel tartani.

— **Millió sikkasztás egy letét-pénztárban.** Szenzációs sikkasztásnak jöltek nyomára Madridban az ottani állami letétemény-pénztárban nagyarányú sikkasztások történtek. Többmillió tolvajlásról beszélnek s magasállású férfiak szerepelnek a botrányban. A főtettes menekülőben van.

— **Ellopott szobrok.** Ma este hét órakor a Sváb-hegyen, a Normafa közelében a mezőőr észrevette, hogy az ott fölállított két bronzszobrot — amelyek egyike Márkus József volt polgármestert, másika pedig Halmos János volt polgármestert ábrázolja — valaki ellopta. A mezőőr jelentést tett a rendőrségnek, amely most nyomozza a tettest.

— **Apa és fia.** Karla Antal és fia, a husz éves Lajos, mindketten a Phoenix biztosító-társaság hivatalnokai, ma délelőtt tíz órakor nagy botrányt okoztak az intézetnek a Hajó-utca 2. számú házában lévő helyiségében. A fiu pénzt kért apjától, aki a kérés teljesítését megtagadta, mire a fiu bottal támadt apjára. A botot azonban még idejében elvették a fiutól, aki erre kést rántott, s a saját ereit akarta fölvern. A dühöngő ifjut azonban megfékeztek és a kerületi kapitányságra vitték. Karla Lajos már régebben különválva élt apjától, mert összeveszett vele. Most azonban nem tudta házbérét kifizetni s azért két korona kölcsönt kért. Ezt a kérelmét tagadta meg az öreg Karla Anta!

— **Mozgalom a jegyzők árvái érdekében.** A közegiségi és köriegyzők országos egyesülete a jegyzői árvák és gyermekek neveltetése céljából az országban több internátust szándékozik létesíteni, amelyekben azután a már meglévő árvaházi alap jövedelméből árvákat is neveltetnek. E tárgyban tegnap gróf Hadik János belügyi államtitkár vezetésével küldöttség tisztelgett gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél és bemutatta az erre vonatkozó emlékiratot. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter szívesen fogadta a küldöttséget és a maga részéről a kérdés jóindulatú kezelését helyezte kilátásba s ajánlotta, hogy miután a kérdésnek pénzügyi oldala is van, érdeklődjenek és keressék fel a miniszterelnököt, mint pénzügyminisztert is kérésükkel. A küldöttséget ma a képviselőházban Décsy Zoltán államtitkár, mint az egyesület tisztelbéli tagja vezette dr. Wekerle Sándor miniszterelnök elé. Décsy államtitkár beszédében hangsúlyozta azt a komoly kulturális és humanitárius érdeket, melyet a küldöttség kérése képvisel s kérte a miniszterelnököt, hogy a maga részéről pártfogolja kérésüket. Dr. Wekerle miniszterelnök kijelentette, hogy a folyó évi költségvetés már teljesen készen van s a képviselőház előtt fekszik, erre tehát beilleszteni nincs módjában, de gondja lesz a jövő évi költségvetés előkészítésénél, amit annál is inkább megígérhet, miután úgy tudja, hogy gróf Andrássy Gyula belügyminiszter is magáévá tette az ügyet. A küldöttség megnyugvással vette tudomásul a miniszterelnök válaszát.

— **Vakmerő rablógyilkos.** Bécsben a tizedik kerületben egy Domann Mária nevű ötvenöt éves zsidó ellen egy huszonöt évesnek látszó suhanc rablógyilkossági kísérletet kísérelt meg. Az asszony segélykiáltásaira sokan rohantak a kis boltba s a merénylő megszökött. Domann Máriát a suhanc többször mellbeszurta és állapota súlyos.

— **A Fertő-tó s a haltenyésztés.** Hajas Antal soproni alispán ma értekezletre hívta egybe a Fertő-tó tulajdonosait. Darányi földművelésügyi miniszter ugyanis a Fertőt nyílt víznek minősítette, amelyen a halászat jogát csak társulati uton lehet gyakorolni. Az értekezleten, amelyen képviselve voltak herceg Eszterházy Miklós, gróf Széchenyi Béla, Széchenyi győri püspök, a győri káptalan, Sopron és Ruszt városok, Fertő-Rákos, Gálos, Nyulás és Oka községek, Hajas Antal alispán elnökölt. Az értekezleten megjelent továbbá Répássy Miklós orsz. halászlai felügyelő is, ki kijelentette, hogy a haltenyésztés ok-szerű fejlesztése csak társulati uton érhető el. Az érdekeltség azonban elhatározta, hogy megkéri a minisztert, ne ragaszkodjék a jelenlegi állapot megváltoztatásához, mert a társulattá alakulás esetén a partmenti szegény nép fog megkárosodni. Ebben az évben a Rábaszabályozó Társulat egyébként is megkezdte a Fertő-csatorna megépítését s az érdekeltek szerint előbb meg kell várni, hogy mi módon befolyásolja a csatorna megépítése a Fertő haltenyésztését. Vass szabályozási mérnök szerint már június havában megkezdik a csatorna építését és annak színvonalára ennek következtében egy méterrel alább száll.

— **Lázadó török katonák.** 1600 katonát, többnyire lovas katonákat, akik Drinápolyban röviddel ezelőtt fellázadtak, a hátralékos zsold készpénzben történi részbeni kifizetése és büntetlenségük garantálása után a póttartalékba bocsátották, 1300 katonát pedig e héten fognak elbocsátani.

— **Fegyelmi eljárás egy örült ellen.** A szombathelyi közjegyzői kamara fegyelmi választmánya Laky Kristóf kuriai bíró, törvényszéki elnök elnökölésével tartott ülésén elhatározta, hogy a lipótmezei tébolydában gyógykezelés alatt álló Apáthy Gyula közjegyző ellen sikkasztás miatt megindítja a fegyelmi eljárást.

— **A tifusz.** Tegnap az angyalföldi menedékházba szállították be a Szent Gellért-kórházba Mihálka Zsigmondné helynélküli cselédét. Több új beteg tegnap nem volt. A kórházban tegnap 26 férfit és 40 nőt gyógyítottak. Egy férfi meghalt. Megfigyelés alatt van 13 férfi és 15 nő.

— **Öngyilkosság a templomban.** Krumbach Péter ujvidéki iparos tegnap Zimonyban mise közben elrejtőzött a templomban és mikor mindenki már eltávozott, a templom csillárjára felakasztotta magát. A harangozó vette észre az esetet. A zimonyi plé-

bánossal folytatott beszélgetés alkalmával a plébános úgy nyilatkozott, hogy a templomot újból fel fogják szentelni.

— **Álhírek drága egykoronásokról.** Az utóbbi időben az Osztrák-Magyar Bank vezetősége a morvaországi vertpénz forgalomról szóló jelentések kapcsán arról értesült, hogy Morvaországban, különösen Olmütz, Römerstadt és Sternbergben elterjedt hírek szerint a bank 1902-es veretű egykoronás pénzdarabokért 1.40 koronát, sőt 2 koronát is fizet. Ez a hamis híresztelés bizonyára alkalmas arra, hogy tapasztalatlan egyéneket tévutra vezessen. Tanuskodik erről az a tény is, hogy még üzleti czégek is felajánlották a banknak ily pénzdarabok szállítását.

— **Szélhámos-trükk.** A szélhámosok leleménye kifogyhatatlan. Akárhogy óvakodik tőlük minden ember, azért mégis beleesnek sokan a hálójukba. A legújabb mulatságos szélhámos-trükköt párisiak eszelték ki és közel kétszáz gyógyszerészt csaptak be, még pedig alaposan. Két elegánsan öltözött fiatal ember állított be a napokban a párisi patikákba egy recepttel. A recepten kinint kértek, azonkívül „Nériot-Ferment Henry dr. módszere szerint, Ierakat Rue Montmartre 129". A patikusok kiszolgáltatták a kinint, azután a szolgát nyomban a Rue Montmartre küldték, hogy megvegye a Nériot-Ferment, melynek még eddig hírért sem hallották. Az említett helyen 12 frankért egy nagy üveget kaptak, melyen a következő felírás volt olvasható: „Gyomor- és bélbajosok gyógyítása. Készítte: dr. Henry, volt kórházi főorvos, a becsületrend lovagja. Ebéd után egy likőrös pohárral. Kapható minden gyógyszerárban." A háziszolgák tehát szerencsésen elhozták a kért csodaelixirt, de a fiatal emberek, akik azzal távoztak, hogy fél óra múlva visszajönnék, nem mutatkoztak többé. A drága portéka tehát a patikus nyakán maradt, de a család sikerült. Estére már a rendőrség is foglalkozott a tömeges „Nériot-Ferment" megrendeléssel és megállapította, hogy a Rue Montmartre 129. szám alatt lévő raktárat két nap előtt bérelte ki egy tisztességes kereskedőtől két korrektil öltözött fiatal ember és a helviséget meglehetősen drágán bérelték ki. Egész nap tömegesen fogyott az új gyógyszer, melynek a patikák révén hamarosan híre ment egész Párisban. Estefelől, mikor a két család már azt hitte, hogy a tréfának rossz vége lehet, a jól megtelt pénztárral megszökött. Az egész történet legszebb része csak most következik. Este, mikor a két család már megugrott, még mindig tömegesen jöttek a vevők a csodaszertért, mire a kereskedő, akitől a család a raktárt bérelt, saját szakállára folytatta az eladást, míg csak a rendőrség meg nem jelent. A csodaszert nyomban analizálták, melynél kiderült, hogy csak aqua simplex, nem is destillata. Közönséges víz, vízvezetéki termék. Közel tízezer frank egypár száz üveg vízvezetéki vízért — csinos napi kereset.

— **Megugrasztott kasszafuró.** Szombaton este Valentin Vilmos sörkereskedőnek a Sirkert-utca 27. számú házában levő irodájában betörő járt. A betörő a bejárat lakatját lelötötte s nyomban hozzálátott az irodában levő vasszekrény megfurasításához. Már három lyukat furt az erős pénzszekrényen, mikor hazaérkezett az ugyanabban a házban lakó Hayen Róbert nyugalmazott százados. A katona a kutya ugatására lett figyelmes. Az okos állat lánczra volt verve s így csak addig mehetett, ameddig a láncz ért s ott az iroda bejárata felé fordulva, folyton ugatott. A százados a bejáratához ment s a betörő abban a pillanatban ugrott ki az ablakon. Sietségében összes szerszámát otthagya. Még az ablakon is ott volt a zsák, melylyel az ablakot beborította, hogy a gyertya világossága el ne árulja. A kasszafurót nyomozza a rendőrség.

— **Halálhírek.** Kende Ferencz nyug. pénzügyigazgatósági titkár hosszas szenvedés után 52 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunytban Kende Géza festőművész atyját gyászolja. Temetése holnap pénteken, délután lesz a rákoskeresztúri sírkert halottasházából.

Werner Miksa kisselmeczi kereskedő a budapesti izraelita kórházban vérmérgezésben elhunyt. Holttestét Verbórá viszik.

Philadelphus Morné, szül. Hlavács Irén életének 38-ik évében elhunyt Selmeczbányán.

— **A Fővárosi Orfeum új műsora** szinte csodálatba ejti az embert. Alig lehetett ugyanis elképzelni, hogy az idei szezon jobbnál-jobb műsorainál még jobbat is lehessen összeállítani és íme mégis megtörtént. Waldmann Imre igazgató az áprilisi műsorral határozottan nagy érdemet szerzett a közönség szemében. Saharét, a modern táncművészet királynője, La Béat és Renz Teréz, világhírű nevek a variété deszkáin. Amit előadnak, azt dicsérni felesleges, mert művészetük tökéleteset produkál. Rendkívül meglepő sikere volt a szerdai bemutató-előadáson Mr. Bergeret francia utánzó-művészeknek, aki a maga nemében határozottan mondható a legjobbnak. Marrow Brothers tréfás kerékpárosok, Smite és Smote

komikus parodisták és a francia Les Oignacs kettőse tényleg bravuros dolgokat produkálnak. Az áprilisi nál mulattatóbb és változatosabb műsort még csak elképzelni sem lehet és hogy az egész hónap folyamán minden este teljesen eladott házak előtt fognak az előadások lefolyni, aziránt kétség nem lehet.

x **Zászlók, czimerek,** minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítónél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és víváásra.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **Az elektromágneses gyógyítás** a legkényelme-sebb villamos gyógymódok egyike, mert a kezelendő testrészt le sem kell mezteleníteni, mivel az áram ruhát át is hat a kívánt helyre. Gyógyhatása kettős, u. m. fájdalomcsillapító és megnyugtató. Ebből kifolyólag alkalmazásba kerül mindennemű idegzsába, görcsök, csusz és köszvényokozta fájdalmak, a gyomor és szív ideges zavarái, a neurasthénia és hisztéria okozta fejfájás, tarkófájás, ingerültség stb. ellen, főképen pedig szinte bámulatos hatást fejt ki álmatlanság ellen, mert sokszor már néhány ülés alatt sikerül az évek óta fennálló bajt megszüntetni. Az elektromágneses gyógymód dr. Höning Izsónál (VII., Károly-körút 24. sz.) kerül alkalmazásba.

Tűz a központi egyetemen.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 2.

Ma délelőtt nagy veszedelem fenyegette a tudományegyetem központi épületét és a vele szomszédos egyetemi templomot. A bölcsészettakar egyik harmadik emeleti tantermének menyezete ugyanis a gondatlanul elszigetelt villamos vezetéke rövid zárlat következtében néhány nap előtt kigyuladt és a 3-4 nap óta lappangó tűz, amely a menyezet egyik gerendáját teljesen, a többit pedig jórészen átűszköcsítette, ma a reggeli órákban hatalmas lángokban tört ki. Szerencsére a tetőzet felől kiáramló sűrű füstfelhőket észrevették a járó-kelők, akiknek figyelmeztetésére az őrtálló rendőr rögtön értesítette a központi tűzörséget. A kivonult tűzörség azután rövidesen lokalizálta a tüzet, mielőtt az a tetőre átsaphatott volna és így elejét vette a nagyobb bajnak.

A tüzesetről a következőket jelenthetjük:

Ma reggel háromnegyed hét óra táiban az Egyetem-téren a járó-kelők észrevették, hogy a tudományegyetem épületének a templom felőli részén a tető alól óriási füstfelhők gomolyognak elő. Nyomban figyelmeztették a rendőrt, aki értesítette a tűzoltókat. A tüzesethez kivonultak a IV. és IX. kerületi, továbbá a központi tűzörség Szczerbovszky Szaniszló főparancsnok és Blaschnek Hugó tűzoltótiszt vezetésével. A rend fentartásán igen sokat fáradozott Margittay Antal tanácsjegyző.

Ekkor már a füst mind sűrűbb lett, de lángokat nem lehetett látni.

A tűzoltók felsiettek a harmadik emeletre, ahol megállapították, hogy a bölcsészettakar tizenkettedik számú tantermének az ugynevezett kis kupolacsarnokának a menyezete ég. A tanteremnek kettős menyezete van s a két menyezet közötti területen a gerendák között pusztít a tűz. A tűzoltók, hogy a lángokhoz jussanak, a tanterem felől az alsó, a tetőn keresztül pedig a felső menyezetet csákányvéllel szétbontották.

Ebben a pillanatban a tűz levegőt kapva, magasan fellángolt, de csak pár percig loboghatott, mert kilencz hatalmas csöböl egyszerre zuhogott rá a víz. Tíz órára a veszedelmet teljesen elfojtották.

A kupolaterem menyezetéből és a tetőből mintegy husz négyzetméter nagyságu terület pusztult el. Ezután megállapították, hogy a tüzet rövid zárlat okozta. A kupolaterem kettős menyezete között helyezték el a villamos világítás vezetékét. A vezeték nem volt kellően elszigetelve s amikor a rövid zárlat bekövetkezett, a kipattanó szikrák meggyújtották a gerendázatot. A lángok azonban nem tudtak keresztültörni a menyezeten, s mintegy három-négy nap óta lappanghatott a két menyezet közötti helyen. A veszedelem nagy volt, mert ha valahogyan utat nyer a tűz, nemcsak az egyetem épülete, hanem a mellette levő egyetemi templom is lángba borul. A kár körülbelül tizenkétezer korona

(*) D

izben má
jótékony
rendezett
egybe a
sára, akit
közé. A
lány és
sága kiti
asszony
ezen alap
nyugó
Schuman
czia cha
delbeerer
vésznöme
talában
műsört á
czia és
valmenny
lan kihiv
ismerésé

(*)

április 17
az Erzsé
napos ér
író- és
kelősége
kal. A d
seiket ho
velláiát
uj nóták
Thália t
Színház
nak elő
játsszik
zsavolyg
désében

(*)

szerencs
táron. K
akik az
kán hat
letett m
szellemi
tékévé.
zöb jel
rülővező
utját a
lomból
tekintély
Kiss Józ
röl" cím
rői viss
munkája,
nyelvre
jeles kö
elégge, l

(*)

Uránia
a multk
tás idejé
vett nev
gatói tes
bok meg

(*)

adják G
drámáiá
egy fiata
sága ár
váltásá
volt, B
is szem
tész E
Sándor
ton a T
operette

(*)

a legtel
operába
végig az
vüli mé
szegont

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Dalest.** La z a r u s Gita dalénekesnő, aki több ízben már nagy sikerrel lépett fel kamarai zene- és jótékonycélú hangversenyeken, ma önálló dalestét rendezett a Royal-teremben. Igen szép társaság gyűlt egybe a rokonszenves fiatal művésznő meghallgatására, akit bátran sorozhatunk kiválóbb dalénekesnőink közé. A hangja nem nagy torjedeimű, de kellemes, lágy és kifejező mezzo-szoprán, amelynek iskolázottsága kitünő mesterre vall. Ehhez járul aztán a kisszasszonynak magasfokú művészi intelligenciája és ezen alapuló rendkívül értelmes előadása, amely épp úgy érvényesül az olyan érzelmes dalokban, amilyen Schumann „Der arme Peter”-ic, mint a pajkos francia chansonokban, vagy például Grieg „In den Heidelbeeren” című kedves dalában, amelyet a művésznőnek közkívánatra meg kellett ismételnie. Általában Lazarus Gita nagyon érdekes és változatos műsort állított össze régi olasz, továbbá német, francia és magyar dalokból. Nagy hatással is adta elő valmennyit. A közönség lelkes ovációkkal, számtalan kihívással és szebbnél-szebb virágokkal adott elismerésének és rokonszenvének kifejezést. a. k.

(*) **Irodalmi kabareteste.** Írók és művészek április 17-ikén, pénteken, kabaret-éjszakát rendeznek az Erzsébet-körtüli Meteor-kávéházban. Nem mindennapos érdekesség lesz ez a kabareteste: a fővárosi író- és művészvilág manapság legérdekesebb előkelőségei látják el a programját, új, friss számokkal. A dy Endre és Kosztolányi Dezső legújabb verseiket hozzák el; H. Szederkényi Anikó egy új novelláját olvassa föl, Ötvös Gitta és Ledószki Gizella új nótákat énekelnek; Judik Etel, Hajdu Árpád, a Thália társaság tagjai és Tihanyi Géza, a Modern-Színház tagja friss és eredeti kabaret-számokat adnak elő; Papp Viktor zeneszerző kompozícióiból játszik hegedűn. — Jegyeket 6 és 3 koronáért Rózsavölgyinél (Kristófi-tér) és Alberti zeneműkereskedésében (Kossuth Lajos-utca) lehet váltani.

(*) **Kiss József és a külföld.** Magyar íróknak az a szerencsétlensége, hogy a szava nem repül át a határon. Kicsiny, ismeretlen nyelvű nemzet vagyunk, akik az európai kultúrából kikapcsolva állunk a Balkán határán. Akármilyen istenáldotta talentum született magyar földön, ez csak nekünk ajándékozta szellemi kincseit s nem vált az egész emberiség értékévé. Mindössze legújabbban tapasztalhatók kedvezőbb jelek, lassu leomlással porlad a bennünket körülvevő kínai fal s egyik-másik emberünk megtalálja utját a külföldre is. Ezeket a sorokat abból az alkalomból írjuk, hogy a berlini Kleinen Journal című tekintélyes újság a költő jubileuma alkalmából leközli Kiss József „Mese a nagy eszmáról és a kis cipőről” című költeményét. A fordítás, mely híven tükrözi vissza az eredeti mű szépségét, Rottler Gyula munkája, aki briliáns verseléssel ültette át német nyelvre a kitünő magyar költő munkáját. Az ilyen jeles költői fordítások jelentősége nem méltatható eléggé, hiszen egyedüli hírvivői a magyar kultúrának.

(*) **Az Uránia Színház igazgatóválasztása.** Az Uránia Tudományos Színház igazgató-tanácsa, amely a múltkoriban tartotta meg ülését, az igazgatóválasztás idejét nem látta elérkezettnek és a kombinációba vett nevek közül senkit sem jelölt, hanem az igazgatói teendőket a titkárra bízta. A beérkezett darabok megbíráására is őt kérte fel.

(*) **A Vigszínházban** holnap, pénteken először adják Garami Ernőnek „A megváltás felé” című drámáját. A cselekmény munkáskörökben játszódik és egy fiatal jegyespárról szól, amely a saját boldogsága árán is küzd a munkásosztály társadalmi megváltásáért. A próbákat, amelyeken a szerző is jelen volt, Balassa Jenő vezette, aki az egyik főszerepet is személyesíti. A dráma hősnőjét Góthné Kertész Ella ábrázolja, Fenyvesi Emil és Góth Sándor pedig fiatal munkásokat játszanak. Szombaton a Tatárjárás kerül színre; ez lesz a népszerű operette huszonhatodik előadása.

(*) **Lehár Ferencz új operettje, a Három feleség** a legteljesebb sikerrel vonult be a Népszínház-Vigoperába. Az utolsó helyig zsúfolt táblás ház nézte végig az eddigi előadásokat s az elővételek rendkívüli méretét tekintve kétségtelen, hogy a tavaszi szezonot teljesen ki fogja tölteni a Három feleség. A

diadalmas Lehár-operett természetesen uralkodik a műsoron s csak szombat este ad helyét A nagymamának, amelyben Blaha Lujza folytatja állandóan zsúfolt házakat vonzó vendéglátékát Vasárnap délután Blaha Lujza vendégfelléptével a Piros bugyelláris kerül színre mérsékelt helyárrakkal, este pedig a Három feleség.

(*) **Körlisták jutalomjátéka.** A Népszínház-Vigopera karszemélyzetének jutalomjátéka szombaton, e hó 11-én lesz megtartva. Blaha Lujza felléptével el fogják játszani a Tündérlak Magyarhonban című népszínművet. A jegyek árusítását még ezen a héten megkezdik. Az előadás tiszta jövedelme a karszemélyzetet fogja illetni.

FŐVÁROS.

(*) **Wein János meghalt.** A főváros vízművének megalapítója, Wein János nyugalmazott vízvezetési igazgató ma meghalt. Ő volt az, aki a természetes szűrt vizet használta föl a vízszolgáltatásra. A főváros vízszükségletét mesterségesen szűrt Dunavízzel látták el. A víz ellen közegészségi szempontból erős kifogást tettek s amikor fölmerült a terv, hogy a fővárosnak egészséges vízzel való ellátását biztosítani kell, Wein János mutatott rá először, hogy természetesen szűrt vízzel biztosíthatják legjobban a főváros vízszükségletét. Meghallgattak külföldi szakértőket, akik Wein János tervét igazolták. Az első részt körülbelül harmincezer köbméter szállításra meg is építették. Ő építette az újlaki vízművet is. A vízszolgáltatásban azonban nagy zavarok támadtak s akkor műszaki szakértők a Wein János rendszerét hibáztatták. Wein János akkor nyugalomba vonult. A függőleges és vízszintes kutrendszerről azóta még mindig vitatkoznak a szakértők, de a káposztásmezei vízmű, amelynek alapkövét Wein tette le s amely némi módosítással az ő terve alapján valósult meg, a kontinens egyik legjobb vízműve. Wein János nyugalomba vonulása óta közügygyel nem foglalkozott. A tanács mai ülésén Rózsavölgyi Gyula helyettes polgármester bejelentette Wein János halálát. Részvétellel emlékezett meg a megboldogultnak kiváló érdemeiről, amelyet hosszú köztisztviselői pályáján szerzett. A tanács mély részvétellel fogadta a bejelentést és elhatározta, hogy a gyászoló családhoz részvétiratot intéz, fájalmának jegyzőkönyvében ad kifejezést, koszorút tesz a ravatalra és az elhunyt hamvai részére diszírshelyet ajánl föl.

(*) **Külföldiek nyilvántartása.** Azzal a téves hírrel szemben, mintha a külföldiek nyilvántartása április hónap elsején lépne életbe, azt a hivatalos értesítést vettük, hogy — a vonatkozó miniszteri rendelet szerint — ez a nyilvántartás, illetőleg a külföldiek bejelentése és jelentkezésére vonatkozó szabályok csak május elsején lépnek életbe. A tanács a közönség részére ezt jelző hirdetést, amelyben utasítást nyújt, a legközelebbi napokban fogja kiadni.

(*) **Az állami munkaközvetítő.** Az állami munkaközvetítő-intézet főtartásához a főváros évi tízezer koronával járult. Tavaly azonban a hozzájárulást megszüntette. A kereskedelmi miniszter fölhitte a fővárost, hogy a tízezer korona szubvenziót a jövőben is adja meg. A tanács ma tartott ülésén méltányosnak mondta a miniszter kérelmét s fölhitte a pénzügyi osztályt, hogy a szubvenzióra mutasson ki fedezetet.

(*) **A lakbérleti szabályzat.** A törvényhatósági bizottság április 8-án rendkívüli közgyűlésben tárgyalta a lakbérleti szabályzatot. A tanács mai ülésében újlag tárgyalta a szabályzatot és végleg megállapította a szövegét.

EGYESÜLETEK.

(—) **A Klotild-egylet hangversenye.** Az Uránia színházban holnap, pénteken este a Klotild-egylet megismétli múlt héten tartott, kitünően sikerült hangversenyét. Az előadáson Keéri Szántó Imre zongoraművész és Geyer Stefi hegedűművész teljesen új műsorral fognak szerepelni. E számokat Diénzi Oszkár pompás alkotása, a „Narancsvirág” követi. Az előadás jövedelmének egy része az Orsz. Gyermekvédő Ligáé lesz. Az előadásra az Uránia által kiadott éves hírlapírói tiszteletjegyek érvényben vannak.

(—) **A nagybírtok vámpolitikája.** A Társadalomtudományi Társulat e hó 4-én este félhat órakor tartandó ülésén dr. Szende Pál előadást tart a nagybírtok vámpolitikájáról.

(—) **A Magyar Földrajzi Társaság** ma este Lóczy Lajos egyetemi tanár elnöklete alatt felolvasó ülést tartott, amelyen Bánó Jenő mexikói főkonzul érdekes felolvasást tartott Mexikóról. A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta az érdekes előadást.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Harmadik nap. —

Az alagi tavaszi meeting mai harmadik napjának főszáma az 5000 koronával dotált Tavaszi handicap volt, melyet 11 pályázó közül jelöltünk, Kondor nyert meg Janek erőyes lovaglása mellett Wohlklang előtt, miként e befutót előre is megősioltuk. A papírforma különben ismét az egész vonalon fényesen bevált és starthoz állt jelöltjeink kivétel nélküli győztek.

Részletes eredmény a következő:

I. **Három éves nyeretlenek versenye.** Díj 1800 korona. Táv 1600 méter. 1. Gr. Pejacsevich A. sk. Lióne 52½ kg. (Pretzner), 2. gr. Baich P. hadnagy stpk. Carmela 55½ kg. (Smeida V.), 3. Fries J. pher. Váratlan 49½ kg. (Smutny). Futottak még: Vulkán (Heidt), Zsoldos (Pusztér), Éden (Ullrichshoffer), Topper (Nowanszky). Biztosan félhosszszal nyerve, két és félhosszszal harmadik. Tot.: 10:16, 20:23, 27, 27.

II. **Tavaszi handicap.** Díj 5000 korona. Táv 1200 méter. 1. Geist G. sm. Kondor 56 kg. (Janek), 2. Losonczy E. 4é stpk. Wohlklang 46½ kg. (Sciler), 3. Mr. Lincoln 3é pm. Pagony 48½ kg. (Pretzner). Futottak még: Héja (Fries), Pythia (Smeida V.), Fanfaron (Martinkovich), Mayenne (Paul), Ella (Heidt), Paula (Guttmann), Brave (Baumgartner), Vincenz Albert (Gulyás). Küzdelem után félhosszszal nyerve, egy hosszszal harmadik. Tot.: 10:22, 20:27, 33, 46.

III. **Visegrádi gátverseny.** Díj 1800 korona. Táv 2400 méter. 1. Br. Baich I. 4é stpm. Hairá 63½ kg. (Shejbal), 2. Mr. M. 4é pher. Koczás 63½ kg. (Pache), 3. Issekutz Gy. hadnagy 4é pm. Korhely 65½ (Hujber), 3. Vida T. 4é pm. Réve 63½ kg. (Vác). Futottak még: Banzai (Lovász), Panassus (Czárán Z.). Küzdelem után nyakhosszszal nyerve, négy hosszszal harmadik. Tot.: 10:20, 20:30, 42.

IV. **Jankovich-díj. Akadályverseny.** Díj 1800 korona. Táv 4000 méter. 1. Liptay B. 4é pk. Excellence 70½ kg. (Czárán Z.), 2. br. Baich I. 4é sk. Lelkem 68½ kg. (Sibrik főhadnagy). Futott még: Szikra (kítőrt, br. Eltz). Könnyen négy hosszszal nyerve. Tot.: 10:15.

V. **Gátverseny-handicap.** Díj 1800 korona. Táv 2800 méter. 1. Vida T. 5é pm. Oyama 67½ kg. (Shejbal), 2. Geist G. 4é szk. Vezess 60½ (Csompóra), 3. Sibrik S. főhadnagy 4é sm. Westminster 64½ kg. (Czárán Z.). Futottak még: Seerymphe (Huxtable), Mazette (Lovász), Boszorkány (Ribenszky). Biztosan egy és félhosszszal nyerve, félhosszszal harmadik. Tot.: 10:21, 20:28, 93.

VI. **Urlovas-handicap.** Díj 1600 korona. Táv 1400 méter. 1. Zombory R. 3é sk. Ballerina 65 kg. (Czárán Z.), 2. Rohonczy G. 3é pm. Fatia Negra 62 kg. (Wodianer), 3. Seprősi ménés 3é sm. Bakafántos 62½ kg. (Czárán J.). Futottak még: Acharnés (tulajdonos), Sunny Day (Krause), Haraszt (br. Eltz), Leontine (Kiss G.), Cora (Nádasky). Könnyen négy hosszszal nyerve, két hosszszal harmadik. Tot.: 10:18, 20:26, 48, 45.

() **A bécsi ügöző meeting** mai nyolczadik napjának eredménye:

I. **Marburgi díj.** Díj 2100 korona. 1. Inn, 2. Baronesse, 3. Jansen. Futottak még: Nikolo, Matador, Ifero, Siess P., Rebeka, Darabant. Tot.: 10:30, 20:32, 61, 114.

II. **Harry G. díj.** Díj 2500 korona. 1. Kontrás S., 2. Johanna L., 3. Ferencz. Futottak még: Eboli, Erzsike. Tot.: 10:30, 20:33, 80.

III. **April handicap.** Díj 2500 korona. 1. Norma, 2. Aufpasser, 3. Fred Warwick. Futottak még: Admiral, Champion, Bourbon, Lord Simon, Sashalom, Hertha. Tot.: 10:90, 20:49, 33, 59.

IV. **Egyleti díj.** Díj 5000 korona. 1. Charley, 2. Bluff, 3. Bruder Straubinger. Futottak még: Grete N., Rabló P., Liselotte. Tot.: 10:27, 20:29, 31.

V. **One Allen verseny.** Díj 1700 korona. 1. Dongó B., 2. Kedvesem, 3. Pepsí. Futottak még: Jelinek, Egmont, Dillon, Wuzerl, Heckenrose, Wetterhexe, Feri. Tot.: 10:75, 20:36, 27, 50.

VI. **Vigas handicap.** Díj 1700 korona. 1. Antrima, 2. Lucy, 3. Trick. Futottak még: Disciplin, Danusia, Wirklich, Buserl, Drache, Swell, Clo Clo, Phöbe. Tot.: 10:42, 20:32, 33, 34.

VII. **Urkocsis verseny.** Tdíj. 1. Zaza—Zawleja, 2. Ameryka—Bravo P., 3. Belle Bird—Fényes. Futottak még: Hornals—Hoidame, May Deputy—Montebello W., Kohinor—Attila, Szikra P.—Ékes, Coralie—Donau. Tot.: 10:20, 20:29, 31, 48.

(*) A Budapesti (Budai) Tornaegylet folyó évi április hó 5-én az I. ker., Attila-utca 2. szám alatti tornacsarnokában évszázó házi vívó-versenyt rendez, melyet a főváros kiváló amatőr- és mestervívói részvételével vívó-akadémia követ. Az akadémiában többek között résztvesznek Zulawsky Béla százados, Schenker főhadnagy, Szántay és Toókos hadnagyok, továbbá Borsody, Halász Zsiga, Leszák, Melichár és Schlotzer mesterek, kiknek közreműködése az ünnepély sikerét már előre is biztosítja. A verseny délután három órakor; az akadémia este hét órakor kezdődik. Belépődíj nincs. A rendező egyesület vendégeket szívesen lát.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A Polónyi—Lengyel pör. A budapesti büntető törvényszék elnöke ma közzétett szolgálati beosztásával a Polónyi—Lengyel sajtópör ítélőtanácsát a következőképpen alakította meg: Elnök: Zsitvay Leó; szavazóbírák: dr. Sárkány Lajos törvényszéki bíró, az esküdtbírók helyettes elnöke és dr. Mikovich Lajos törvényszéki bíró. A jegyzőtisztet dr. Jánossy Aurél, dr. Surányi Ferenc és dr. Margalits Ede törvényszéki jegyzők látják el. A vádhatóságot dr. Balás Elemér kir. ügyész fogja képviselni, aki a Polónyi—Heltai ügyben is képviselte a közzéadott. A tárgyalásra külön belépőjegyeket bocsátanak ki.

§ Novák Sándor öröke. A budapesti ügyvédi kamara április 29-én tartja rendkívüli közgyűlését, amelyen az ügyvédi kamarai pénztárnoki állást: Novák Sándor örökét fogják betölteni. Az ügyvédi kamara ellenzéki pártja: az új ügyvédi párt e hó 3-án, pénteken este 9 órakor a Magyar világ kávéház külön termében tartja értekezletét, melynek tárgya lesz a párt állásfoglalása a pénztárnoki állás betöltése tárgyában. A párt a közgyűlésen a pénztári ellenőrzés szigorítását célzó indítvánnyal lép fel.

§ Alvinczi könyve. A midőn Alvinczi Sándor nagyváradi reáliskolai tanár az elmúlt évben kiadta „A magyar középiskolák állapota” című nagy felütést keltett könyvét, a Nagyszombati Hírlap cikket írt róla, amely kivonatossan ismertette a könyvet. Az ismertetés szerint a nagyszombati érseki főgimnázium tanárai közül többen magukhoz hívták tanulóik anyját s ha szép volt, választást engedtek nekik a maguk vagy a fiuk bukása között. E könyv miatt Alvinczi Sándort pénzbüntetésre ítélték, az érseki főgimnázium tanári testülete pedig sajtópört indított a Nagyszombati Hírlap ellen is, amelynek szerkesztőjét Salgó Károlyt, a pozsonyi esküdtbíró rágalmazás miatt 300 korona pénzbüntetésre ítélt. A kir. Kuria ma egy havi fogságra emelte fel a vádlott szerkesztő büntetését.

Nyilt-tér

§ Rovathon közzétételért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

THE GRESHAM

Életbiztosító Társaság Londonban.

ALAPITTATOTT 1848.

Magyarországi Igazgatóság Budapesten

V., Ferencz József-tér 5—6. (saját palotában.)

Köt életbiztosításokat a legkülönbözőbb kombinációk szerint, előnyös díjak és feltételek mellett. A Gresham

kötvényfeltételei kiválóan liberálisak.

Kölesönök ledezetére szolgáló kötvényei

azonnal nyújtanak fedezetet
öngyilkosság vagy párba
ugyszintén bírói ítélet

olyan beállott halál esetében.

A kötvények megtámadhatlanok és el-
évülhetlenek.

Vagyoniállás 1908. december 31-én 229,540.515.48 K
Érvényben levő biztosítások — 600,000.000.—
Biztosított feleknek kifizetett — 571,800.000.—
Magyar értékek, elhelyezett díjtartalék 25,940.909.10

Aki az **ÜSTÖKÖS-re**, hazánk legjobb élclapjára, most háromnegyedére (áprilistól—decemberig) 9 koronával előfizet:

**ingyen kapja az Üstökös
1907. évi teljes bekötött évfolyamát.**

(600 oldal vicc, kép-humorok, stb.) — (Az 1908. január—márciusban megjelent számokat, köztük az 56 oldalas 50 éves jubileumi számot ingyen utána küldjük).

Czím: Üstökös - Budapest.

2 teljes évfolyam csak 9 korona.

Az „Egyetértés” előfizetői, ha ezen minőségükre az utalványszelvényen hivatkoznak, kedvezményesen áron (Negyedévre 2 kor. Félévre 4 kor. Háromnegyedévre 6 kor.) fizethetnek elő, ez esetben azonban csak az 1908. évi jan. márciusi számokat kapják.

KÖZGAZDASÁG.

Ankét a szeszkontingens ügyében.

Budapest, április 2.

Lapunk mai számában már megirtuk, hogy a pénzügyminiszter április 9-ikére hívta össze azt a szaktanácskozást, melynek feladata lesz a szeszkontingens felosztása és a szeszadó emelése tekintetében javaslatokkal szolgálni a pénzügyi kormány-nak. Wekerle pénzügyminiszter — mint értesülünk — tizenkét kérdőpontot terjeszt a szaktanácskoz-mány elé. Amint az alább közölt kérdőpontokból ki-tünik, a pénzügyminiszter elejtette azt a tervet, hogy az ipari gyárak kontingensét teljesen megváltsa; pénzügyi akadályai vannak az ipari kontingens ki-sajátításának. A kérdőpontok csak „apasztás”-ról szó-lanak és aránylagos leszállításról. Eddig nem han-goztatott eszmére is bukkanunk a kérdőpontokban s ez a mezőgazdasági szesztermelés decentralizá-cziója, ami feltétlenül szükséges is. Mint értesülünk, az érdekelt szeszipari körök élénk várakozással te-kintenek a szaktanácskozomány elé. A pénzügyminis-ter a tanácskozomány elé a következő pontokat ter-jeszti megvitatás végett:

1. A magyar szent korona országainak terüle-tére nézve a szeszkontingens — figyelemmel a ki-egyezési szerződés XIII. cikkében foglalt határoz-mányokra — milyen mennyiséggel lenne megáll-a-pítandó abban az esetben, ha az ecetkészítéshez adómentesen használt szesz a kontingensből kivéte-tik és a szeszadónak tétele felemeltetni fog?

2. A már létező és kontingentált szeszifőzde-eknek egyénekenkénti kontingense az újabb általános kiosztás alkalmával minő alapon állapítottassék meg az ipari szeszifőzdeknél és a mezőgazdasági szeszifőzdeknél iövben szintén a kontingens-szesz megelőző leg-nagyobb évi termelésének arányában történjék-e fel-osztás?

3. Az újabb felosztás úgy, mint eddig, 10 évre kiterjedő hatályúval, avagy ennél rövidebb s milyen tartalmu időre történjék?

4. A mezőgazdasági szesztermelés fejlesztése ér-dekében — figyelemmel egyúttal az ipari szeszter-melés gazdasági jelentőségére és az ipari szeszifő-zdeknél a szesz értékesítésére gyakorolt befolyására is — milyen mennyiséggel volna a mezőgazdasági szeszkontingens fokozandó, illetőleg az ipari szesz-kontingens apasztandó?

5. Ez az apasztás milyen évi részletekben és minden egyes ipari szeszifőzde kontingensének arány-lagos leszállítása, vagy egyes szeszifőzdeknél kontin-gensének kisajátítása útján történjék-e, avagy minő egyéb feltételek és módok mellett?

6. Az újonnan keletkező mezőgazdasági szesz-ifőzde az eddig is érvényben volt módok szerint részletesséne-e s e részletesséne mellett elbánás alá vétesséne azok a mezőgazdasági szeszifőzde; mely-ek eddig kontingens nélkül voltak üzemben?

7. A mezőgazdasági szesztermelés decentralizá-cziója érdekében az újonnan keletkező mezőgazda-sági szeszifőzde egyénekenkénti legnagyobb kontin-gense milyen mennyiségben volna megállapítandó s kívánatos-e a már létező mezőgazdasági szeszifő-zdekre nézve is ilyen maximumot megállapítani s mi-lyen mennyiséggel?

8. Az ipari szeszifőzdeknél kontingensék egyesítés iövben is megengedendő volna-e?

Ugyszintén megengedendő volna-e az, hogy újonnan keletkező, vagy már létező, de kontingense nem bíró mezőgazdasági szeszifőzde maga szerez hessen kontingens ipari szeszifőzdektől és az így szer-zett kontingens betudassék azon hányadba, melylye az ipari kontingens a mezőgazdasági kontingens nö-velése céljából apasztható lesz?

9. Tekintve azt, hogy az egyénekenkénti kontin-gensnek azon kisebbedése, mely az évi szeszkontin-gens leszállításából származik, kártalanításra igény nem állapíthat meg s az e részben jelenleg érvénye: törvény kivételesen az egyénekenkénti kontingens ki-sebbedésének csak azon részére nézve engedélye: kártalanítást, mely kisebbedés az eddig nem léte-zett, illetőleg kontingenssel nem bíró szeszifőzdeknél részletethetése céljából, vagy esetleg abból az okból következett be, hogy egyes szeszifőzdeknél kontin-gense kivételesen felemeltessék: az ilyen okokból a iövben bekövetkező kisebbedés esetén az elvonni kontingensért adandó s ha igen, mily összegű kár-talanítás?

10. A szeszkontingensnek az egyes termelési idő-szakokban bekövetkező felemelése vagy leszállí-tása esetében az egyes szeszifőzdeknél kontingense tekin-tetében minő eljárás volna alkalmazandó?

11. Az egyes termelési időszakokban rendelke-zésre kerülő pótkontingens kiosztásánál követendő eljárást szabályozó rendelkezések igényelne-e s minő irányban módosítást?

12. A gyümölcspálinka termelésnek a kontin-gens-szesz fogyasztására tapasztalt befolyására való tekintettel, ugyszintén figyelemmel gyümölcssterme-lésünk gazdasági jelentőségére és a gyümölcs érté-kesítésnek viszonyaira, kívánatos-e az, hogy a gyü-mölcspálinka megadóztatásánál alkalmazott általányo-zási rendszer továbbra is fentartassék?

Ujházy Ede — vasutigazgató. Szinte látjuk, milyen meghökkenéssel állanak meg a közgazdasági rovatok törzsköcs olvasói ennél a címmel. Mit keres a mester a számok és az üzlet rideg világában? Mit keres? ... Hát — üzletet. Ki hitte volna? Pedig ugy van.

A csupasz, a rideg valóság az, hogy Ujházy ebben a rovatban csak közönséges nagyreszvényes és így — vasutigazgató. Ennyi és semmi más. Még pedig a Nagyikindai HÉV. társaság igaz-gatója. Így vagyon megírva abban a kérvényben, amelyben a nagyikindai vasut-társaság cégbejegyzési engedélyt kér.

Hát ez nagy dolog. Hál' Istennek, a legkomo-lyabban az. Anyira az, hogy mi, akik pedig meg-szoktuk már azt, hogy a mester mőkáin naponkint mulassunk, ezuttal semmi kedvet nem érzünk arra, hogy mosolyogjunk rajta. Sőt csak most látjuk igazán, hogy a mester valóban egész ember, nagy em-ber. Érdemes is, kell is vele foglalkozni.

Nem közönséges dolog ez. Legalább nálunk ritkaság. Isten tudja honnét, miből keletkezett az a felfogás, de tényleg azt tartják, hogy az igazi bohémnek — soh' sincs pénze. Ami t. i. azt jelenti, hogy a pénz nem igen marad meg nála. Elkölti. Vagy ha el nem költi, ellumpolja. Nem gondol arra, hogy majd lesz idő, mikor munkaképtelen lesz. Ezért nagy nálunk a bohém-szegénység. Bátran nevezhet-nők — nyomornak is. Bizony, bőven ráférne min-den magyar bohémre a kétszer-kettő tudománya. De hát abban a szabad, iskola nélkül való iskolában, amelyben a mi bohémek nevelkednek, ezt a tudomá-ny: eddig meg nem tanulták. Antal inkább azt a másikat, amelyre a gombamódra termő korona-sző-vetkezetek tanítják. Csakhogy ebben az egyszerűben kétszer-kettő — tizenkettő. Még jó, ha csak tizenkettő. Hány szép dolgokra hivatott névtelen és — bátran hozzátehetjük — neves bohém pályája szakad meg évente ennek a furcsa egyszer-egyenek a megtanulásában! És mi, a rideg közgazdászok, mennyi szót és ténét fecsértünk már el abban a közös igyekezetünkben, hogy a mi bohémeket meg-tanítsuk arra a másik egyszer-egyre. Hasztalan! Mi nem imponáltunk a nagy tömegnek. De ezentul másképpen lesz. Hja, ha Ujházy csinálja, az — más. A mestert már nem szégyen követni a vérbeli bohémnek sem. És ha a mester azt tanítja önön élő példájával, hogy az igazi bohém egyál-talan nem követ el becsületbeli dolgot akkor, ami-kor nem költi el mindazt az utolsó árva garasig, amit keresett: akkor a tanítványai követni fogják. Ujházy iskolát teremtett a színjátékban, iskolát a társaságban és iskolát a szó-beszédben. Most iskolát

fog teremteni a bohémek gazdasági életében. És ez az iskola nem lesz kisebb értékű a legelsőbbnél. A mestert pedig kísérik az összes bohémek jókívánása legújabb szerepében, melyben Ujházy — pénzkapacitás.

A Fakereskedelmi r.-t. erdőbirtoka. Az arad-megyei árvaszék a gondnokság alatt álló Kintzig Béla földbirtokos konopi erdőségéből — jelentik Aradról — 300 holdat bérebe adott a Fakereskedelmi r.-t.-nak. A gyámhatóságnak ezt az intézkedését néhány ajánlattevő megfélebbítette a belügyminiszterhez, aki azonban jóváhagyta az árvaszék határozatát.

A Hitelbank czukorosztályának új vezetője. Már régebben jeleztük, hogy a Magyar Általános Hitelbank czukorosztálya legközelebb új vezetőt kap, miután Mauthner Alfréd, az osztály főnöke nyugalmába vonul. Ez a változás — mint értesülünk — most megtörtént. Ugyanis Mauthner nyugalmába vonult s az osztály vezetését Reh József, az osztály eddigi főnök-helyettese vette át.

131.000 korona ármentesítésre. A Körös—Tisza—Maros vidékének ármentesítő érdekelttségét örvendetes megjelölés érte. Az állam adóvisszatérítés címén 131.000 korona segélyt ad a társulatnak, miáltal az abba a kedvező helyzetbe került, hogy a töltések kiépítésére felvett 10 millió kölcsönt abból törlesztheti s így az ártérítési költségek, az érdekelttség nem kis öröme, kisebbednek.

Új német kölcsön. Berlin gyakorta szolgál az utóbbi napokban érdekes pénzügyi hírekkel. Tegnapi kamatlábnak egy százalékkal való leszállítása, ma az új német birodalmi kölcsön kibocsátása ad bő anyagot a tőzsdei beszélgetésre. Berlinből ugyanis ma azt jelentik, hogy az ottani pénzügyi körökből kiszivárgó hírek szerint a német birodalmi kölcsön kibocsátása küszöbön áll. Kibocsátás alá kerül 400—500 millió márka névértékű 4%-os porosz konzol és 250 millió márka német birodalmi kölcsön, összesen 650 millió márka értékben, melyet a porosz pénzügyminiszternek átadni a kibocsátási árfolyamot 99.50-re becsülik. A kölcsön elhelyezésére ugyan csak az a német bankszindikátus vállalkozik, amely a legutóbbi német kölcsönt is lebonyolította. Inkább hazafiasságból, mint nagy pénzügyi haszonért, mert erre nem igen van kilátás.

Az új ipartörvény és az ipartestületek. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter az új ipartörvény-tervezetet megküldte az összes ipartestületeknek, hogy azt tanulmányozzák, észrevételeiket és a gyakorlati élethez alkalmazkodó javaslatokat tegyék meg, lehetőleg harmincz nap alatt, hogy ezek az egybehívandó szaktanácskozmány foglalkozhassék. Az aradi ipartestület legutóbbi közgyűlése azon kérelemmel fordult a miniszterhez, hogy tekintettel a nagy anyagra, az észrevételezési időt hosszabbítsa meg hat, vagy nyolcz héttel és a szaktanácskozmányt csak ennek elteltével hívja össze. Barabás Béla orsz. képviselő az aradi ipartestület kérelmét ma adta át Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek azzal, hogy tekintettel arra, hogy a kivánság teljesítése nemcsak az aradi iparosokat, hanem az összes hazai iparosokat érdekli, a halasztást közzelvetlenül adja meg valamennyi ipartestületnek. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ennek teljesítését készséggel megígérte.

Csatáry Frigyes kitiintetése. Tegnapi számunkban megírtuk, hogy dr. Csatáry Frigyes nyugalmazott államvasuti igazgató-helyettes a király udvari tanácsossá nevezte ki. A kitiintetett kiváló és nagy szaktudású férfiút, aki erejét, tudását, szorgalmát mindig a közügyeknek szentelte, ma számtalan tisztelője és barátja kereste fel, hogy szerencsét kívánjanak a megérdemelt kitiintetéshez.

Nemzetközi tejjgazdasági kongresszus Budapesten. Ismeretes dolog, hogy a jövő évben Budapesten tartják meg a negyedik tejjgazdasági kongresszust. Az előkészítő bizottság József főherceget kérte fel a kongresszus védnökségére, aki most értesítette a bizottságot, hogy a védnökséget elfogadja. A budapesti kongresszus programját legközelebb Bécsben, Brüsszelben állapítja meg a nemzetközi tejjgazdasági szövetség választmányja. Az érdeklődők tájékozására fölvilágosítással a kongresszus titkári hivatala (Budapest, V., Országház-tér 11.) készséggel szolgál.

A beruházási törvényjavaslat a király előtt. A legújabb politikai események a közfigyelmet elterelték arról a nagyjelentőségű beruházási programról,

melyben annak idején Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter közlekedésügyünk egész reformját felölelte. A kereskedelemügyi miniszteriumban azonban serényen dolgoztak a megfelelő javaslatokon, úgy, hogy Kossuth legutóbbi bécsi kihallgatásakor már bemutatta ő felségének is a törvénytervezeteket, melyekhez megszerezte az uralkodó előzetes hozzájárulását is. E törvényjavaslatok között mindenestre legfontosabb az, amelyik a Magyar Államvasutak nagyszabású beruházására vonatkozik s amelynek rendelkezései több esztendőre kiterjedő munkálatokat foglalnak magukban. Nem kevésbé fontos a kassa—oderbergi vasut magyar vonalain szükséges beruházásokra és a vasut elsőbbségi kölcsönre vonatkozó törvényjavaslat. A kassa—oderbergi vasut — amint azt már régebben és részletesen megírtuk — felhatalmazást kér a törvényhozástól 42 millió korona kölcsön felvételére. Ezt az összeget nemcsak a vasut magyar vonalain már elodázhatatlanná vált beruházások költségeire szánták, hanem ebből fogják kifizetni a vasutat terhelő drága kamatozású függő kölcsönöket. E két törvényjavaslaton kívül a vasárnapi munkaszünet, a védjegy és mintaoltalom, a vicinális vasutakra vonatkozó törvényjavaslat is teljesen elkészült, úgy, hogy Kossuth Ferenc ezeket is a király elé terjeszthette. Ezek a törvényjavaslatok a kereskedelemügyi kormány nagy munkájának felette fontos eredményei, amelyek az ország kereskedelmének, iparának és gazdaságának nagy érdekeit szolgálják és pótolni fogják régebbi időknek ama mulasztásait, amelyeknek eddig az egész ország vallotta kárát.

Szociális tanfolyam. A Magyar Gazdaszövetség szociális tanfolyamán ma Rosenberg Augustus az anyaság védelméről tartott előadást. Behatóan ismertette az anyaság védelméről szóló törvénytervezet alapelveit. Utána dr. Bernolák Nándor tartott előadást a társadalom kötelességeiről a büntetőpolitika terén. A szociális tanfolyamot holnap rekesztik be.

Elek Pál a temesvári gyufagyár r.-t. elnöke. A Temesvári Első Gyújtó-, Kocsikenőcs- és Vegyetechnikai Gyár Részvénytársaság tegnap tartotta X. rendes közgyűlését dr. Telbisz Károly udv. tanácsos, polgármester, intézeti elnök elnöklése alatt. Intézeti elnöknek — jelentik lapunknak — újra dr. Telbisz Károly udv. tanácsos, polgármester választott meg. Az igazgatóságba beválasztottak: malomszeghi Elek Pál, Lui Nándor, Szana Szigmond, Karner Lajos, Neubauer Gyula, Rotter Márk és Csasznek József. A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülés elnök-igazgatóvá egyhangulag malomszeghi Elek Pál udv. tanácsost, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatóját választotta meg.

A győriek kérelme. A Győri Kereskedelmi és Iparkamara javaslatot tett az államvasut igazgatóságának, hogy a reggel 7 óra 45 perczkor Győrbe érkező 14. számú személyvonatot továbbítsa Bruck-Királyhida állomásig, amivel kitöltené azt a hézagot, amely ma a reggel 4 óra 50 perczkor és a délután 11 óra 45 perczkor induló személyvonatok közt fennáll. Az igazgatóság elutasította ezt a kérést. Ez ellen a kamara ma föllíratot intézett Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben kimutatja, hogy Győr városa kereskedelmének teljesítése mennyire nélkülözhetetlen a Moson vármegyei községekkel fennálló összeköttetések lebonyolításához. Kimutatja a föllírat, hogy a közlekedés hiányossága miatt a vidék további elhanyagolásával tért nyitunk a szomszédos országok versenyképesítésének. A föllíratot csatolták a Győri Kereskedelmi Társaság körvényét.

Gazdák a kereskedők ellen. Hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy agrár körökben a magyar kereskedelem jogos érdekei ellen hol nyíltan, hol pedig burkoltan panaszos és gyanúsító szavak hangzanak föl. Olybá tűnik föl a dolog, mintha tervszerűleg, megrendelésre történnének ezek a kirohanások, melyeknek éle az ellen a kereskedelem ellen irányul, melynek első sorban állana jogában fölpanaszolni azt, hogy úgy az Ausztriával való kiegyezés, mint a szerb szerződés megkötésének huzavonája miatt ő szenvedett legtöbbet a magyar közgazdasági ágazatok között. Fölhányják azt, hogy pénzügyi és kereskedelmi körökben a ma tagadhatatlanul

megnyilatkozó kereskedelemellenes irányzat egyszerű-máskor szóvá tevődik. Fél nekik, hogy a kereskedelmi és ipari körök nyíltan, elfogulatlanul merészelik hangoztatni, hogy az új perrendtartás, az adóreform, a szerb határzár, a vasuti zavarok békítőlag hatnak a kereskedelmi fejlődésre, közben meggyanusítják a sajtót is, mely szerintük uszályhordozója a merkantilis elemeknek. Az agráriusok szócsöve ma „A kereskedők ellen” című cikkben foglalkozik a kereskedőkkel s a többek között ezeket mondja: „A merkantillista urak, kiknek csatlósai a sajtóban uton és útfélen beszélnek és sápitoznak a reakciós agrártörekvésekről, kik a modern élet és eszmék hamisítatlan lovagjainak vallják magukat és mint ilyenek állítólag hűvei, harcosai mind haláláig az egyenlőség és szabadságnak: nem a kereskedelem jogos érdekeinek sérelmére, nem a kereskedelem degradációján, hanem azon jajgatnak, mert veszedelemben vannak bizonyos édes és régen élvezett kiváltságok és beállhat az is, hogy a működés szabadságát korlátok közé kell fogni a nemzeti érdekek és más rétegek jogos kívánalmai miatt. Azt feledni, hogy ez országban a kereskedőkön túl még mások is vannak, bizonyára még sem lehet.” A tisztességes kereskedelmi irányzat hűvei ezt soha sem feledték ebben az országban, sőt fennhangon hangoztatták mindig, hogy a mezőgazdaság jó vagy rossz sorsa, helyzete szerint irányul a kereskedelem boldogulása is. A kereskedők ellen irányzott ily vádaskodásoknak — konstatálnunk kell — nincs sem élük, sem erejük s bizvást napirendre térhetünk fölöttük.

Az erdők kizsákmányolása ellen. Közismert dolog, hogy egyes vállalkozók valóságos kiuzsorázták sok vidék erdőségét s ráadásul még a föltételül csak erdőtalajt a jóhízemű és földre éhes kizsákmányolók mezőgazdasági célokra adták el. Mivel így sok vidéket megfosztottak véderdeiktől is s a hiányzó kizsákmányolók is érzékeny veszteséget szenvedtek, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter most erélyes intézkedéseket fogantatott. Ezek szerint nem szabad a jövőben megtörténnie annak, hogy az élelmes vállalkozó, miután az erdők fakésletét előnyösen kihasználta, az erdősisítés kötelezettsége alól kibújjon és azt a vásárló kizsákmányolókra áthárítsa. Szigorú felelősség terhe alatt utasítja a miniszter az erdőfelügyelőseket, hogy a visszaélések megakadályozása érdekében a legéberebb figyelemmel kísérjék a vágási területek gazdasági kihasználását. Ahol törvényellenes gazdálkodást tapasztalnak, vagy akár ilyennek tervbeveteléről tudomást szereznek, azonnal a legerélyesebben lépjenek közbe, hogy a vásárolni szándékozó kizsákmányolók az erdők fentartására vonatkozó törvényes rendelkezésekről, azok megszegésének következményeiről idejekorán felvilágosítsanak és amennyiben a kizsákmányolók érdekeinek az erdővásárlás már előrelátáson nem felel meg, azok a vásárlástól visszatartassanak. Elrendeli azt is a miniszter, hogy ahol már egyes kirtott erdőkben, melyek talaja mezőgazdasági művelésre alkalmas, a fentebb jelzett káros üzem megindult, azt azonnal szüntesse be s intézkedjék az iránt, hogy a törvényellenes cselekvés megtorlottság s az erdősisítési munkálatok, úgy, amint azt a törvény előírja, haladéktalanul megkezdődjenek.

A koronajáradék párisi jegyzése. Jeleztük régebben, hogy a magyar koronajáradékot Párisban jegyezni fogják. Most egy párisi távirat azt jelenti, hogy Cailloux pénzügyminiszter megtagadta a jegyzéshez való hozzájárulását. Állítólag Khevenhüller nagykövetet is értesítették már a végleges határozatról. A párisi coulisse-ban már eddig is volt forgalom a magyar koronajáradékban, de arról szó sem lehetett, hogy az u. n. parkett-értékek között jegyezzék a koronajáradékot, mert ott csak aranyban fizetendő papírok szerepelhetnek s csak arról volt szó, hogy a coulisse-ban jegyezzék a papírokat.

Debreczen jószágállománya. Az ország összes városai közt Debreczennek van a legértékesebb és legnagyobb jószágállománya. A földmívelésügyi kormány rendeletére a jószágállományt összeírták. Az összeírás eredménye — írják lapunknak — a következő: A szarvasmarha állományban van: tenyészbika 56, egyéb 326, növendék 3504, tehén 8372, üsző 5586, ökör 2540, tinó 2551; a loállományban van: községi 42, állami 11, magán 142, kancza 4662, herélt 2883, csikó 2443; sertésből: tenyészkan 267, felnőtt 9468, növendék (malacz) 14870; juhból tenyészkos

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorbetegségek és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza

Kis üveg 40 fillér.

Nagy üveg 60 fillér.

605, felnőtt birka 23.989, növendék (bárány) 9615; számár, felnőtt 32, csacsi 2, öszvércsikó 4; kecske (felnőtt) 32, növendék (gida) 5. A közös legeltetésre szolgál 42.000 hold hortobágyi gyepek és 8000 hold erdei legelő.

Gerbaud cég — részvénytársaság. Már régebben írtunk arról, hogy Gerbaud a céget családiának közreműködésével részvénytársasággá alakítja át. Ez az ügy most már annyira előrehaladt, hogy a részvénytársaság „Kugler Henrik utóda, Gerbaud Emil részvénytársaság” cég alatt 3 és fél millió korona alaptőkével legközelebb megalkul. Az igazgatóságba — a többek között — a következők választatnak be: Gerbaud Emil, Gerbaud Emilné és Elischer Vilmos, aki veje Gerbaudnak. Az új részvénytársaság befizetési helye a „Hermes” magyar általános váltóüzleti r.-t.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

25.000 koronát nyert: 93136.
20.000 koronát nyert: 90638,
15.000 koronát nyert: 18193
5000 koronát nyertek: 34614 54025 94410 105426.
2000 koronát nyertek: 3167 14926 24263 27340
33785 34592 48998 61675 67370 68664 71446 71076
76881 82821 82463 92690 97261 105964 106262 121869.
1000 koronát nyertek: 3620 10442 12262 12786
1553 15224 17872 20206 20437 23625 31576 32815
33768 36472 37475 38330 39694 40406 41309 43302
43210 46189 47009 52845 52541 53501 54499 56118
60174 64460 64556 66323 67405 72424 72670 75540
78098 78914 78911 79107 80000 81121 81423 99640
99627 101189 102294 103269 103972 106540 107822
110643 113873 117857 117271 119515 121356 123444
124265.

500 koronát nyertek: 567 929 962 1084 3442 5531
8877 10253 11170 11063 12284 14509 14439 16487 17569
17581 22400 23687 27375 27030 29322 30593 31001
31731 33069 35333 36310 36274 36524 38804 41800
42963 45045 49031 49950 50078 51625 53688 57602
57413 58578 60962 60816 61819 62998 64643 65614
65956 69815 69683 70922 70540 70529 71947 71384
72611 79799 81852 82742 83413 87559 89281 90240
91442 91252 93319 97122 97199 101097 101211 102087
103311 104140 106557 108506 110308 112942 113145
114941 115311 116058 120327 120889 121745 122977
123714 123791.

Benkő sorsjegye bankó! Mindinkább kedveltebb lesz a Benkő Bank (Budapest, Andrásy-ut 60.), mert a 2 nyereményen, az 5000 és 10000 koronán kívül ma a 25.000 koronás főnyereményt nyerték a Benkő Bank szerencsés nyertői a 93136 számú sorsjegyen.

Minden nap egy főnyeremény! A mai húzás 20.000 koronás főnyereményét 90638 számú sorsjegyre Gaedice bankház (Kossuth Lajos-utca 11.) szerencsés vevői nyerték.

A 25.000 koronás főnyereményt a 93136 számú sorsjegy, melynek egyrészét Bogdány S. Fővárosi Sorsjegyiroda r. t. (Károly-körút 20.) adta el, nyerte.

Sztrájkolnak a berlini terménytőzsdék. Azt a meglepő és szokatlan hírt kapjuk Berlinből, hogy az ottani terménykereskedők elhatározták, hogy sztrájkolnak, vagyis nem mennek a terménytőzsdére. Erre az elhatározásra az adott okot, hogy a politikai pártok megegyezése következtében a tőzsdét úgy akarják reformálni, hogy ott a gabonaizület lehetetlenné válik. A tegnapi tőzsdén már csak a régi üzleteket bonyolították le. A kereskedők elhatározták, hogy ha az új tőzsdetörvényben a gabonaizület kellő jogvédelmet nem nyer, felszámolnak. E hír Budapesten meglehetősen nagy érdeklődést keltett s a tőzsdén nyomban kialakult az a vélemény, hogy hasonló körülmények között ugyanerre az utra lépének Budapesten is.

A Mezőgazdasági Múzeum új épülete. A városi Széchenyi-szigeten, ahol a történelmi épületszomsorban a Mezőgazdasági Múzeum foglalt helyet, egy újabb épületet emelnek, amelynek bejárója a híres építészeti remek, a jáki templom kapualjának másolata lesz és az egész késői román stílusban épül. Ebben az új épületben kényelmes helyiséget fog nyerni a múzeum gazdag könyvtára. Itt lesznek a modern igényeket teljesen kielégítő laboratóriumok és stúdiók is. Az építkezés annyira előrehaladt, hogy nyárára berendezkedhetnek.

Kamatláb-mérséklés. A svéd birodalmi bank holnaptól kezdve a kamatlábát 6½%-ról 6%-ra mérsékli.

Az Osztrák-Magyar Bank állása márczius 31-én ez volt: Bankjegyforg. 1.835.334.000 (+129.412.000) korona, érczkészlet 1.486.350.000 (—4.171.000) korona, leszámítolási tárcza 534.896.000 (+131.329.000) korona, lombardkölcsonök 82.116.000 (+2.590.000) korona, admentes bankjegyek 51.015.000 (—133.584.000) korona

A prágai hitelbank közgyűlése. Prágában a mezőgazdasági hitelbank ma délelőtt tartotta közgyűlést, amelyen az 541.000 korona tiszta nyereség hovatfordítására vonatkozó igazgatósági javaslatokat egyhangulag elfogadták és 5%-os osztalék fizetését határozták el.

A „Foncière” biztosító mérlege. A Foncière, Pesti biztosító-intézet április 11-én fogja az évi rendes közgyűlést megtartani. A zárszámadásokból, melyeket az intézet az 1907. évre vonatkozólag nyilvánosságra hozott, a következő lényegesebb számadatokat vesszük át: A múlt évi díjbevétel a törleszték levonása után az elemi- és balesetbiztosítási ágazatokban 11.869.863 korona 46 fillért és az életbiztosítási ágazatban 4.113.966 korona 54 fillért, összesen tehát 15.983.830 koronát tett ki, míg a későbbi években esedékes tűz- és balesetárazatbeli díjkötelezvények és díjváltók összege 28.752.254 korona 05 fillérre rugott. Az életbiztosítási összállomány az elmúlt üzleti évben 94.049.695 korona tőkét és 38.359 korona járadékösszeget tett ki. A díj- és nyereség tartalékalapok, valamint a díjáhozatok 26.275.375 korona 82 fillért tesznek ki. Az intézet összes tartalékai a nyereségtartalék ez idei javadalmazása után 1.694.161 koronával szaporodtak. Az intézet tőkét a képviselőségeknél lévő készpénzállomány, a folyószámla követelések és a képviselőségek és feleknél kinnlevő egyenlegek bevonása nélkül a következőképp vannak elhelyezve: Pénztári készpénzállomány az intézet központi székhelyén 156.940 korona 86 fillér, hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál lévő követelésekben 3.714.340 korona 81 fillér, az intézet budapesti és bécsi tehermentes házaiban 3.080.000 korona, állampapírokban, vasuti részvények és elsőbbségi kötvényekben, valamint óvadékképes záloglevelekben 15.270.282 korona 98 fillér, tárczabeli váltókban 395.926 korona 04 fillér, jelzálog-kölcsönben 15.833 korona 80 fillér, az intézet életbiztosítási kötvényeire adott kölcsönökben 3.403.930 korona. Az 1907. évre kimutatott 268.107 korona 58 fillér nyereségből, részvényenként 14 korona (7%) osztalék kiizetése fog indítványba hozatni.

Az Angol Bank állása. Össztartalék 29.267.000 (—1.684.000), bankjegyforg. 28.906.000 (+644.000), bankkészlet 39.723.000 (—1.040.000), váltótárca 34.438.000 (—2.810.000), magánosok követ. 43.464.000 (—240.000), kincstár követ. 15.600.000 (—4.243.000), bankjegytartalék 27.856.000 (—1.713.000).

A Francia Bank állása. Készpénzkészlet (arany) 2.766.240.000 (+1.737.000), készpénzkészlet (ezüst) 901.739.000 (—6.146.000), váltótárca 1.255.555.000 (+260.369.000), bankjegyforgalom 4.876.289.000 (+151.883.000), magánzámlák 512.561.000 (+70.024.000), kincstári követelés 176.559.000 (—44.484.000), összes előlegek 565.460.000 (+11.824.000), kamat és leszámítolási jövedelem 12.495.000 (+828.000). A bankjegyforgalom aránya a készpénzkészlethez 75,22.

Az Adria hajói. Az Adria magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság gőzösei közül kedden az Adria Fiuméből Gibraltárra és Tangerbe indult, szerdán a Stefánia Glasgowból, a Matlekovits Bordeauxból, a Szeged Rouenből Fiuméba érkezett.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

DR. HÖNIGIZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógyítványok:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényrel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. o. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig
Kezelés egész napon át. — Kíváncsa prospektus

Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, Idegcsábák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, hughyavas lerakódások, izületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Ehniaá czukotbaj, vérszegénység, Bőrbojok. Bőrvlszketeg Hajbetegségek (Hajhullás kopaszság).
Aranyeres csomók.

TŐZSDÉK

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTEKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

A tegnapi szilárd irányszat a mai üzlet kezdetén folytatást nyert. Az összes határidők emelkedő árfolyamokkal kerültek forgalomba és csak később, midőn kiderült, hogy a felmondott buzamennyiségek ma is csak nehezen találhatnak átvevőre, gyengült meg az irány és az árak ismét lefelé gravitáltak. A mai felmondás 152.000 mázsa búzából, 1000 mázsa rozsból és 18.000 mázsa zabból állott. Eddig összesen 40.000 mázsa búzára találkozott átvevő, a többit ismét prolongáltatták 6 fillér napidíjért.

A készáruipiaczon 11.000 mázsa buza kelt el, melyért 10 fillérrel többet fizettek. A malmok közül alig 1—2 vesz részt a vásárlásban, mert a lisztüzlet még mindig rossz. Rozs szintén 10 fillérrel drágább, nagyon csekély forgalom mellett. Árpa, tengeri, zab lanya.

Eladatott:

Buza, Tiszavidéki: 1000 mm. 77 kg. 23.70 korona, 100 mm. 77 kg. 23.— korona, 500 mm. 76.5 kg. 23.60 korona, 500 mm. 76 kg. 23.60 korona.

Karczagi: 500 mm. 76.5 kg. 23.50 korona.

Pestvidéki: 1300 mm. 77 kg. 23.40 korona, 2170 mm. 75.2 kg. 23.10 korona.

Felsőmagyarországi: 300 mm. 77 kg. 23.20 korona, 500 mm. 76.7 kg. 23.40 korona, 500 mm. 77 kg. 23.40 korona, 650 mm. 79.5 kg. 23.40 korona.

Bácskai: 200 mm. 76 kg. 23.20 korona.

Raktárból: 2000 mm. 78.3 kg. 23.46 korona.

Rozs: 200 mm. 21.10 korona, 100 mm. 28.— korona, 250 mm. 20.80 korona.

Tengeri: 300 mm. 12.85 korona.

Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacra kötött:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. áprilisra 11.50, 11.52, 11.55, 11.48, 11.51

Buza 1908. májusra 11.60, 11.65, 11.68,

Buza 1908. októberre 9.84, 9.88, 9.87,

Rozs 1908. áprilisra 10.70, 10.72,

Rozs 1908. októberre 8.68, 8.69,

Zab 1908. áprilisra 7.44, 7.45,

Tengeri 1908. májusra 6.49, 6.46.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza 11.46—11.47

májusra buza 11.53—11.54

októberi buza 9.78—9.79

áprilisi rozs 10.70—10.71

októberi rozs 8.61—8.62

áprilisi zab 7.38—7.39

májusi tengeri 6.43—6.44

Délutáni forgalom.

Délután daczára a hűvös idő jelzésére, az árak visszamentek.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza 1908. áprilisra — — — — — 11.37—11.38

Buza májusra — — — — — 11.47—11.48

Buza új októberi — — — — — 9.79—9.80

Rozs 1908. áprilisra — — — — — 10.65—10.66

Rozs új októberi — — — — — 8.59—8.60

Zab 1908. áprilisra — — — — — 7.32—7.33

Tengeri 1908. májusra — — — — — 6.43—6.44

Buapesti gabonaforgalom.

1908. márczius 30-tól márczius 31-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza 8362 3000

Rozs 193 —

Árpa — 4157

Zab 4099 —

Tengeri 13649 5000

Liszt 460 15704

Korpa 3000 3685

Értéktőzsde.

Az értéktőzsdén ma tartózkodó volt az irányszat, aminek oka abban rejlett, hogy a külföldi tőzsdéről ma reggelre érkezett jelentések nem voltak kielégítőek, különösen a berlini jegyzéseket nem találták megfelelőeknek és így kedvtelenül, de azért körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel nyílt meg az előtőzsde. A forgalom folyamán barátságosan volt a hangulat és az áthúzódott a déli tőzsdére is, ahol mérsékeltén tovább gyengültek a jegyzések.

Az első külföldi jelentésekre némi lanyhaság volt észlelhető, miután a nagyobb bécsi eladásokra

a bányára
Rimamun
hanyaglat
emelked
kedett,
koronák
lárd vol
radt, es
részvén
nagyol

Elot
Köt
Magyar
államvas
560.—
zálogbar

Déli
Köt
hitelrész
vasut 68
vasut 5
—475.—
vasut 27
93.95.
468.—
Prá
trák hit
—10.—

Az
Osztrák
részvény
Rimamu
Osztrák
754.—

Be
Az irán
a kínál
majdn
Az esza
tettek,
godt vo
Jegy
rona, m
vidéki 1
korona

Uj-
csepeli
délivasu
10.85—

Arp
feldi 7.4
tőfelvid
győri 7.
tiszavidé

Ma
— k
korona.

Ma
7.90—8.
válogato

lődése m
a felmer
eligazít
felfogás
ditották.

hogy a
zelebb é
többi é
alapirány

radt. A
mokkal
állandóan

linből sz

11 ó
Osztr
Länderb
Elbavöl
Alpesi l
Májusi j
Orosz é
márka 1

1 óra
Osztr
Länderb
684.50,

a bányaeértékek gyengültek, ami a többi érték árfolyamára is kedvezőtlenebb befolyást gyakorolt. A Rimamurányi részvény ma négy és fél koronával hanyatlott. A Jelzálogbank részvény a tegnapi ár-emelkedés után a mai előtőzsdén továbbra is emelkedett, de a beállott realizációkra zárlatig 432.50 koronáig visszaesett. A helyi értékek piacán szilárd volt az irányzat, de a forgalom üzletelen maradt, csupán a Drasche, a Salgó, a Városi vasút részvényekben volt kötés. A Weitzer részvényekben nagyobb kínálat volt, mire a papírok visszaestek.

Előtőzsdé.

Előtőzsdé tartózkodó.
Kötötték: Osztrák hitelrészvény 649.75—649.25. Magyar hitelrészvény 754.25—773.50. Osztrák-magyar államvasut 685.—684.50. Rimamurányi vasut 563.—560.—. Magyar leszámítoló bank 476.—475.—. Jelzálogbank 436.75—433.50. Magyar koronajáradék 93.95.

Déli tőzsdé.

Déli tőzsdé gyengült.
Kötötték: Osztrák hitelrészvény 649.—. Magyar hitelrészvény 753.25—752.—. Osztrák-magyar államvasut 684.25. Déli vasut 142.50—142.—. Rimamurányi vasut 560.—559.—. Magyar leszámítoló bank 475.50—475.—. Jelzálogbank 434.50—432.50. Városi villamos vasut 272.—273.—. Magyar koronajáradék 93.85—93.95. Hazai bank 281.50. Kőszénbánya és téglagyár 468.—. Salgótarjáni kőszénbánya 571—573.—.
Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. április hó végére 24—26 K.

Utőtőzsdé.

Az utőtőzsdén élénk forgalom mellett kötötték: Osztrák hitelrészvény 648.75—651.25. Magyar hitelrészvény 752.—754.—. Jelzálogbank 433.50—434.—. Rimamurányi vasut 560.50—561.—. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 651.25. Magyar hitelrészvény 754.—. Jelzálogbank 434.—. Rimamurányi vasut 561.—.

SECSI GABONATŐZSDE.

Bécs, április 2. (Az Egyetértés távirata.) Az irányzat ma is gyöngye, a konzum téllensége és a kínálat tartózkodása következtében a forgalom majdnem teljesen szűntetelt. Az árak változatlanok. Az északamerikai piacok könnyű javulást jelentettek, a nyugat-európai tőzsdék irányzata nyugodt volt.

Jegyezettelt buza: tiszavidéki 12.20—12.70 korona, mosoni és győri 11.45—11.80 korona, tótfelvidéki 11.45—11.90 kor., déliavasuti 11.50—11.75 korona, marchfeldi 11.45—11.70.

Uj-rosz: tótfelvidéki 10.95—11.15 korona, csepeli 10.95—11.15 kor., pestmegyei 11.—11.25, déliavasut 10.85—11.05 korona különféle magyar 10.85—11.10 kor., osztrák 10.75—11.— korona.

Arpa: morvaországi 8.25 8.60 kor., marchfeldi 7.40—7.90 kor., bécsvidéki 7.90—8.50 kor., tótfelvidéki 7.—8.60 kor., csepeli —.—, győri 7.20—7.80 kor., déli vasuti —.— kor., tiszavidéki 6.50—7.— korona.

Magyar tengeri: régi 6.85—7.05, új —.— korona, cinquantin 8.10—8.50, új —.— korona.

Magyar zab: selejtes —.— kor., közepes 7.90—8.20 korona, elsőrendű 8.25—8.50 kor., válogatott 8.55—8.80 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, április 2. A parlamenti helyzet további fejlődése miatt tépült aggodalmak, dacára annak, hogy a felmerült nehézségeket a költségvetési bizottságban eligazították, ismét befolyást gyakoroltak a piac felfogására és a mai előtőzsdét is tartózkodásra indították. Alpesi bányarészvényekben ama hír folytán, hogy a finombádogárak tervezett leszállítása legközelebb életbelép, nagyobb eladásokat eszközöltek. A többi értékek forgalmában azonban a szilárdabb alapirányzat tovább is zavartalanul érvényben maradt. A déli tőzsdé nyugodtan, változatlan árfolyamokkal indult. Később a kulissz vezető értékei, állandóan csekély forgalommal alig változtak. Berlinből szilárdabb irányzatot jelentettek.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 649.50, Magyar hitel. 775.50, Ländlerbank —.—, Allamvasut 685.50 —.—, Elbavölgyi vasut —.—, Déli vasut 144.—.—, Alpesi bányatársulat 694.50. Rimamurányi 559.50, Májusi járadék 97.75, Magyar koronajár. 93.90, Orosz érték 92.85, Török sorsjegy 188.—, Német márka 117.57.

1 órákor jegyeztek:

Osztrák hitel 649.25, Magyar hitel 755.— Ländlerbank 437.50, Unio-bank 547.—, Allamvasut 684.50, Anglo-bank —.—, Bankverein —.—,

Déli vasut 144.—, Gözhajó 1031.—, Alpesi bányarészvény 694.—, Májusi járadék 97.70, Magyar koronajáradék 93.90, Török sorsjegy 188.25, Német márka 117.57, Elbavölgyi vasut —.—, Rimamurányi 560.—, Orosz járadék —.—, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. 435.—, Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, április 2. (Osztrák értékek zárlata.)

4.2 százalékos papír-járadék 97.75, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.25. 1860-as sorsjegy 150.15 Osztrák hitelsorsjegy 453.— Angol osztrák bankrészvény 298.50 Bécsi Bankverein 540.95 Osztrák-magyar bank 1720.— Déli vasut 143.50 Dunagözhajózási társ. 10.30 Dohány részvény 409.— Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bankv. 117.68 Osztr. Lloyd 421.— 4.2 száz. ezüst. jár 97.75—99.75, Osztr. koronajáradék 97.80, 1864-es sorsjegy 261.50, Osztrák hitelintézeti részvény 648.75, Union-Bank 545.— Osztrák Ländlerbank 437.85, Osztrák-magyar államvasut 683.60, Elbavölgyi vasut 426.—, Alpesi részvény 693.50, 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 240.15, Lipótkohó 469.—, Töröksorsjegy 188.—, Szilárd.

Bécs, április 2. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.75. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 148.50, Magyar hitelbank részvény 753.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 475.—, Rimamurányi 559.50, Magyar cukoripar 17.76, Adria hajózási részvénytársaság —.—, Magyar koronajáradék 93.90, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 64.—, Magyar nyer.-k. sorsjegy 191.—, Kassa-Oderbergi vasut részvény 364.50, Magyar jelzálogbank 433.—, Magyar keresk. bank —.—.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, április 2. (Tőzsdéi jelentés.) A newyorki tőzsdé tegnapi javulására és a legközelebbre várható új emissziók kedvezőbb megítélésére a tőzsdé emelkedő árfolyamok mellett élénk hangulatban nyílt meg, amely a meglehetősen nagy mértékben foganatosított visszavásárlásokra szilárd irányzatnak adott helyet. A későbbi folyamatban a kezdettől fogva korlátolt üzleti tevékenység ösztönzés híján majdnem teljesen megszűnt, ami kedvezőtlenül befolyásolta a tőzsdé árfolyamok növekedését. Az utolsó üzletóra irányzata a magánleszámitolási kamatláb alábbszállására ismét szilárd volt. Bányarészvények, amelyek Laurakohó kivételével magasabb árfolyamok mellett indultak, később gyengültek. Bankok túlnyomórészt szilárdak voltak, szintugy vasutak, amelyek közül csak Kanada Pacific részvények és lombardok voltak kedvezőtlenül diszponálva. Járadékok közül a 3%-os német birodalmi kölcsön 0.10%-ot nyert, gözhajós részvények némileg gyengülve, Lloyd részvények némileg magasabb árfolyamok mellett zárultak. A készpénzpiac iparértékei túlnyomórészt szilárd irányzatot követtek. Napi pénz 5—6%, magánleszámitolási kamatláb 4 1/2%.

Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék —.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.75, osztrák hitelrészvény 204.12, Déli vasut 25.76, orosz bankjegyek 214.—, 4 százalékos új orosz kölcsön 75.90, Disconto Commandit 175.50, Dinamit-truszt 162.25, Harpeni 195.50, Unifikált török járadék 95.90, 4.2 százalékos ezüst-járadék 97.60, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.75, Magyar koronajáradék 93.75, Osztrák-magyar államvasut 146.25, Bécsi váltóár 84.95, Olasz járadék —.—, Alt. villamosági Edison 200.—, Gelsenkircheni 188.25, Laurakohó 211.—, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) április 2. 4.2 százalékos papírjáradék 99.50, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.70, 4 százalékos magyar aranyjáradék 204.10, Osztrák hitelintézeti részvény —.—, Osztrák-magyar államvasut 146.40, Északnyugati vasut —.—, Bustiehradi vasut —.—, Londoni váltóár 20.39, Bécsi Bankverein 137.—, Villamos részvény 147.70, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.30, 4.2 százalékos ezüstjáradék 99.65, Osztrák koronajáradék 97.60, Magyar koronajáradék 93.80, Osztrák-magyar bank 123.—, Déli vasut részvény 25.40 Elbavölgyi vasut —.—, Bécsi váltóár 84.90, Páris váltóár 811.83, Union bankrészvény 139.90, Alpesi bányarészvény —.— Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) április 2. 4.2 százalékos ezüstjáradék 99.30, 1860. sorsjegy 152.70, Déli vasut 25.60, 4 százalékos Aranyjáradék 98.50, Osztrák hitelrészvény 205.50, Osztrák-magyar államvasut 146.20, Olasz járadék 103.30, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.50 Szilárd.

London, április 2. Angol consol —.—

Páris, április 2. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.65, Osztr. aranyjáradék 99.90, Magyar aranyjáradék 94.45, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 489.50, 4 százalékos Olasz járadék 103.50, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315.—, 5 százalékos marokkói járadék 512.—, 4 százalé-

kos 1890. Román kölcsön 94.75, 4 százalékos Kons. amort. román járadék —.—, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 93.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.37 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 512.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. —.—, 4 százalékos spanyol járadék 95.—, 4 százalékos unifikált török jár. 95.—, Török sorsjegy 179.75, Török dohányrészvény 441.—, Osztrák földhitelintézet 11.54 Osztr. Ländlerbank 481.—, Magyar jelzálogbank 469.—, Banque de Paris 14.58, Banque Ottomane 725.—, Osztr. magyar államvasut —.—, Déli vasut —.—, Meridional vasut 577, Keleti vasutak —.—, Waggon Lits —.—, Hartmann gépgyár 472.—, Rio Tinto 16.42, Sucrerie d'Egypte —.—, Tula 245.—, Thomson Houston —.—, Urikányi kőszén —.—, Chartered 18.—, De Beers 305.—, East Rand 81.50, Jagersfontein 83.50, Transvaal Consols —.—, Transvaal Land Company 44.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.—, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) 3/4, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (röv.) 3/16, Csek Londonra 251.25 Magánkamatláb 2 1/16, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Vágómarhavásár.

Budapest, április 2. (Braun József és fia jelentése az „Egyetértés” részére.) Felhajtott: 2008 darab Vágómarha és pedig 1310 darab magyar és tarka ökör, 447 darab magyar és tarka tehén, — darab bosnyák ökör, — darab bosnyák tehén, 126 darab magyar és tarka bika, — darab bosnyák bika, 12 darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly.

Származási hely szerint: — magyar marha, — darab bosnyák marha.

Változatlan nagyságu felhajtás mellett a helybeli szükséglet nagyobbodott, az irányzat élénk volt, az árak 2—3 K-val ném-ként emelkedtek. Ezen körülmény annak tulajdonítható, hogy a helybeli szükséglet nagyobbodott, s egy vidéki konzervgyár több mint 100 drb ökröt vásárolt.

Következő árak jegyeztettek métermázsánként elősúlyban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 70.—76.— koronáig, kivételesen —.—.80 koronáig, középminőségű 66.—70.— koronáig, silány minőségű 56.—64.— K-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 78—88 koronáig, kivételesen 92 K, középminőségű 70—76 koronáig, silány 56.—68.— koronáig. Magyar paraszt ökör legjobb minőségű 70.—76.— kor-ig, középminőségű 66.—70.— kor-ig, silány 54.—64.— koronáig. Magyar tehén legjobb minőségű 50.—70.— koronáig, kivételesen —.— koronáig, közép minőségű —.— koronáig, silányabb minőségű —.— koronáig. Tarka tehén legjobb minőségű 52.—74.— koronáig, kivételesen —.80 koronáig, közép minőségű —.— koronáig, silányabb minőségű —.— koronáig. Bika legjobb minőségű 62.—70.— koronáig, kivételesen —.74 koronáig, közép minőségű —.— koronáig, silányabb minőség 54.—62.— koronáig. Bivaly legjobb minőségű 40.—54.— koronáig, kivételesen —.— koronáig, közép minőségű —.— koronáig, silányabb minőségű —.— koronáig. Kicsontozni való marha 40.—48.— koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű —.— koronáig, közép minőségű —.— koronáig, silányabb minőségű —.— koronáig. Növendékmarha 25.—68.— koronáig. Mind 100 kilónként elősúlyban.

Serteskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, április 2-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 126—128 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 128—130 fillér. Könnyű (páronként 250 kg-ig) 130—132 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) — fillérig, közép (páronként 240— kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertésleltékszám: 1908. évi márczus 31. napján volt készlet 29578 drb., 1908 április hó 1-én felhajtott 38 darab, 1908. április 1. napján elszállított 175 darab, 1908 április 2. napjára maradt készletben 29441 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan csendes.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, április 2. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 711 darab sertés, 124 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 1167 darab sertés, 137 darab süldő, — darab malacz, összesen 1887 darab sertés, 261 darab süldő, — darab

malacz. Eladatott 989 darab sertés, 52 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 889 drb sertés, 209 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirtsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsúlyban 98-104 fillér, ételsúlylevonással — 124 fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 95-96 fillér, ételsúlylevonással 116-120 fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsúlylevonással 124-135 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással 124-136 fillérig, könnyű 220 kg.-ig 125-136 fillér, ételsúlylevonással — fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140-300 kgr.-ig — fillérig, ételsúlylevonással — fillérig. Belföldi süldő — fillérig, horvát süldő 94-108 fillér. Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendő.) A vásár irányzata lanya. Az árak változatlanok.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése. 1908. április 2-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap a drávántuli részeken, az Alföld déli megyéiben, meg a Bodrogköz tájékán jelentékeny eső esett (10-20 mm.-nyi) és ezenkívül még helyenkint fordult elő kisebb mennyiségű, csapadék. Az idő különben változókéony jellegű helyenkint élénk széllel. A hőmérséklet süllyedt és néhány fokkal alacsonyabb a normálisnál; maximuma: Tarcalon 15 C° és a minimuma: Tátrafüreden — 5 C° volt.

Tegnap délelőtt 10 h. 15 m. körül közeli földröngést jeleztek a budapesti és temesvári műszerek; továbbá ma reggel 7 h. — 8 h. között a budapestiek gyenge, távoli rengést jeleztek.

Prognózis a következő 24 órára:

Változókéony, szeles, hűvös idő várható sok helyütt — főleg délen — csapadékkal.

Allomás	Lágyulás mm 700 +	A hőmérséklet Celsiusus szerint	szélirány és ereje	Hőmérséklet	
				valószínű	csapadék mm
A. Szilványa	55.4	1.2	N	2	9
Ungvár	— 0	0.1	—	—	—
Késmárk	57.1	0.8	N	2	4
Losonc	59.5	7.1	—	4	10
Gyalla	57.5	0.7	NW	2	8
Budapest	56.5	3.6	NW	2	ny
Horány	59.3	3.2	N	3	4
Köszvény	58.7	4.0	NE	4	1
Pécs	57.1	8.4	NE	4	7
Zágráb	59.3	2.0	—	2	17
Pfinno	57.8	4.5	—	—	12
Szeged	54.9	4.1	N	1	4
Temesvár	59.5	4.6	N	1	5
Nagyvárad	53.2	4.1	NE	1	4
Kolozsvár	54.5	1.2	—	2	12
Nagycsanak	54.5	3.2	SE	1	2
Szatmár	—	4.4	NW	2	13
Eger	—	3.6	N	3	4
Arvavár	—	— 0.4	—	4	1
Sémezbánya	—	0.4	N	4	2
Komárom	—	5.0	NW	5	1
Magyaróvár	—	2.0	NW	4	3
Sopron	—	2.0	N	4	3
Székes	—	8.0	N	2	3
Győr	—	7.8	N	1	18
Debrecen	—	2.2	NE	3	10
Kocsárd	—	4.0	N	3	4
Oroszáza	—	2.7	N	4	5
Arad	—	8.1	N	3	5
Zombolya	—	2.8	NE	3	16
Versec	—	4.0	E	0	4
Ursova	—	7.8	NE	3	4

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 2. —

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter Hoffmann Sámuel zálogházi kisegítő ingóbecsüszt zálogházi ingóbecsüsst; a vallás és közoktatásügyi miniszter Erdődi Lipót okleveles tanítót a postyéni állami elemi népiskolához rendes tanítót, Marsal Mariska okleveles kisdudóvónót a klenőczy állami kisdudóvóhoz kisdudóvónóvá; a budapesti itélőtábla elnöke dr. Winter Ernő nagyvárad lakos, ügyvédjelöltet a budapesti itélőtábla területére díjas joggyakornokká; a marosvásárhelyi itélőtábla elnöke Ényedi Róbert székeludvarhelyi itélőtábla díjtalan joggyakornokot a marosvásárhelyi itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká; a besztercebányai törvényszék Kossuth Márton nyugalmazott járásbírói irodatiszt turóczenzmártoni lakost a turóczenzmártoni járásbírói területére állandó hites tót és német tolmácsná; az ipolysági törvényszék elnöke dr. Plechló Jenő ipolysági lakos, ügyvédet a törvényszék mellé a tót nyelvre állandó hites tolmácsná; a nagyvárad törvényszék elnöke Papp Ferencz nyugalmazott tanítót a margittai járásbíróihoz állandó oláh tolmácsná nevezte ki.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Weisz Armin budapesti lakos család nevének Vajnára kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A marosvásárhelyi törvényszéknek jegyzői, Debreczen törvényhatóságánál építési, a debreczeni adóhivatalnál adótszítai, a szilágysomlyói adóhivatalnál díjtalan gyakoronoki, a színerváraljai

járásbírói ságnál végrehajtói, a pestvidéki törvényszéknek és a billéi járásbírói ságnál telekkönyvi dírnoki állásra 2 hét: Sopron város mérnöki hivatalánál segédmérnöki, Kriványon (Sáros várm.) postai ügynői állásra 4 hét, a salgótarjáni járásbírói ságnál pedig szolgáló állásra 6 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

VIZÁLLÁS.

ápr. 1 ápr. 2. m é t e r

Inn	Székhely	ápr. 1 ápr. 2.		Tisza	M. Sziget	ápr. 1. ápr. 2.	
		m é t e r	m é t e r			m é t e r	m é t e r
Duna	Shárding	0.73	0.92			0.22	0.20
	Passau	2. —	2.05		Tokéháza	0.55	0.58
	Linz	0.59	0.51		V.-Namény	0.81	1.97
	Bécs	0.87	0.57		Tokaj	2.10	0.14
	Pozsony	1. —	1.11		Tiszafüred	2.72	2.60
	Komárom	2.30	3.27		Szolnok	3.98	3.30
	Budapest	1.78	1.82		Csongrád	4.26	3.83
	Paks	2.06	2.04		Eszeg	4.32	3.04
	Mohács	2.81	2.58		T.-Becse	3.81	3.15
	Gombos	2.48	2.85	Óndava	Titel	0.40	0.02
	Ujvidék	2.58	2.44	Tanoly	Bártfa	0.74	0.88
	Pancsova	2.92	2.83	Bodrog	Ladmóc	3.42	3.54
	Órszava	2.26	2.23	Sajó	Zalocza	1.88	1.83
Horva	Morvafalu	1.18	1.30	Herán	H.-Német	0.50	0.68
Vág	Trencsén	0.74	1.14	Berettyó	Margitta	0.05	0.06
	Szered	1.06	1.36		B.-Ujfalva	0.19	0.18
Rába	Szt.-Gothárd	0.20	0.24	Körös	Caucsa	0.22	0.26
	Sárvár	0.04	0.26		N.-Várad	0.08	0.06
	Győr	2.02	2.04		Belényes	0.23	0.33
Dráva	Varasd	1.85	1.48		Tonke	0.02	0.04
	Zákány	0.82	0.26		Gurahone	0.48	0.49
	Barcs	0.30	0.21		Borosjenő	0.10	0.10
	Eszék	0.82	0.60		Békés	0.75	0.82
Hura	M.-Szerdah	0.44	0.54		Gyoma	2.10	1.82
Száva	Zágráb	0.51	0.68	Haros	Gy.-Fehérvár	0.12	0.14
	Sziszek	2.85	2.85		Branyicska	0.23	0. —
	Mitrovicza	0.05	0.04		Soborsin	1.78	1.68
Szamos	Dósa	1.04	1.08		Arad	0.16	0.15
	Szatmár	1.70	0.62		Makó	0.42	0.48
Kraszna	N.-Majtény	0.86	0.44	Iomcs	K.-Kostoly	0.74	0.75
Latorca	Munkács	0.88	0.64	Béga	Kiszető	0.51	0.42
Láborea	Homonna	0. —	0.25		Yemosvár	0.04	0.05
Ung	Porocseny	0. —	0.25		Becskepek	0.04	0.05

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

BIZTOS gyógyulást keresőknek

...kik bármily nemi betegségben szenvednek, mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkület, vizelet zavart, éjjeli magömlések, sebek és bujakoros hántalmak (syphilis), az önterítés utóbaalként fellépő idegbajok, korai férfierő elgyengülése, bármily bőrkülsők stb. nőknél fehérleány, méh bajok, alapos, gyors és győztes gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymodjónál fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírd és a legérgebb, 82 éve ionalló rendelé intézőt Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz. Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgycső és hólyag bajok vizsgálata villamos húgycsőűkőr segélyével. Vidékiek levelekre kimerülő választ és szakaszer tanácsot nyernek, gyógyszeréről gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva. Nőknek külön váróterem.

Titkos betegségek

gyógyításra legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos. Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbaj, sebeket, bujakört (syphilit), bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, önterítést és annak utóbaalként, ideg- és hágerőcséjét, valamint minden női bajokat. RENDEL: 8-4-ig és este 7-8-ig. Budapest, VIII., József-körut 2. Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. Levél útján is biztos gyógyszer.

Titkos betegségek

biztos és lelkiismeretes meggyógyításra 24 év tapasztalata alapján legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvosandor specialista. Igen rövid idő alatt alapos sikerrel gyógyít húgycsőfolyást, magömlést, hólyagbaj, fokályokat, syphilit, férfi elgyengülést, önterítést, hágerőcséjét és idegbaj, bőrkülsőt és minden női betegségeket biztos módszerrel. Budapest, IV., Károly-körut 10. I. emelet. Rendel. d. e. 10-4 és este 6-8 óráig. Vidékiek levél útján is biztos eredményre számíthatnak és gyógyszeréről gondoskodik. Munkáikat tetemes áron átmenetileg közöl.

Munkás

embereknek

miért kell okvetlenül saját érdekükben használni

1. Mert, aki reggeltől estig talpon áll, kell, hogy lefekvés előtt lábát jól bedörzsölje.
2. Mert, aki este vagy reggel jól bedörzsölteti magát, az másnap ismét könnyen mozgó, erős munkákra képes ember lesz.
3. Mert, aki a rendes napi fárasztó munkája mellett bármilyen hűlésből eredő fájdalmat érez, az teljesen megsza-badulhat ettől.

4. Mert, aki munka mellett megerőltetéstől eredő bármily fájdalomt szenved, egyszeri masszírozás által fájdalmi elmaradnak.
5. Mert, aki a Diana-sósorszeszszel öblögeti száját, fogfájása soha nincs.
6. Mert a karok, inak és erek megerősítéséhez egy bedörzsölés esténként, három-négy napig egymásután teljesen elegendő.

7. Mert, aki hátát, mellét és oldalát bedörzsöli a Diana-sósorszeszszel, ugy nem fogja érezni munkaközben vagy este, munka után a derékfájást, hátfájást, szurást, nyilamlást és a mellkas körüli tájdalmakat.
8. Mert munkásembereknél a fődolog, hogy éjjel jól aludjon és pihenjen, ezt legjobban el lehet érni, ha az ágyban lefekvéskor jól bedörzsölteti magát.

A bevásárlásnál vigyázni kell, hogy minden üveg sárga burkolatpapirban legyen, mely papiron kívül olvasható e két szó: „Diana-sósorszesz”.

Postán is megrendelhető, legkevesebb hat üveg, az egyedüli gyártónál.

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára Budapest, Károly-körut 5. sz. Egy eredeti üveg ára 20 kr. Mindenütt kapható 20 krajczárért.

SZÍNHÁZAK

Pénteken, 1908. április 3-án.

Nemzeti Színház

A félisten.

Dráma 3 felvonásban. Irtá Gozdu Elek. Személyek:
Giorgione Odry
Leonardo Loredano Gál
Liziano Pethes
Del Piombo Mihályfi
Aretimo Rózsahygyi
Lorenzo Lotto Horváth
Wolfram Szacsay
Móricz Bartos
Van Boyer Hajdu
Egy pap Molnár
Lecilia Markus E.
Kezdeté fél 8 órakor

III. Kir. Operaház

A bolygó hollandi.

Dalmű 3 felvonásban Irtá és zeneszerző Wagner Ric hard
Személyek:
Daland, hajós Szendrői
Senta, leánya V. Krammer
Erik, vadász Arányi
Mari, Senta dajkája Volent
Kormányos Déri
A hollandai Feinhals
Kezdeté 7 órakor.

Nepszínház-Vigopera

Három feleség.

Operett 3 felvonásban. Irtá Bauer Gyula. Fordította Mérei Adoll zeneszerző Lehar Ferencz
Személyek:
Turi János Sáló
Lóri Kúry K.
Coralie Turcsányi O
Olivia Szilágyi
Hünneberg báró Horváth
Achomar Ricardo Környei
Saci Baba Virag
Nuck Vendel Andorfi
Sződónia Petráss B.
Margit Doban M.
Edit Szenjegyörgy
Hung eci Dobi
Kezdeté 8 órakor

Magyar színház

A császár katonái.

Dráma három felvonásban. Irtá Földes Imre.
Személyek:
Karády István Vágó
Karády Zoltán Garas
Karády Erzsébet Borostyán
Schneider Lajos Z. Molnár
Marjay István Réthey
Szilassy Ernő Torza
Joász Géza Csontos
Csarossy Agósti Vándori
Keller Gyula Rátkay
Szedlacsok János Papp
Pintor István Ternay
Ferenccz Körmeny
Kezdeté fél 8 órakor

Urania színház

Klotild-egylet hangversenye.

Kezdeté 8 órakor

Vigszínház

A megváltás felé.

Színmű 3 felvonásban. Irtá Garami Ernő
Személyek:
Kölemen Bélassa
Mária, a felesége Rónaszékiné
Lujza, a leányuk G. Korte-z
Péter Fonyvesi
Sándor Góth
Házmesternő Kész R.
Kezdeté fél 8 órakor

Várszínház

Zárva

Király színház

Adollárkirálynő.

Operett 3 felvonásban. Irták Willner A. M. és Grünbaum Krizyos: fordította Faragó Jenő.
Zeneszerző Foll Leó.
Személyek:
John Cauder, Németh
Alice, leánya Petráss S.
Dick, az unokaöccs. Simai
Daisy Gray, urakabuja Ötvös G
Tom, C uder test. Csizsór
Dénés László Raskó
Schlick Hans báró Csapó
Labinska Olga, Szegedi
Miss Thomson, Orley Pl.
Kezdeté fél 8 órakor

Apollo színház.

(Telefon 68-39.)

KANADAI TÖRTÉNET

Az első kasszított levelek. A csodadoktor. — Az almafa alatt. — GYERMEKMENTES EGY SAS KARMAIBOL Utazás Közép-Ázsián keresztül. — Tevédek vizsgálata. — Mindennapos történetek. — Modern szobrász. Április 3-án, a szombati napon d. u. 3 órakor az Országos Gyermekvédő Liga iavára rendezendő di. előadásokon kerül először bemutatásra.

Elet a gyermekmenhelyeken

(Saját felvételünk). Az előadások d. u. fél 8 órakor kezdődnek.

MODERNSZÍNHÁZ CABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 08-16 Roland kúrtje.
Operette. Irtá Franc Urbain. Fordította Gábor Andor. Zeneszerző Claude Terrasse. Szereplők: Nyárai, Keleti Juliska, Barsonyi, Szenilmay, Vörös III, Borosa, Nagy Mariska, Kócsény Ilus.
Pénz áll a házhöz.
Böhözat. Irtá Gó z. Szereplők: Sarkadi m. v., Nyárai, Nagy Mariska
Angyalok.
Dráma. Irtá Szomorj Derső. Szereplők: Póór Lili, Thany Géza, Nyárai, Kardos Ilonka, Nick Carter a Kabaretben.
Irtá. Irtá. Hellai Jenő. Szereplők: Kardos, Barsonyi, Falásthy Marcel, Nagy Mariska, Medgyaszay Vilma, Nyárai, Vörös III, Győző magán-számál.
Kezdeté 9 órakor.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körut 28
BONBONNIÈRE) Telefon 52-88

Április: Uj műsor! 3 bohózat. — 6 uj színpadi tréfa. — 20 uj cabaret-szám. Nagy Endre, László Rósi, Ferenczy Karoly, Z. Molnár László, Balogh Böske, Fábian Kornélia, Szécsi Magda, Kepf Jolan, Huszár, Sajó, Gabányi, Mahr, Kóváry.
Jegyek: Bárd, Kosuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipser és König (Andrássy-ut 4. os a Cabaret pénztáránál, Teréz-körut 28.)

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.

Április hó 1-től uj műsor:

SARATOFF

orosz ének és táncsoport

Elsa & Capitain Smith

művész-pár

Glässer Waldemeer

erőmű-átványok.

A Tardos bank. Bohózat 1 felvonásban. Irtá: Tábori Emil.

Ejjeli 12 órától reggeli 5 óráig, a téliertben **zene és táncz.**

Hegedüs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez.

Villand festvőek Nagy Cirkusza

a TATTERSALBAN

Ma és minden este 8 órakor:

nagy diszelőadás

Szenzációs műsor.

A legelső művészek és művésznők.

Jegyek kaphatók: SOPRONI-nagyúttól Rákóczi-ut 1. és a cirkusz-pénztáránál.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18.

Igazgatók: LEITNER és KELETI | Főrendező: ROTT SANDOR

Az előadás kezdete 8 1/2 órakor.

11 órakor! Ma! Végül

«DAS KIND VON HEUTE»

(gyermekmese a nőttok számára Irtá: Satyr. Rendező Werner Manó.)

Ezt megelőzi 9 1/4 órakor:

Az aczélkirály vád alatt.

Bíróági karcolat Irtá: Pitaval. Rendező: Rott Sándor.

Továbbá: Trébitsch Sándor, Zöldi Márton és Török Berta uj szízlőszámlájukkal

Nappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig

Az 1-ső emeleti **Casino de Parisban** reggeli 5 óráig **zene és tánc.**

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCZA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER.

Budapest legelőkelőbb család mulatója.

Ma és mindennap

Teljesen uj szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul

Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Mella Cabaret-díva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné cocottalok (barkakisérettel). La belle Sylvia dón soubrette.

Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmiadt Bertalan humorista teljesen uj eredeti műsorával.

Maara Gusti előadó soubrette. Sngár Elza cabaret énekesnő. Ferenczy Kamilla női baritonista.

Pénztárnyitás 5 órakor. Kezdeté 8 órakor.

Telefon 15-10.

ITT a tavasz!!!
elmulta a tél

de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézbor! Gyorsan és biztosan eltünteteti azokat az elismert kitűnő Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax.

Allandóan használva az arc, kéz és bőrt, a testbőrt puhán, üdén és tisztán megtartja

A Rogátsy-féle **MAGYAR PIPERE-BORAX** eltüntetett szepit, pörsonyt, atkát mitesszert palánást, májfoltot, a ráncos bőrt bársónysimává, a vörös vagy napbarnított bőrt fehérré teszi.

Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetlen. Kitűnő hatással bír szőgyuladásnál, valamint for- és szájpórlásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérre és tükörsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1-.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K-80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kímérve

Egyedül **Rogátsy Kálmán** drogéria Bpest, készítöje

Rogátsy Kálmán Rákóczi-ut 10. Fivellőnk a ROGÁTSY névre.

Butor

készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért

mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba allandóan készén raktáron a legegyszerűbb kivitteltől a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körut 9. (Szerocsen-utca sarok.)

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő.

Dr. Preisz Hugó

a. m. kir. Állami bakteriológiai intézet vezetője.

A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

Nászajándékok

jubileumra díszárgyak, evő- észközök, mülpári cikkek

részletfizetésre

is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN

művészi ékszerterelepen

Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

HETI MŰSOR.

Márczius—Április	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Király-Színház	Nepszínház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Várszínház	Urania színház
4 Szombat	A félisten	A Bolygó hollandi	Tatárjárás	A dollárkirálynő	A nagymama	Az attasé apja.	—	Vizsga előadás
5 Vasárnap	A hó-anatkozmas	Eliána	Az ordog	A dollárkirálynő	Három feleség	Az attasé apja.	—	A tenger
este	A félisten	—	A tantónő	A dollárkirálynő	—	—	—	Uj asszonyok

Szabott gyári árak!

Nászajándéktárgyak minden árban.
Spitzer Miksa utóda
HOLCZER
 m. kir. szab. ékszerész.

Saját gyártmány!

Nagy raktár:
 Gyémánt és
 brilláns-butonok,
 gyűrűk, melltűk és más
 nemeskőárakból.

Saját gyártmány!
 Ékszer átalakítások.
 Jutányos árak

Javítások elfogadatiárnak!

Budapest, IV., Károly-körút 22. Hóser Bazár.
 Gyár: VII., Király-utca 15.

Leikiismeretes kiszolgálás!

Mindenütt kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé
 Csokoládé desszert bonbonok.
Weider Ármin és Béla
 csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Pontos és legjobb
ÓRÁK
 5 évi jótállás mellett.
 Arany és ezüst ékszerek, evő-
 eszközök, nászajándékok
részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.
 Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN
 műtöras
 Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

Legjobb minőségű
kontófécsük
 bívalycsont, kautsuk, bőrtelencs és
 elefántcsontból készült.

Legnagyobb választék
 békételek és imitációk
hajlók, konty- és oldalfésük,
 hajszűrővasak és sütőlampák.

MÜLLER J. L.-féle
BRISE DE VIOLETTES
 a legfinom, legkiválóbb illatú, legfrissebb, tartósabb és finomabb illatú
 parfüm, amelynek illatával egyenlő kellemesség, tartósság és finomságára nézve felülmúlhatatlan, ezen kívül illatát felülmúl minden varázslatos kiváló illatú és kellemes illatú ital.

Üvege 3, 5 és 9 kor.
 Angol és francia illatszerek és válogatásban.
Müller J. L. Cs. és kir. udv. szállító
 Raktár: Rottembiller-utca 6. sz.
 Koronakereskedés és piporostyáronál Budapesten.

Dr. Gebhardt tanár-féle
novény szappan
 1 db 70 fill., 1 tucat 7.50 kor.
 fenyő-Eau de Cologne-szappan
 1 K. nagyobb 1.60 K.

Tessék
 a címre
 figyelni!

Gramofonok

a legjobb minőségben 30 korona értékű lemezzel együtt, csekély havi részletfizetés mellett már 85 koronáért (és felfebb) kaphatók
Aufrecht és Goldschmied
 hangszerárúházaiban
 Budapest, VII., Rákóczi-út 26. szám
 Köpen árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legszébb és legalkalmasabb ajándék a Hock János
IMAKÖNYVE.

- Az előkelő világ legszebb imakönyve.
- Uj alakú zsebkiadás szövege művészi kivitelű színes keretrajzokkal díszítve.
Finom bőrvászonkötés, aranydíszítésekkel ... K 3.-	Legfin. párnázott szaffiánbörk. a legjobb kivitelben ... K 6.-
Finom bőrvászonkötés, arany-metszéssel és rendkívül díszes aranyozással ... K 4.-	Finom chagrinbörkötés, díszítésekkel ... K 6.60
Legfinomabb szaffiánbörkötés, különféle aranydíszítésekkel ... K 8.-	Finom párnázott chagrinbörkötés, díszítésekkel ... K 2.-
	Legfinomabb párnázott borjubörkötés, dús aranyozott díszítésekkel ... K 8.-
- Kis alakú kiadás szövege gyönyörű fekete keretrajzokkal három szép képpel ellátva.
Finom chagrinbörk. keresszítél vagy aranypántnyomással K 10.-	Finoman bélelt puha borjubörkötés különböző díszítéssel, színes kerettel ... K 26.-
Finom párnázott chagrinbörkötés, csattal ... K 11.-	Legfin. borjubörkötés, hordozható börtokban ... K 82.-
Legfin. borjubörkötés, csattal és különféle díszítéssel K 20.-	Legfinomabb elefántcsont- és gyöngyházköt. K 60.-, K 90.-
Val. bagariaköt., színes bőr K 24.-	

- Modern, keskeny, hosszukás alakú kiadás, vékony piros kerettel.
Fin. borjubörk., arany-metszessel, pántnyomással, csattal K 18.-	Ugyanaz bagariakötés, seiyem előzőekkel ... K 20.-
- HOCK JÁNOS OREGBETUS KIADÁSA gyenge szeműeknek és idősebb hölgyeknek.
Díszes vászonkötésben, vörös metszéssel ... K 6.-	Finom chagrinbörkötésben, keresszítél v. monogrammal K 12.-
Finom bőrkötésben, vörös metszéssel ... K 9.-	Legfin. borjubörköt. arany-metszéssel és kapocscsal ... K 13.-

- Hock János: **VIGASZTALASOK KÖNYVE**
Csinos vászonkötésben ... K 6.-	Képekkel díszített kiadás.
Gazdagon aranyozott szaffiánbörköt., arany-metszéssel K 10.-	Nagyon csinos és erős vkt. K 8.-
Valódi borjubörkötés, bélelt puha táblában, arany-metszéssel ... K 15.-	Fin. préselt nyomású bőrköt. K 15.-
	Rendkívül finom borjubörkötés, dombornyomással ... K 24.-
- Kaphatók az Athenaeum Irodalmi és Nyomdai részv. társulat könyvkiadóhivatalában (Budapest, VII. Rákóczi-út 54.), valamint minden hazai könyvkereskedésben.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 286

Fényképezőgép,
alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elszűléssel, kazetával, alkalmas mindenféle felvételekre csak 9 ft. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazetákkal, labda-exponálással, EGE-SZEN UJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép Görz objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászfegyver, fényképezőgép binoklet, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban ugyanis minden eladok és újakra becserélek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49082

A Falkogen
tűdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszer-tár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27796

Diszkertkedvelők
kérjenek árjegyzéket az Első magyar diszfény-faiskolától. Tulajdonosa: Copony Ede, Körmenben 120 fajtá túlelvélűfák, lombfák, sorsfák, diszcserejek és rózsafák kaphatók! 5565

Gyümölcsfa
diszfa és rózsáárjegyzékkel ingyen szolgál Weber faiskolája Békásmegyeren Budapest mellett.) 27117

Sodronykerítésfonó-gépet küldök 60 koronáért, kész sodronykerítéseket árlap szerint. Kesch Bács. 28254

Melyik nemesszivű üzlettulajdonos vagy bárki tudna alkalmazni 19 éves fél kezű fiatalembert, ki azért eléggé ügyes és megbízható. Esetleg vidékre is. Jó bánásmód és szerény fizetés mellett. Cím: Hauzer Kálmán Budapest, IX., Szvetenay-utca 32, földsz. 5. ajtó.

1000 családnak azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérég-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 2766

Nem kell már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérég-u. 2. Telefon 81-08. Lakást, lépcsőházi szobát, házat, felket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 27665

Lakást, üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérég-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilván tartva.

Jogi-, politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén Államsszámveleltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium, Budapesti VI. Rózsa-u. 44. III. 8.

Vigyázon, ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle csukorkát 60 fillérért. 721p

!! Figyelem!!
Cséplőgéptulajdonosok! Az elromlott gabonaosztályozó hengereket (Sortiercylinder) már most küldjék be Helzer és társa cégnek (Bpest, Népszínház-utca 1-3.), a hol a legszakavatottabban és legújantabban javíttatnak, illetve újra befonatnak.

Gépészeket cséplés időnyre ugyszintén gazdasági személyzetet, szakértelmet és józanágáért teljes felelőseget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest, Nagymező-u. 25. Telefon 94-76.

Parketagyár Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Revfülopön a Balatonparton, a Lenke nyaraló kétszoba, konyha, veranda, éléskamara, pincczel, teljes felszereléssel és fürdőkabinhasználatlaltal 350 koronáért a fűrdőidényre kiadandó Tudakozódás a ház mesternél. Budapest. V. ker., Molnár-utca 24.

Butor 1 kredencz, legfinomabb elegáns divatos gyönyörű réz- és üvegbetét, hozzáálló oszlopos szekrény kihúzható asztallal, 6 valódi börszék, értéke 900 forint, kapható 400 forintért. Berektározási vállalal. Veress Pálné-utca 12. I. em. (volt Zöldfa-utca).

Asszonyok figyelmébe! Tulnag gyermekáldás ellen megtanít védekezni: Fischer Róza kézikönyve. Több ezer köszönőlevél. Egy korona (esetleg levélbélyegekből) beküldése ellenében megküldi Fischer Róza Budapest, Damjanich-utca 28. B.-2.

Régi ezüsttárgyakak és zálogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugyanígy régiségeket, drágaköveket, arany- és ezüsttárgyakat, lánczókat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, V., Váci-utca 18. I. emelet. 26764

Polgáriskolai gimnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítettnek rendes és magántanulók, valamint felöltök (hölgyek is) kik tanulmányait félbeszakították legrovidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárok vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátozott számban vétetnek fel. Díjazás csak sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 27997

20,000 rózsa magas törzsű kapható. Árjegyzék bérmentve Novák János rózsatelepén Székelyhid.

Magánkutató iroda Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Zálogcédulákat, orillánsoakat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER ISZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegét kérek. 27808

Fenyőborovicska (Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 26973

Árverési butor-, szőnyeg-, csillár- raktáratom olcsón elárusítom kiköltözés miatt. Dob-utca 22. szám Nagy Endre.

Második kiadás. !! Szenzációs újdonság!!

Fi nemi kérdés és a társadalom Irta Fényes László. Tartalom: I. Bevezetés — II. A nő és a prostitúció az ókorban. — III. A keresztényiség ideje. IV. A mai kor alapja. — V. A prostitúció világa. — VI. A jövő iránya. Fényes László, a jeles magyar publicista, ezt a kérdést gyönyörű realizmussal rajzolja meg, az igazságnak teljesen megfelelő érzéssel és bátorsággal. Hogy milyen sikere volt e könyvnek, fényes bizonyítja az, hogy hihetetlen gyorsan kelt el az első kiadás 40.000 példány. Ez már a második kiadás. Ára 80 fillér Bélyegben is beküldhető. Aki csak egy kicsit is érdeklődik az emberiség nemi és társadalmi kérdései iránt, annak okvetlen el kell olvasni ezt a rendkívül érdekes és aktuális könyvet. Kapható a „Molnár Lapja” könyvny. mdájában. Budapest 66. V. Csáky-u. 12

Villamos világitás saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Arajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigt és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Lakást, bérhelyiséget, fizetlet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilván tartva.

Veresáfonyabefőt BARTA-féle, 5 kilós postakosártyog 6.- korona FELKAI KONZERVGYÁR Felka. Szepesm. 86972

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terizték, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezeltől Gyár-utca. Telefon 14-09.

A legelőnyösebb részletfizetésre **zongorát, pianinót, czím balmot, hegedüt** készpénzbeni áron a legújabb rendszerű

bankhitel után kizárólag csekis Reményi nagy magyar bank-szerkeleppén. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

Polgári árak! Pontos kiszolgálás!! Kitünő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. **Zeliszka János** angol uri szabóterem. BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em. Állandó választék a legdivatosabb angol és bel-töldi szövetekből.

Urasági butorokat, szőnyeget, csillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok. **Nagy Zsigmond** VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körut mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy masfajta háló, ebédlő, uri szoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, börgarbiturák és kárpitosfélékben Perzsa, amyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez. 26597

Zalogcédulákat veszek. Elzálogosított, brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

30 forint. Varrógépek egy új valódi cséplő Singer varrógép zálogcédulával 5 évi jótállással csakis **SINGER A.** műgépésznél Budapest, főútle Akácia-utca 55. Mindenemű varrógépek javítását legújantabban árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Csemegealma Kell nemes fajalma és óriás fajalma postakosártyok 8 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házilag főzött barack lekvár 2.40 kor. Különös birs-alma-sajt 2 kor., Cukorédes szilva 1.40 K. kilója Fajboroknak hecettolte jót 50 koronáért szállítja Szabó KIL. Osongrád. 28010

Urasági butor Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyeget, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia Állandó nagy lakberendezés kiállítás! IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárat. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióközlet nincsen. 26618

30 korona finom szövetből divatos förtől-tóny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben „Hazai verseny-szabóság” Budapest, VII. Thököly (Csömör)-ut 3. I. em. Vidékre mintát bérmentve.

Kolozsvári jogtudományi és állam tudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikertét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójából speciális tanfolyam, melyre korlátozott számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga alkere utáni igen csekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kiemelten válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

BUTOR árverésről, sinom és egy szorú butor, hálószobák és garszon szobák Szalon hálószobák, gyönyörű tükör, diván, börszék, íróasztal, porzasszőnyeg és egyes darabok; Földes B., VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Szepességi csemegek BARTA-féle veresáfonya befőtét, málna-, szamóca-, csipkehogózt, gomba- és huskonzerveket, pástétomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegeye. Kérjen árjegyzéket.

BUTOROK háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök salódi angol börgarbiturák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám. I. emelet. 26618. Keskeny-utca sarok.

ELEKTRO-MOTOROK minden nagyságban, Állandó nagy raktár **Laub Lipót,** BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

FRIED J. műbútorraktár, kárpitos és díszítő Bpest, V., Nádor-u. 14 Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindennemű kárpitos- és díszítőmunkákat. 27881 Mintaraktár művészeti kivitelű butorokból, francia és angol szövetekből : Költségvetés díjmentes. :